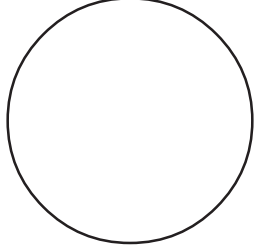

જે મંત્ર વ્યક્તિ નહિ પળ... ગુણ કેન્દ્રિત છે
એવા નમસ્કાર મહામંત્રના જાપ આરાધનાનું ફલ

મન-વચન-કાયાના શુદ્ધ યોગ વડે કરેલ
નમસ્કાર મંત્રના.....

એક અક્ષરનો ઋચ્ચાર... ૭... સાગરોપમના પાપ ખપાવે.
એક પદનો ઋચ્ચાર... ૫૦... સાગરોપમના પાપ ખપાવે.
એક પૂર્ણ મંત્રનો ઋચ્ચાર... ૫૦૦... સાગરોપમના પાપ ખપાવે.
એક લાખ મંત્રનો ઋચ્ચાર... તીર્થંકર નામકર્મ બંધાવે.
નવ લાખ મંત્રનો ઋચ્ચાર... નરકગતિ..... નિવારે....

જેના હૈયે શ્રી નવકાર
તેને શું કરશે સંસાર

અચિંત્ય ચિંતામણી, દેવાધિદેવ
શ્રી અરિહંત પ્રભુના દર્શન-પૂજાનું ફલ

મનમાં સુંદર/ઉત્કૃષ્ટ ભાવો સાથે	ઉપવાસનું ફલ
દેરાસરે જવાની ઈચ્છા કરતાં	૧
દેરાસરે જવા ઉભા થતાં	૨
દેરાસર તરફ પગ માંડતાં	૫
દેરાસરે અર્ધ રસ્તે પહોંચતાં	૧૫
દેરાસરનાં દૂરથી દર્શન કરતાં	૩૦
દેરાસર પાસે આવતાં	૬ માસનાં
દેરાસરના ગભારા પાસે આવતાં	૧ વર્ષનાં
પ્રભુજીને ત્રણ પ્રદક્ષિણા આપતાં	૧૦૦ વર્ષનાં
પ્રભુજીની (અષ્ટપ્રકારી) પૂજા કરતાં	૧૦૦૦ વર્ષનાં
પ્રભુજીને હાથથી...	
..ગુંથેલી સુગંધી પુષ્પની માઝા પહેરાવતાં.	૧ લાખ વર્ષનાં

દ્રવ્ય પૂજા કર્યા પછી ભાવ પૂજા-ચૈત્યવંદન અવશ્ય કરવું.

ભાવ પૂજા રૂપ ચૈત્યવંદન, સ્તવન, ગીતગાન, નૃત્યથી
અનંત ફલ યાવત્.....તીર્થંકર નામ કર્મ બંધાય.

તપનું ફલ દર્શન

પચ્ચક્ષાણ
કરવાથી

વર્ષની નરકની અસાતા
(વેદના-દુઃખ) મટી જાય છે.

નવકારશીનું..... સો વર્ષ
પોરિસિનું..... એક હજાર વર્ષ
સાઢપોરિસિનું..... દશ હજાર વર્ષ
પુરિમટ્ટનું..... એક લાખ વર્ષ
એકાસણું..... દશ લાખ વર્ષ
આર્યબિલના..... એક હજાર ક્રોડ
ઉપવાસના..... દશ હજાર ક્રોડ વર્ષ
છટ્ટના..... એક લાખ ક્રોડ વર્ષ
અટ્ટમના..... દશ લાખ ક્રોડ વર્ષ

તપ કરતાં કરતાં સાથે અળાહારી પદ
પ્રાપ્ત કરવાની ભાવના ભાવવી જોઈએ
તો... તપનું ફલ આથી પળ વધુ
અનંત ગણું મઝી શકે.

રાત્રિભોજન કરવાથી.....

1. અગણિત સૂક્ષ્મ જીવો, ત્રસજીવોની હિંસા થાય છે.
2. શરીર બિમાર અને આઢસુ બને છે.
3. મનની પવિત્રતા ઘટે છે.
4. આત્મા તિર્યંચગતિ, નરકગતિ, અસાતાવેદનીય આદિ પાપકર્મ બાંધે છે.
5. મરણમાં અસમાધિ, પરલોકમાં દુર્ગતિ અને દુઃખની પરંપરા ચાલે.
6. રાત્રે ભોજન કરતાં કીડી ઝાવામાં આવે તો બુદ્ધિ ભ્રષ્ટ થાય, જૂ આવી જવાથી જલોદર, માઢીથી ડલટી, કરોઢિયાથી કોઢ, લાકડાની ફાંસથી કે નાનો વીંછી આવી જવાથી તાઢવું વીંઢાઈ જાય.
7. ઘુવડ, કાગડા, બીલાડા, ગીઢ, સાબર, ઢૂંડ, સાપ, વીંછી અને ગીઢ વગેરેના હલકા અવતારો મઢે.
8. નરકગતિની કાતિલ, કાઢઢાઢ વેદના ભોગવવી પડે.
9. પરમાત્માની આજ્ઞાનું ડલ્લંઢન કરવાનો ઢોષ લાગે.

નરકે જવાનો નેશનલ હાઈવે
એટલે..... રાત્રી ભોજન.....

જિન દર્શન-પૂજન વિધિ વિભાગ

જ્ઞાન વડું સંસારમાં, જ્ઞાન પરમ સુખ હેત,
જ્ઞાન વિના જગ જીવડા, ન લહે તત્ત્વ સંકેત.

વિધિનું જ્ઞાન શા માટે જરૂરી...

વિધિથી નિરપેક્ષ રહીને ગમે તેવી કિંમતી પૂજા કરવામાં થવો જોઈએ તેવો આત્મિક લાભ આપણને પ્રાપ્ત થઈ શકતો નથી...
રુપિયાની કમાણી 'ચાર આનામાં' વેડફાઈ ન જાય તે માટે શાસ્ત્રીય વિધિ જાણીને... શક્ય હોય તેટલી અવિધિ દૂર કરી... શુદ્ધ ક્રિયા કરવા માટે વિધિનું જ્ઞાન જરૂરી છે...

માટે જ જ્ઞાની ભગવંતો ફરમાવે છે... કે...

“પહેલું જ્ઞાન ને પછી રે ક્રિયા, નહીં કોઈ જ્ઞાન સમાન રે...”

૧. દૂરથી જિનાલયની ધજા જોતાની સાથે જ બન્ને હાથ જોડી મસ્તક નમાવી 'નમો જિણાણં' કહેવું.
૨. પ્રથમ નિસીહિ બોલી જિનાલયના મુખ્યદ્વારે પ્રવેશ કરવો.
(આ નિસીહિથી સંસારના તમામ કાર્યોનો અને વિચારોનો ત્યાગ થાય છે. જિનાલય સંબંધી કાર્યોની છુટ છે)

મનની જીતે જીત છે, મનની હારે હાર, મન લઈ જાય મોક્ષમાં, મનહી નરક મોજાર.

૮. આઠ પડવાળો મુખકોશ બાંધી... પાણીથી હાથ ધોઈ કેસર પુષ્પ... ધુપથી ધુપી બીજી નિસીહિ બોલીને ગભારામાં 'અંગપૂજા' કરવા માટે પ્રવેશ કરવો.
(બીજી નિસીહિથી દેરાસર સંબંધી કાર્યોનો પળ ત્યાગ કરી પરમાત્માની અંગપૂજામાં લીન બનવાનું છે.)
૯. સૌ પ્રથમ પ્રભુજીના અંગ ઉપરથી પુષ્પો વિ... નિર્માલ્ય ઉતારવું.
૧૦. પ્રભુજીના અંગે મોરપીંછીથી હઠવા હાથે પ્રમાર્જના કરવી.
૧૧. પ્રભુજીના અંગ પરથી આભૂષણો ઉતારી થાળીમાં મુકવાં.
૧૨. અલગ પુંજણીથી પ્રભુજીનું પબાસણ, નવળ જઠનાં ડબ્બા તથા નવળનું જઠ જ્યાંથી પસાર થતું હોય તે જગ્યા બરાબર પુંજી લેવી.
૧૩. પ્રભુજીની વાસક્ષેપ પૂજા કરવી.
૧૪. પાણીનો કઠ્ઠશ કરી મલમલના બીના વસ્ત્ર વડે પ્રભુજીના અંગપર રહેલું કેસર દૂર કરવું.

સૂચન :- વાઝાકુંચીનો ઉપયોગ કરવો નહીં, છતાં કરવો પડે તો જ્યાં જરૂર હોય ત્યાંજ પોતાના દાંતમાં ભરાઈ ગયેલ અનાજનો ઢાળો કાઢીએ તેમ હઠવા હાથે કરવો.

તીર્થમાં મોટામાં મોટું તીર્થ કયું ? “વિશુદ્ધ મનઃ” પોતાનું શુદ્ધ મન.

૩. પરમાત્માનું મુખ જોતાં બે હાથ જોડી કપાળે લગાડી મસ્તક નમાવી 'નમો જિણાણં' કહેવા દ્વારા 'અંજલિબદ્ધ પ્રણામ' કરવું.
૪. અનાદિ કાઠની ચારગતિની ભવ ભ્રમણાને ટાળવા, રત્નત્રયીને પામવા... જીવહિંસા ન થાય તે રીતે જમીન પર નીચી નજર રાખીને ત્રણ 'પ્રદક્ષિણા' દેવી.
૫. ભાઈઓએ પરમાત્માની જમણી બાજુએ અને બહેનોએ ડાબી બાજુએ ઉભા રહીને કેડથી અડધુ અંગ નમાવીને 'અર્ધાવનત પ્રણામ' કરીને મધુર કંઠે 'સ્તુતિ' બોલવી.
૬. આઠ પડવાળો મુખકોશ બાંધી બરાસ કેસર હાથે વાટવાનો આગ્રહ રાખવો.
૭. પરમાત્માની 'આજ્ઞા' મસ્તકે ચઢાવું છું. તેવા ભાવ સાથે ભાઈઓએ દીપકની શિખા કે બદામ આકારનું () અને બહેનોએ સમર્પણ ભાવના પ્રતિક સમાન સૌભાગ્ય સુચક ગોઠ (●) 'તિલક' કરવું.

૧... પ્રદક્ષિણા અને સ્તુતિ કર્યા પહેલાં પળ, તિલક કરવાની વિધિ ઘણાં પુસ્તકોમાં જાણવા મળેલ છે.

ઘર મેં સબ કુછ 'સેટ' હૈ... મગર વ્યક્તિ સ્વયં 'અપસેટ' હૈ !

૧૫. પંચામૃતથી પ્રભુજીનો 'અભિષેક' કરવો.
(અભિષેક સમયે ઘંટનાદ-શંખનાદ-કરવો-દુહાઓ બોલવા ચામર વિંજવા...) પછી જઠનો અભિષેક કરવો.
૧૬. જઠથી પ્રભુજીને સ્વચ્છ કરી હઠવા સ્નેહભર્યા હાથે પ્રભુજીને ત્રણ 'અંગલુંછણા' કરવા.
(જરૂર પડે તો જ તાંબાકુંચીનો ઉપયોગ કરવો.)
૧૭. બરાસથી 'વિલેપન' કરવું.
૧૮. કેસર-બરાસ... આદિથી મિશ્રિત ચંદનથી પ્રભુજીના નવ અંગે (૧૩ તિલક) કરવા રૂપ 'ચંદનપૂજા' કરવી.
૧૯. પ્રભુજીને પુષ્પો સમર્પિત કરવા રૂપે 'પુષ્પપૂજા' કરવી.
૨૦. પ્રભુજીને મુગટ-હાર વિ... આભૂષણો ચઢાવવા રૂપ આભૂષણ પૂજા કરવી.
૨૧. ગભારાની બહાર પ્રભુજીની ડાબી બાજુએ ઉભા રહીને 'ધુપપૂજા' કરવી અને પ્રભુજીની જમણી બાજુએ ઉભા રહીને 'દીપકપૂજા' કરવી.
૨૨. ચામર નૃત્ય કરવું... પંખો ઢાઢવો-અરીસામાં પ્રભુજીનું દર્શન કરવું.
૨૩. અક્ષત... નૈવેદ્ય... ફઠપૂજા કરવી.

ભાગ્યને ભરોસે બેસી રહેનારનું ભાગ્ય પળ બેસી રહે છે.

૨૪. ભગવાનની ત્રણ અવસ્થાના ચિંતનરૂપ 'અવસ્થાત્રિક' ભાવવી.
૨૫. ત્રણ વાર ખેસથી ભુમિની 'પ્રમાર્જના' કરી... ત્રીજી નિસીહિ બોલી... 'ચૈત્યવંદન' કરવું. (ત્રીજી નિસીહિથી દ્રવ્ય પૂજાનો ત્યાગકરી ભાવપૂજાએટલેકે ચૈત્યવંદનમાં એકાગ્રબનવાનું છે.)
૨૬. ચૈત્યવંદન કરતાં ભગવાન સિવાયની બીજી ત્રણ દિશા નિરીક્ષણ ત્યાગ ત્રિક... આલંબનત્રિક... મુદ્રાત્રિક અને પ્રણિધાન ત્રિકનું પાલન કરવું.
૨૭. ચૈત્યવંદન પૂરુ કર્યા પછી 'પચ્ચક્ષાણ' લેવું.
૨૮. વિદાય થતાં 'સ્તુતિ' બોલવી. જીવનમાં સતાવતા દોષોના નાશની અને ગુણોની પ્રાપ્તિ માટે પ્રભુ પાસે 'ભાવના' ભાવવી.
૨૯. ચમાસમણદર્શનમણોહાથજમીન પર સ્થાપી પૂજાવિધિદરમ્યાન થયેલ 'અવિધિ આશાતના' નું 'મિચ્છામિ દુક્કડમ્ માંગવું.
૩૦. અક્ષત... નૈવેદ્ય... ફઠ... પાટલા... પૂજાના ઉપકરણો યથાસ્થાને મુકવા...
૩૧. છેલ્લે પ્રભુ દર્શન તથા પૂજનથી થયેલા હર્ષને વ્યક્ત કરવા બીજા કોઈને અંતરાય ન થાય તેમ હઠ્ઠવેથી 'ઘંટ' વગાડવો.

માણસ ઘરડો થાય, પળ લોભ-તુષ્ણા (ઈચ્છા) કદાપિ ઘરડા થતા નથી.

૩૨. પ્રભુજીને 'પુંઠ' ન પડે તે રીતે જિનાલયની બહાર નીકળવું.
૩૩. ન્હવણ જઠ લેવું.
૩૪. ઓટલે બેસી આંખો બંધ કરી ત્રણ નવકારનું સ્મરણ કરી હૃદયમાં ભક્તિભાવોને સ્થિર કરવા.
૩૫. પૂ. સાધુ-સાધ્વીજી મ. ઉપાશ્રયમાં બિરાજમાન હોય તો ત્યાં જઈને ગુરુવંદન કરી તેમના 'શ્રીમુખે' ફરી પચ્ચક્ષાણ ગ્રહણ કરવું.
૩૬. આજે થયેલા સુકૃતના આનંદ સાથે અને પ્રભુ વિરહના દુઃખ સાથે ગૃહ તરફ પ્રયાણ કરવું.

નોંધ : સંયોગ અને સમયની અનુકુળતા હોય તો રોજ સ્વદ્રવ્યથી અષ્ટપ્રકારી પૂજા અને સુંદર આંગી બનાવવાનો આગ્રહ અવશ્ય રાખવો.

ઘણા બધા પૈસા કમાઈ, લેવાની બહુ મોટા માણસ બની જવાની, લોકોમાં માન સન્માન મેળવી લેવાની વિ. ઈચ્છા અને અપેક્ષાઓએ જ, આપણા જીવનની પ્રસન્નતા-મસ્તી અને શાંતિ છીનવી લીધી હોય અને ટેન્શન ભરી દીધું હોય એવું શું નથી લાગતું આપણને ?

શાસનના (જગતના) અમૂલ્ય ત્રણ રત્નો : દર્શન... જ્ઞાન... ચારિત્ર...

જિનાલયમાં ધ્યાનમાં રાખવા લાયક સૂચનો... (૪૫)

૧. પ્રભુ દર્શન કે પૂજા કરવા દેરાસર ક્યારેય ખાલી હાથે જવું નહીં. ધુપ... અક્ષત... પૂજાના ઉપકરણો તથા મંડારમાં પુરવા પૈસા વિ. અવશ્ય સાથે લઈને જવું જોઈએ.
૨. દેરાસર પૂજા દર્શન કરવા આવતાં જતાં સમયે ગરીબોને રોજ યથાશક્તિ દાન આપવું.
૩. દેરાસરના કંપાઉંડમાં પ્રવેશ કર્યા પછી, સંબંધી કે ઓઢાંચીતાઓ સાથે પરસ્પરના સમાચાર પુછવા નહિ... ધંધા કે સંસાર સંબંધી કોઈપણ વાતચીત કરવી જોઈએ નહીં.
૪. પાનપરાગ, ગુટલા, બીડી-દવા... ખાવા-પીવાની વસ્તુ કે તેલ-છીંકણી... સુંઘવાની-લગાડવાની કોઈપણ વસ્તુ સ્ત્રીસ્સામાંથી કાઢીને જ જિનાલયમાં પ્રવેશ કરવો કેમ કે આ બધી વસ્તુ જિનાલયમાં લઈ જવી યોગ્ય નથી અને લઈ ગયા પછી વાપરવામાં પ્રભુજીના વિનયનો ભંગ થાય છે.
૫. ઝેંટું મોં સાફ કર્યા પછી જ દેરાસરમાં પ્રવેશ કરવો જોઈએ.
૬. તિલક કરતા સમયે દર્પણમાં વાઢાંચા કે કપડા ઠીક ઠીક કરવા જોઈએ નહીં. પ્રભુજીની નજર પડતી હોય તેવા સ્થાને તિલક કરી શકાય નહીં તથા મુગટ કે હાર પહેરી શકાય નહીં.

શાસનના (જગતના) અમૂલ્ય ત્રણ તત્ત્વ : દેવ... ગુરુ... ધર્મ...

૭. દર્શન-પૂજા કરતાં સમયે પાછળનાઓને અને સ્તુતિ-ચૈત્યવંદન બોલતાં સમયે બીજાઓને અંતરાય ન થાય તેની ખાસ કાઢજી રાખવી.

ગભારામાં પ્રવેશ કરતાં પહેલાં.....

૮. અષ્ટપડવાળો મુખકોશ બાંધ્યા વિના ગભારામાં પ્રવેશ કરી શકાય નહીં. ગભારામાં ડુહાઓ મોટેથી બોલાય નહીં. મનમાં બોલવા જોઈએ.
૯. પૂજા કરતી વખતે ખાઈઓએ ખેસ વડે જ આઠ પડવાળો મુખકોશ બાંધવો જોઈએ, રુમાલ વાપરવો યોગ્ય નથી.
૧૦. પૂજા કરવાનો હાથ પાણીથી ધોઈ... ધુપથી ધુપી, પવિત્ર કર્યા બાદ ગભારાનાં ઝંબરે, શરીરે કે કપડે ન અડાડતાં સીધી પૂજા કરવાનો આગ્રહ રાખવો.
૧૧. પૂજા કરતાં સમયે ઘડીયાલ પહેરવી યોગ્ય નથી, હાથની આંગળીઓમાં વીંટી તથા શરીરે ઘરેણા અવશ્ય પહેરવાં જોઈએ.
૧૨. પંચધાતુના પ્રભુજીને એક હાથથી ન પકડતાં બન્ને હાથમાં બહુમાનપૂર્વક થાળીમાં લેવા જોઈએ.

ખરાબ કામ કરતા હાથ અને ખરાબ વિચાર કરતાં હૈયું કંપે છે એ ખરું આપણું ?

૧૩. પૂજા કરતાં શરીર માથું વિ. ખંજવાઢવું નહીં, છીંક, બગાસુ, ઓડકાર વાછુટ વિ. કરવા નહીં, તેવી શક્યતા લાગે તો ગભારાની બહાર નીકઢી જવું. કાર્ય પૂર્ણ થયા બાદ હાથ વિ. અશુદ્ધ થયા હોય તો ઢોઈને શુદ્ધ કરી લેવા.

પૂજામાં... ઢાવોની વૃદ્ધિ કઈ રીતે થઈ શકે...

૧૪. અષ્ટપ્રકારી પૂજા અને નવાંગી પૂજા કરતા પહેલાં તેના ઢાવાર્થનું લઘાણ શાંતિથી વાંચીને વિચારવું.
બધા ઢગવાનની ટાઈપીસ્ટની જેમ જલ્દી જલ્દી પૂજા કરવા કરતાં અર્થ સમજીને વિધિ અને ઢક્તિ જઢઢાઈ રહે તે રીતે શક્ય ઁટલા ઢગવાનની શાંતિથી પૂજા કરવી તે આપણા ઢાવોની વૃદ્ધિ માટે લાઢદાયી બની શકે છે. પ્રઢુજીને ચંદનપૂજા લોકપ્રિય રાજાને વિજય તિલક કરી ઁ તેના કરતાં અધિક ઢીરજથી... પ્રેમથી... ઢલ્લાસપૂર્વક ઢાવના ઢાવતાં ઢાવતાં કરવી જોઈ ઁ.
૧૫. દૂધના પ્રક્ષાલની ઢારા પ્રઢુજીના મસ્તકશિઘાઁથી કરવાની છે, નવાંગી પૂજાની જેમ ૧-૧ અંગ પર કરવાની વિધિ નથી.

“માન પામે તે નહિ, પળ... માન પચાવે તે સાચા મહાત્મા છે.”

૧૯. ઢગવાનના જમણા અંગુઠે સગા-સંબંધીઓના નામની વારંવાર પૂજા કરવાની કોઈ વિધિ નથી, તેના બદલે **સકઢ સંઘવતી માત્ર ઁક તિલક કરી શકાય.**
૨૦. નવ અંગ સિવાય પ્રઢુજીની હથેઢીમાં, લંછનમાં કે પરિકરમાં રહેલ હાથી-ઘોડા-વાઘની પૂજા કરવાની વિધિ નથી.
૨૧. પ્રઢુજીના ઢોઢામાં માથું મુકાય કે અડાડાય નહીં. પૂજા કરવાની આંગઢી... હથેઢી સિવાયનું કોઈપણ અંગ કે પૂજાનાં કપડાંનો પ્રઢુજીને સ્પર્શ થવો ઢચિત નથી.
૨૨. પાર્શ્વનાથ ઢગવાનની ફળા નવઅંગમાં ગણાતી નથી. ઁથી ફળાની પૂજા કરવાની આવશ્યકતા નથી તેમ છતાં પૂજા કરવાની ઢાવના હોય તો **અનામિકા** આંગઢીથી કરવામાં કોઈ બાધ નથી.
૨૩. પ્રઢુજીના આંઘ, નાક, મુઘ કે શરીર પર કેસરનાં છાંટા પડ્યાં હોય તો તેને અંગલુંછળાથી સ્વચ્છ કરવાનો ઘાસ ઢપયોગ રાઘવો.
૨૪. પંચઢાતુના પ્રઢુજીને **સુંદર અંગરચના** થઈ ગઈ હોય તો તે પછી તેને **નવાંગી પૂજા** કરવાનો આગ્રહ રાઘવો ઢચિત નથી.
૨૫. પ્રઢુજીની પૂજામાં સારા, સુગંધવાઢા, તાજા જમીનપર નહીં પડેલાં, અઘંડ પુષ્પો જ ચઢાવવાં, પુષ્પની પાંદડીઓ છુટી કરાય નહીં કે પુષ્પો વિંઢાય નહીં અને પુષ્પો વિંઢીને ઘરમાં રહેવું તે પાપ નથી, પળ ઘરને મનમાં ઢરી રાઘવું તે પાપ છે.

૧૬. પ્રઢુજીના અંગલુંછળા સુંવાઢા... સ્વચ્છ હોવા જોઈ ઁ અંગલુંછળાં પવિત્ર રાઘવા, આપણાં શરીરને કે વસ્ત્રને અડી ન જાય તેનું ઘાસ ઢ્યાન રાઘવું, અંગલુંછળા થાઢીમાં જ રાઘવા, આપણા ઢોઢામાં જમીન પર કે ગમે ત્યાં રાઘાય નહીં. દેવ દેવીઓ માટે ઢપયોગ કરેલા અંગલુંછળા પ્રઢુજીના અંગે વપરાય નહીં.

પૂજા કયા ક્રમથી કરશો.....

૧૭. (૧) પહેલા મુઢનાયકજી પછી (૨) ઢીજા ઢગવાન તથા સિદ્ધચક્રજીનો ગટ્ટો પછી (૩) ગુરુમૂર્તિ. અને છેલ્લે દેવ-દેવીઓને કપાઢે જમણા અંગુઠાથી ઢહુમાન સ્વરૂપે ઁક જ તિલક કરવું.
સિદ્ધચક્રજીના ગટ્ટાની પૂજા કર્યા પછી તે જ કેસરથી ઢીજા ઢગવાનની કે ઢીજા ઢગવાનની પૂજા કર્યા પછી મુઢનાયક ઢગવાનની પૂજા કરવામાં કોઈ બાધ નથી.
૧ૢ. પૂજા કરતાં પ્રઢુજીને નઘ નઅડે અને નઘને કેસર નઅડે તથા પૂજા પૂર્ણ કર્યા બાદ કેસર નઘમાં ન રહી જાય તેનું ઘાસ ઢ્યાન રાઘવું, કેમકે કેસર નઘમાં રહી જાય અને ઢોજન કરતાં કેસર પીગઢીને પેટમાં જાય તો દેવદ્રવ્ય ઢક્ષણનો ઢોષ લાગે.

ઢાર્મિક થવું તે ‘સાઢના’ છે, પરંતુ ઢાર્મિક દેઘાવું તે તો ‘વિલાસ’ છે.

માઢા પળ બનાવાય નહીં. પુષ્પોને ક્યારેય પાળીથી ઢોવા જોઈ ઁ નહીં કારણ કે ઢોવાથી પુષ્પોમાં રહેલા સૂક્ષ્મ જીવોની વિરાઢના થાય છે.

૨૬. પ્રઢુજીનું મુઘ કે અંગ ઢંકાઈ ન જાય કે ઢીજાને પૂજા કરવામાં તકલીફ ન પડે તેવી રીતે વિવેકથી પુષ્પ ચઢાવવા જોઈ ઁ.

દેવ-દેવીઓની ઢક્તિ કરતાં.....

૨૭. દેવ-દેવીઓ આપણા સાઢર્મિકો છે. માટે તેમને અંગુઠાથી ઢહુમાનપૂર્વક કપાઢે ઁક તિલક જ કરવાનું હોય છે. તેમના દરેક અંગે કે ફળામાં પૂજા કરવાની વિધિ નથી. તેમને ઢે હાથ જોડી પ્રણામ કરવાના છે તેમને ઘમાસમળ દેવાય નહીં કે ચોઘાનો સાથિયો કરવાની જરૂર નથી. **ઢગવાન કરતાં દેવદેવીની વઢારે પૂજા-ઢક્તિ કરવી તે ઢચિત ન કહેવાય. પરમાત્માની આશાતના કહેવાય.**
૨ૢ. અષ્ટમંગલની પાટલી માંગલિક રૂપે પ્રઢુ સન્મુઘે રાઘાય છે. તેને સ્વસ્તિકની જેમ આલેઘવાના છે. તેને કેસરથી પૂજા કરવાની કોઈ વિધિ નથી.
૨૯. પૂજા કર્યા પછી ગઢારાની બહાર નીકઢતાં અને જિનાલયમાં દરેક જગ્યા ઁ પ્રઢુજીને પુંટ ન પડે તેનું ઘાસ ઢ્યાન રાઘવું.

‘દ્રષ્ટિઢોષ’માં જુવાની ઢુઢે છે અને ‘ઢોષદ્રષ્ટિ’માં ઘડપળ ઢુઢે છે.

૩૦. પૂજા કર્યા પછી થાઢી-વાટકી ધોઈને તેના સ્થાને જ રાખવી જોઈએ ગમે ત્યાં મુકી દેવાય નહીં.
૩૧. પૂજાના વસ્ત્રોથી થાઢી-વાટકી સાફ કરવા નહીં, શરીરનો પસીનો કે હાથ લુછવા તે આશાતના કહેવાય.

સાથીયો કરવાની વિધિ... જાણવા મઢેલ છે...

૩૧. (૧) અક્ષત પૂજામાં ચોખા લીધા બાદ પહેલાં સિદ્ધશિલાની ઢગલી... પછી દર્શન-જ્ઞાન-ચારિત્રની ઢગલી અને છેલ્લે સાથીયાની ઢગલી કરવી. આલેખન કરવામાં પહેલાં સાથીયો અને છેલ્લે સિદ્ધશિલા કરવી.
૩૨. નૈવેદ્ય પૂજામાં પીપરમેંટ-ચોકલેટ-બજારની મિઠાઈ કે અભક્ષ્ય વસ્તુ મુકવી ઁચિત નથી.
૩૩. અક્ષત નૈવેદ્ય કે ફલપૂજામાં ઁકવાર ચઢાવેલ અક્ષત, સાકર, બદામ કે નારિયેલ વિ. વસ્તુ બીજીવાર પૂજાના ઁપયોગમાં કે ખાવાના ઁપયોગમાં લેવાય નહીં.
૩૪. સાથીયો કરવાની ક્રિયા અને ચૈત્યવંદન સાથે કરાય નહીં બે ક્રિયા ભેગી કરવાથી ઢહોઢાઈ જાય અને ક્રિયાનું હાર્દ જઢવાય નહીં.

તમારા મિત્ર કેવા છે ? કહી દો... તમે કેવા છો ? તેહું તમને કહી દર્શશ.

ચૈત્યવંદન કરતાં સમયે.....

૩૫. ચૈત્યવંદન કરતાં પહેલાં ત્રીજી નિસીહિ દ્વારા તમામ દ્રવ્યપૂજાનો ત્યાગ કરવાનો છે. માટે ચૈત્યવંદન કરતાં સમયે કોઈ આપણો પાટલો લઈ લે કે સાથીયો મુંસી કાઢે તો તેમને રોકવા નહીં.
- ચૈત્યવંદન પૂર્ણ થાય ત્યાં સુધી પાટલો આપણી સામે કે સાથે જ રહે તે જરૂરી નથી.
૩૬. ચૈત્યવંદન કરતાં સમયે પચ્ચક્ષાણ લેવું નહીં કે ગુરુભગવંત સ્તુતિ ચૈત્યવંદન વિધિ કરતા હોય ત્યારે તેમની ભક્તિમાં ખલેલ પાડી પચ્ચક્ષાણ માંગવું નહીં.

શું આપ જાણો છો..... ?

૩૭. પ્રમુજીના અંગપરથી કેસર ઁતારવું. અંગલુંછળાથી શુદ્ધિ કરવી. દેરાસરમાં કાજો લેવો... થાઢી-વાટકી સાફ કરવા... પાટલા વિ. ઁપકરણો વ્યવસ્થિત મુકવા... વિગેરે કાર્યો પળ પ્રમુજીની ભક્તિરૂપ જ છે. તે કાર્યો જાતે કરવાથી અશુભ કર્મોનો નાશ થાય છે. અને ઁત્તમ ગુણોની પ્રાપ્તિ થાય છે. માટે આવાં ઁત્તમ પ્રમુ સેવાના કાર્યો કરવામાં સંકોચ રાખવો નહીં.

જગતમાં બે જ મહાસત્તા, કર્મસત્તા અને ઢર્મસત્તા.

૩૮. પરમાત્માનું ન્હવળ જલ પવિત્ર હોવાથી લેતી વખતે તેના ટીપાં જમીન પર ન પડે તેની ખાસ કાઢજી રાખવી. ન્હવળના વાટકામાં પાંચેય આંગઢી ન બોઢતાં ઁક કે બે આંગઢીથી ન્હવળ જલ માત્ર ઁકજ વખત લેવું. ન્હવળ જલ નાધિથી ઁપરના ભાગ પર લગાઢવું.

બહેનો માટે વિશેષ સૂચના.....

૩૯. પ્રમુ દર્શન અને પૂજન કરતાં સમયે બહેનો ઁ અવશ્ય માથું ઢાંકવું જ જોઈએ. વસ્ત્રો પળ આપણી સંસ્કૃતિને છાજે તેવા જ પહેરવા જોઈએ. મર્યાદાવાઢા વસ્ત્રોમાં પ્રમુપ્રત્યે પૂજ્યભાવ અને વિનયભાવ પ્રગટે છે.
- અંગોપાંગ દેખાય તેવા પારદર્શી વસ્ત્રો કે બીજાને અશુભભાવ ઁત્પન્ન થાય તેવા ઢડક કલરના કે ટાઈટ વસ્ત્રો પહેરીને દેરાસર આવવું ઁચિત નથી.

પૂજા તથા ભાવનામાં.....

૪૦. પૂજા તથા ભાવનામાં પુરુષોની હાજરીમાં બહેનો ઁ ગાવું નહીં કે ઢાંઢીયા લેવા જોઈએ નહીં.
- પૂજા તથા ભાવનામાં ઢાઈઁ બહેનો ઁ સામ સામે મુખ રાખી બેસવું જોઈએ નહીં. તે કરતાં પ્રમુજીની સન્મુખ મુખ

દુઃખમાં હાથ આપે તે માળસ 'મોટો', પળ હાથ ઁંચે તે માળસ 'ઁટો'.

રાખી ઢાઈઁઁ આગઢ અને બહેનો ઁ પાછઢ બેસવું વઢારે ઁચિત જળાય છે.

૪૧. પૂજાનાં વસ્ત્રો શરીર પરથી ઁતાર્યા પછી ગમે ત્યાં ગમે તે વસ્ત્રોની સાથે મુકવાથી તથા બીજા વસ્ત્રો સાથે ઢોવાથી ઁપવિત્ર બની જાય છે. માટે અલગ રાખવા તથા અલગ ઢોવા જોઈએ.
૪૨. પૂજાનાં વસ્ત્રો ઢરોજ અને તે શક્ય ન હોય તો જેમ બને તેમ વહેલાં ઢોતાં રહેવું જોઈએ જેથી તે સ્વચ્છ અને પવિત્ર રહે.
૪૩. જુના કે ફાટેલાં ઢાર્મિક પુસ્તકો... ફોટાઁ ઢેરાસરમાં જ્યાં ત્યાં મુકી જવા તે ઁચિત નથી.
૪૪. પ્રમુની પૂજા ઁ પ્રમુ માટે નથી, પળ... અનાઢિ કાઢથી વિસરાયેલાં આપણાં આત્મસ્વરૂપની પ્રતીતિ... અનુભુતિ અને પ્રાપ્તિ માટે છે.
૪૫. પ્રમુ માત્ર ઢર્શનીય નથી, પ્રમુ તો પૂજનીય પળ છે. પૂજનીય પ્રમુના માત્ર ઢર્શન કરી સંતોષ માનવો ઁ પળ ઁક જાતની ઁપેક્ષા કહેવાય માટે જ જે ઢાગ્યશાઢીઁ માત્ર ઢર્શન કરી સંતોષ માને છે તેમણે વહેલામાં વહેલી તકે... પ્રમુ પૂજાની શરૂઆત કરી ઢેવી જ જોઈએ.

વિષયની મસ્તી, કષાયની ઢોસ્તી, તે રાખાવે સંસારની હસ્તી.

દુહા વિભાગ—૧૭

શ્રી સિદ્ધાચલજી તીર્થના દુહા-૧

સિદ્ધાચલ સમરું સદા, સોરઠ દેશ મોઝાર,
મનુષ્યજન્મ પામી કરી, વંદુ વાર હજાર...૧
સોરઠ દેશમાં સંચર્યો, ન ચઢ્યો ગઢ ગિરનાર,
શેત્રુંજી નદી નાહ્યો નહીં, એનો એઢે ગયો અવતાર...૨
શેત્રુંજી નદીએ નાહીને, મુખ બાંધી મુખકોશ,
દેવ યુગાદિ પૂજીએ, આળી મન સંતોષ...૩
એકેકું ડગલું ભરે, શેત્રુંજા સમો જેહ,
ઋષભ કહે ભવ ક્રોડના, કર્મ ખપાવે તેહ...૪
શેત્રુંજય સમો તીરથ નહીં, ઋષભ સમો નહીં દેવ,
ગૌતમ સરીખા ગુરુ નહીં, વઢી વઢી વંદુ તેહ...૫
જગમાં તીરથ દો વડા, શેત્રુંજય ગિરનાર,
એક ગઢ ઋષભ સમોસર્યા, એક ગઢ નેમકુમાર...૬

પગ લપસે તો જખમ થાય, અને જીભ લપસે તો જોખમ થાય.

સિદ્ધાચલ સિદ્ધિ વર્યા, મુનિવર કોડી અનંત,
આગે અનંતા સિદ્ધશે, પૂજો ભવી ભગવંત...૭
શેત્રુંજય ગિરિમંડળો, મરુદેવાનો નંદ,
યુગલા ધર્મ નિવારકો, નમો યુગાદિ જિણંદ...૮
તન મન ધન સુતવલ્લભા, સ્વર્ગાદિક સુખભોગ,
વઢી વઢી એ ગિરિ વંદતા, શિવરમણી સંયોગ...૯

શ્રી સીમંધર સ્વામીજીના દુહા - ૫

અનંત ચોવીશી જિન નમું, સિદ્ધ અનંતી કોડ,
કેવઢધર મુગતે ગયા, વંદુ બે કર જોડ...૧
બે કોડી કેવઢ ધરા, વિહરમાન જિન વીશ,
સહસ કોડી યુગલ નમું, સાધુ નમું નિશદીશ...૨
જે ચારિત્રે નિર્મઢા, જે પંચાનન સિંહ,
વિષય કષાયને ગંજીયા, તે પ્રણમું નિશદીશ...૩
ભરત ક્ષેત્રમાં હું રહું, આપ રહો છો વિમુખ,
ધ્યાન લોહચુંબક પરે, કરું દૃષ્ટિ સન્મુખ...૪
વૃષભ લંછન ચરણમાં, કંચન વરણી કાય,
ચોંત્રીશ અતિશય શોભતાં, વંદુ સદા તુમ પાય...૫

કઠોર ભૂમિમાં બીજનું વાવેતર ન થાય, તેમ કઠોર હૈયામાં ધર્મનું વાવેતર ન થાય.

મારા પરમાત્માની ત્રણ પ્રદક્ષિણામાં બોલવાના દુહા

- ૧ કાઢ અનાદિ અનંતથી, ભવ ભ્રમણાનો નહીં પાર,
તે ભ્રમણા નિવારવા, પ્રદક્ષિણા દડું ત્રણ વાર,
ભમતિમાં ભમતાં થકાં, ભવ ભાવઠ દૂર પલાય,
દર્શન જ્ઞાન ચારિત્ર રૂપ, પ્રદક્ષિણા ત્રણ દેવાય.
- ૨ જન્મ મરણાદિ ભય ટઢે, સીઝે જો દર્શન કાજ,
રત્નત્રયી પ્રાપ્તિ ભળી, દર્શન કરો જિનરાજ,
જ્ઞાન વડું સંસારમાં, જ્ઞાન પરમ સુખ હેત,
જ્ઞાન વિના જગ જીવડા, ન લહે તત્ત્વ સંકેત.
- ૩ ચય તે સંચય કર્મનો, રિક્ત કરે વઢી જેહ,
ચારિત્ર નામ નિર્યુક્તે કહ્યું, વંદો તે ગુણ ગેહ,
દર્શન જ્ઞાન ચારિત્ર એ, રત્નત્રયી નિરધાર,
ત્રણ પ્રદક્ષિણા તે કારણે, ભવદુઃખ ભંજનહાર.

નિસીહિ... નિસીહિ... નિસીહિ એટલે નિષેધ
સંસારના તમામ પાપ કાર્યો... વિચારોનો ત્યાગ.

ત્રણ નિસીહિ... ક્યાં... બોલવી

(૧) દેરાસરમાં પ્રવેશતાં, (૨) ગભારામાં પ્રવેશતાં,
(૩) ચૈત્યવંદન (ભાવપૂજા)ની શરુઆત કરતાં પહેલાં...

તનની માંદગી કરતાં મનની માંદગી વધુ નુકશાન કારક છે.

સ્તુતિ વિભાગ - ૨૭

ભાવવાહી સ્તુતિ

- ૧ દર્શનં દેવદેવસ્ય, દર્શનં પાપ-નાશનમ્,
દર્શનં સ્વર્ગ સોપાનં, દર્શનં મોક્ષ-સાધનમ્.
- ૨ છે પ્રતિમા મનોહારિણી દુઃખહરી, શ્રી વીર જિણંદની,
ભક્તોને છે સર્વદા સુખકરી, જાણે ધીલી ચાંદની,
આ પ્રતિમાના ગુણ ભાવ ધરીને, જે માણસો ગાય છે,
પામી સઘઢ્યાં સુખ તે જગતમાં, મુક્તિ ભળી જાય છે.
- ૩ અર્હન્તો ભગવંત ઈન્દ્ર મહિતાઃ, સિદ્ધાશ્ચ સિદ્ધિસ્થિતાઃ,
આચાર્યો જિનશાસનોન્નતિકરાઃ, પૂજ્યા ઉપાધ્યાયકાઃ,
પંચૈતે પરમેષ્ઠિનઃ પ્રતિદિનં, કુર્વન્તુ વો મંગલમ્.
- ૪ સંસાર ઘોર અપાર છે, તેમાં ડૂબેલા ભવ્યને !
હે તારનારા નાથ ! શું ભૂલી ગયા નિજ ભક્તને,
મારે શરણ છે આપનું, નવિ ચાહતો હું અન્યને,
તો પળ પ્રભુ ! મને તારવામાં, ઢીલ કરો શા કારણે ?

ભૂલો ભલે બીજું બધું 'મા-બાપને' ભૂલશો નહીં !

- ④ जे द्रष्टि प्रभु दर्शन करे, ते द्रष्टिने पण धन्य छे, जे जीभ जिनवरने स्तवे, ते जीभने पण धन्य छे, पीये मुदा वाणी सुधा, ते कर्णयुगने धन्य छे, तुज नाम मंत्र विशद धरे, ते हृदयने पण धन्य छे,
- ⑤ सुण्या हशे पुज्या हशे, निरख्या हशे पण को क्षणे, हे जगतबंधु ! चित्तमां, धार्या नहि भक्तिपणे, जन्म्यो प्रभु ते कारणे, दुःखपात्र आ संसारमां, हा ! भक्ति ते फळती नथी, छे भाव शून्याचारमां.
- ⑥ हे देव ! तारा दिलमां, वात्सल्यनां झरणा भर्या, हे नाथ ! तारा नयनमां, करुणातणां अमृत भर्या, वीतराग तारी मीठी मीठी, वाणीमां जादु भर्या, तेथी ज तारा चरणमां, बाळक बनी आवी चड्या.
- ⑦ क्यारे प्रभु ! निज द्वार उभा, बाळने निहाळशो ? नितनित मांगु भीख गुणनी, अेक गुण क्यारे आपशो ? श्रद्धा दीपकनी ज्योत झांखी, ज्वलंत क्यारे बनावशो ? सुना सुना अम जीवनमां, प्रभु ! आप क्यारे पधारशो ?
- ⑧ क्यारे प्रभु ! तुज स्मरणथी आंखो थकी अश्रु सरे, क्यारे प्रभु ! तुज नाम वदता वाणी मुज गद्गद् बने, क्यारे प्रभु ! तुज नाम श्रवणे देह रोमांचित बने, क्यारे प्रभु ! मुज धासे धासे नाम ताहरं सांभरे.

‘हुं’ पणाना (अहंकारना) त्याग जेवी श्रेष्ठ साधना बीजी कोई नथी.

- ①० बहुकाळ आ संसार सागरमां, प्रभु ! हुं संचर्यो, थई पुण्यराशि एकठी, त्यारे जिनेश्वर तुं मळ्यो, पण पापकर्म भरेल में, सेवा सरस नव आदरी, शुभ योगने पाम्या छतां, पण मूर्खता बहु में करी.
- ①१ शत कोटी कोटी वार वंदन, नाथ मारा हे तने, हे तरण तारण नाथ तुं, स्वीकार मारा नमनने, हे नाथ शुं जादु भर्या, अरिहंत अक्षर चारमां. आफत बधी आशीष बने, तुज नाम लेता वारमां.
- ①२ सागर दयाना छो तमे, करुणा तणा भंडार छो, ने पतितोने तारनारा, विश्वना आधार छो, तारा भरोसे जीवननैया, आजे में तरती मूकी, लाख लाख वंदन करूं, जिनराज तुज चरणे झुकी.
- ①३ हे प्रभु ! आनंद दाता !, ज्ञान हमको दीजिये, शीघ्र सारे अवगुणोंको, दूर हमसे कीजिये, लीजिये हमको शरणमें, हम सदाचारी बने, ब्रह्मचारी धर्म रक्षक, वीर व्रतधारी बने.
- ①४ दादा तारी मुख मुद्राने, अमिय नजरे निहाळी रह्यो, तारा नयनोमांथी झरतुं, दिव्य तेज हुं झीली रह्यो, क्षणभर आ संसारनी माया, तारी भक्तिमां भूली गयो. तुज मूर्तिमां मस्त बनीने, आत्मिक आनंद माणी रह्यो.

पापी पूजाता... धर्मी रिबाता, वहेला मोडा... सहना हिसाब थाता.

- ①५ आजे पाम्यो परम पदनो पंथ तारी कृपाथी मीट्या आजे भव भ्रमणना थाक तारी कृपाथी, दुःखो सर्वे दूर थई गया देव तारी कृपाथी, खुल्या खुल्या सकल सुखना द्वार तारी कृपाथी.
- ①६ रागद्वेष पर विजयी वर्या छो अमने विजयी करजो, भवसागरने तरी गया छो अमने भवपार करजो, केवळज्ञान लहुं छे आपे अमने ज्ञानी करजो, सर्व कर्मथी मुक्त थया छो अम बंधनने हरजो.
- ①७ रुप तारुं अेवुं अद्भूत, पलक विण जोया करूं, नेत्र तारा निरखी निरखी, पाप मुज धोया करूं, हृदयना शुभ भाव परखी, भावना भावित करूं, झंखना अेवी मने के, हुं ज तुं ज रुपे बनूं.
- ①८ जेना प्रभावे जीवनमां हुं, परम शांति अनुभवूं, जेना प्रभावे वर समाधि, मरणमां पामी शकुं, जेना प्रभावे पवन वेगे, मोक्षमां पहांची शकुं, एवा श्री शंखेश्वर प्रभुना चरणमां प्रेमे नमुं.
- ①९ शक्ति मळे तो मुजने मळजो, जिन शासन सेवा सारूं, भक्ति मळे तो मुजने मळजो, जिन शासन लागे प्यारूं, मुक्ति मळे तो मुजने मळजो, राग द्वेष अज्ञान थकी, भवोभव तुज शासन मळजो अेवी श्रद्धा थाय नक्की.

देखातुं रुपाळुं शरीर, रुपाळा भाव के रुपाळुं भावी रची शकतुं नथी.

अरिहंत वंदनावलिनी भाववाही स्तुतिओ

- ②० जे चौद महास्वप्नो थकी, निजमातने हरखावतां, वळी गर्भमांहि ज्ञानत्रयने, गोपवी अवधारतां, ने जन्मतां पहेलां ज चोसठ, ईन्द्रो जेने वंदतां, एवा प्रभु अरिहंतने, पंचांग भावे हुं नमुं.
- ②१ कुंजर समा शूरवीर जे छे, सिंह सम निर्भय वळी, गंभीरतां सागर समी, जेना हृदयने छे वरी, जेना स्वभावे सौम्यता छे, पूर्णिमाना चंद्रनी, एवा प्रभु अरिहंतने, पंचांग भावे हुं नमुं.
- ②२ जे शरदऋतुना जळ समा, निर्मळ मनोभावो वडे, उपकार काज विहार करतां, जे विभिन्न स्थळो विषे, जेनी सहन शक्ति समीपे, पृथ्वी पण झांखी पडे, एवा प्रभु अरिहंतने, पंचांग भावे हुं नमुं.
- ②३ जेना गुणोना सिंधुना बे, बिंदु पण जाणुं नहीं, पण एक श्रद्धा दिलमहीं के, नाथ सम को छे नहीं, जेना सहारे क्रोडो तरिया, मुक्ति मुज निश्चय सही, एवा प्रभु अरिहंतने, पंचांग भावे हुं नमुं.

पापनो तिरस्कार करो, पापीनो नहीं.

રત્નાકર પચ્ચીસીની ભાવવાહી સ્તુતિઓ

- ૨૪) હું ક્રોધ અગ્નિથી બળ્યો, વળી લોભ સર્પ ડસ્યો મને,
ગળ્યો માનરૂપી અજગરે, હું, કેમ કરી ધ્યાવું તને,
મન મારું માયા જાઝમાં, મોહન મહા મુંઝાય છે,
ચડી ચાર ચોરો હાથમાં, ચેતન ઘણો ચગદાય છે.
- ૨૫) શું બાઝકો ! મા બાપ પાસે, બાઝક્રીડા નવ કરે,
ને મુખમાંથી જેમ આવે, તેમ શું નવ ઉચ્ચરે,
તેમજ તમારી પાસ તારક ! આજ ભોળા ભાવથી,
જેવું બન્યું તેવું કહું, તેમાં કશું છોટું નથી.
- ૨૬) નવકાર મંત્ર વિનાશ કીધો, અન્ય મંત્રો જાણીને,
કુશાસ્ત્રનાં વાક્યો વડે, હળી આગમોની વાણીને,
કુદેવની સંગત થકી, કર્મો નકામાં આચર્યા,
મતિભ્રમ થકી રત્નો ગુમાવી, કાચ કટકાં મેં ગ્રહ્યાં.
- ૨૭) ત્હારાથી ન સમર્થ અન્ય દીનનો, ઉદ્ધારનારો પ્રભુ !
મ્હારાથી નહિ અન્ય પાત્ર જગમાં, જોતા જડે હે વિભુ !
મુક્તિ મંગલસ્થાન ! તોય મુજને, ઈચ્છા ન લક્ષ્મી તળી,
આપો સમ્યગ્રત્ન શ્યામ જીવને, તો તૃપ્તિ થાયે ઘણી.

બીજાના વૈભવ-વિલાસ જોઈને તમારા ઝૂંપડાની શાંતિ ઓઈ નાચશે નહીં.

પ્રભુ પાસે હૃદયની..... એક વ્યથા

- ❧ દયા સિન્ધુ દયા સિન્ધુ, દયા કરજે દયા કરજે,
મને આ જંજીરોમાંથી, હવે જલ્દી છૂટો કરજે,
નથી આ તાપ સહેવાતો, ભૂખી કર્મની જ્વાળા,
વરસાવી પ્રેમની ધારા, હૃદયની આગ બુઝવજે...૧
- ❧ પ્રભુ ! જેવો ગળો તેવો, તથાપિ બાઝ તારો છું,
તને મારા જેવા લાખો, પરંતુ એક મારે તું.
- ❧ નથી શક્તિ નીરખવાની, નથી શક્તિ પરખવાની,
નથી તુજ ધ્યાનની લગની, તથાપિ બાઝ તારો છું...૨
- ❧ નથી તપ જપ મેં કીધાં, નથી કોઈ દાન પળ દીધાં,
અધમ રસ્તા સદા લીધા, તથાપિ બાઝ તારો છું...૩
- ❧ અરિહંત દેવ હો પ્યારાં, ગુના સહુ માફ કર મારાં,
ભૂલ્યો ઉપકાર હું તારાં, તથાપિ બાઝ તારો છું...૪
- ❧ દયા કર દુઃખ ભવ કાપી, અક્ષય ને શાંતિપદ આપી,
પ્રભુ હું છું પુરો પાપી, તથાપિ બાઝ તારો છું...૫
- ❧ દયા કર હું મુંઝાઉ છું, સદા હૈયે રિબાઝું છું,
પ્રભુ હું ધ્યાન ધ્યાઉં છું, તથાપિ બાઝ તારો છું...૬

સંતોષીને કોણ દુઃખી કરી શકે ? કહ્યું છે ને... સંતોષી નર સદા સુખી !

પૂજાનાં દુહા વિભાગ

પ્રભુ એક, પૂજા અનેક...પૂજાત્રિક

અંગપૂજા : જઘપૂજા... ચંદનપૂજા... પુષ્પપૂજા...

પરમાત્માના અંગને સ્પર્શીને જે પૂજા થાય તે અંગપૂજા કહેવાય.
△ જીવનમાં આવતાં વિઘ્નોનો નાશ કરનારી અને મહાફળને
આપનારી આ પૂજાને **વિઘ્નોપશામિની પૂજા** કહેવાય છે.

અગ્રપૂજા : ધુપ-દીપક-અક્ષત-નૈવેદ્ય-ફલ પૂજા...

પરમાત્માની સન્મુખ ઉભા રહીને જે પૂજા થાય તે અગ્રપૂજા કહેવાય.
△ મોક્ષ માર્ગની સાધનામાં સહાયક એવી સામગ્રીનો અભ્યુદય
પ્રાપ્ત કરાવતી આ પૂજાને **અભ્યુદયકારિણી પૂજા** કહેવાય છે.

ભાવપૂજા : સ્તુતિ-ચૈત્યવંદન-સ્તવન-ગીત-ગાન-નૃત્ય...

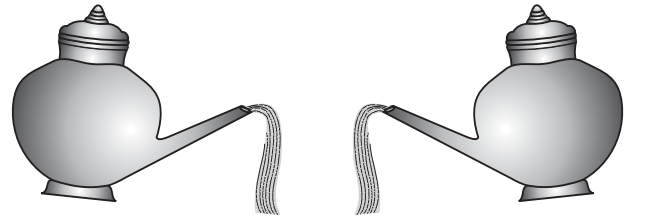
જેમાં કોઈ દ્રવ્યની જરૂર નથી તેવી આત્માને ભાવવિભોર
બનાવવાની પૂજાને **ભાવપૂજા** કહેવાય.

△ મોક્ષપદની પ્રાપ્તિ એટલે કે સંસારથી નિવૃત્તિ અપાવતી
આ પૂજાને **નિવૃત્તિકારિણી પૂજા** કહેવાય છે.

ધુપ... દીપક... અગ્રપૂજા કર્યા બાદ અંગપૂજા કરવી ઋચિત નથી. તેમ
છેલ્લે ચૈત્યવંદનની ક્રિયા એટલે કે ભાવપૂજા કર્યા પછી અંગ કે
અગ્રપૂજા કરવી ઋચિત નથી... અંગપૂજા-અગ્રપૂજા કર્યા પછી છેલ્લે
ભાવપૂજા થાય તે શાસ્ત્રોક્ત ક્રમ છે તે સાચવવો.

આઠ કર્મોનો ક્ષય કરનાર એવી... પરમાત્માની અષ્ટપ્રકારી પૂજાના દુહા

૧) જલ પૂજા

પંચામૃત : શુદ્ધ દૂધ, દહીં, ઘી, સાકર અને જલનું મિશ્રણ
(અત્તર... વિ. બીજા પળ શુદ્ધ સુગંધી દ્રવ્યો તેમાં મેળવી શકાય)

જલ પૂજાનું રહસ્ય

જલ વડે... પ્રકાલ પ્રભુજીનો થાય અને
કર્મો આપણા... આત્મા પરથી દૂર થાય.

મહત્વના થવું સારું છે, પણ સારા થવું વધુ મહત્વનું છે.

નમોઽર્હત્સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાયસર્વસાધુભ્યઃ ॥૧॥

(આ સૂત્ર ફક્ત 'પુરુષોણ' જ દરેક પૂજાની પહેલા બોલવું.)

કલ્શ બે હાથમાં લઈને બોલવાનો દુહો

૫ જલ પૂજા જુગતે કરો, મેલ અનાદિ વિનાશ,
જલ પૂજા ફલ મુજ હોજો, માંગો એમ પ્રભુ પાસ !
ૐ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય પરમેશ્વરાય જન્મ-જરા-મૃત્યુ-નિવારણાય
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલં યજા મહે સ્વાહા. (૨૭ ડંકા વગાડવા)

દૂધનો (પંચામૃતનો) પ્રક્ષાલ કરતી વચ્ચે બોલવાનો દુહો

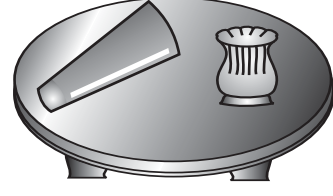
મેરુશિખર નવરાવે હો સુરપતિ, મેરુશિખર નવરાવે,
જન્મકાલ જિનવરજીકો જાણી, પંચરૂપ કરી આવે. હો...સુ. ૧
રત્નપ્રમુખ અડજાતિના કલ્શા, ઔષધિ ચૂરણ મિલાવે,
ક્ષીરસમુદ્ર તીર્થોદક આણી, સ્નાત્ર કરી ગુણ ગાવે. હો...સુ. ૨
એણી પરે જિન પ્રતિમાકો નવણ કરી, બોધિબીજ માનું વાવે,
અનુક્રમે ગુણ રત્નાકર ફરસી, જિન ઉત્તમ પદ પાવે. હો...સુ. ૩

જલ(પાણી)નો પ્રક્ષાલ કરતી વચ્ચે બોલવાનો દુહો

૫ જ્ઞાન કલ્શ ભરી આત્મા, સમતારસ ભરપૂર,
શ્રી જિનને નવરાવતાં, કર્મ થાયે ચક્રચૂર !

મોત ક્યારે 'ય' કોઈની પળ નાની કે મોટી લાંચ સ્વીકારતું નથી.

૨) ચંદન પૂજા

ચંદન પૂજાનું રહસ્ય

આ પૂજા દ્વારા..... આપણો આત્મા
ચંદન જેવો શાંત અને શીતલ..... બને.

નમોઽર્હત્સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાયસર્વસાધુભ્યઃ ॥૧॥

૫ શીતલ ગુણ જેહમાં રહ્યો, શીતલ પ્રભુ મુખ રંગ,
આત્મ શીતલ કરવા ભણી, પૂજો અરિહા અંગ !

ૐ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય પરમેશ્વરાય જન્મ-જરા-મૃત્યુ-નિવારણાય
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય ચંદનં યજા મહે સ્વાહા. (૨૭ ડંકા વગાડવા)
(સુખડથી વિલેપન-પૂજા કરવી અને પછી કેસરથી નવે
અંગે પૂજા કરવી. નલ કેસરમાં ન બોલ્યા અને નલ
પ્રભુને અડે નહિ તે ધ્યાન રાખવું.)

સંસારમાં માણસોની છત છે, પળ... માણસાઈની ભારે અછત છે.

૩) પુષ્પ પૂજા

પુષ્પ પૂજાનું રહસ્ય

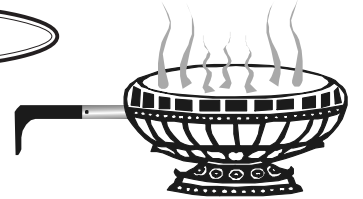
આ પૂજા દ્વારા..... આપણું જીવન પુષ્પની જેમ.....
સુગંધિત બને, અને સદ્ગુણોથી... સુવાસિત બને.

નમોઽર્હત્સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાયસર્વસાધુભ્યઃ ॥૧॥

૫ સુરભિ અલ્ખંડ કુસુમગ્રહિ, પૂજો ગત સંતાપ,
સુમ જંતુ ભવ્ય જ પરે, કરીયે સમકિત છાપ !
ૐ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય પરમેશ્વરાય જન્મ-જરા-મૃત્યુ-નિવારણાય
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય પુષ્પાણિ યજામહે સ્વાહા. (૨૭ ડંકા વગાડવા.)
૫ પાંચ કોડીને ફૂલડે, પામ્યા દેશ અઢાર,
રાજા કુમારપાલનો, વર્ત્યો જય જયકાર !
(સુંદર સુગંધવાળા અને અલ્ખંડ પુષ્પો ચઢાવવા,
નીચે પડેલા તથા વાસી પુષ્પો ચઢાવવા નહિ.)

સુધરવાની ઈચ્છાવાળા જીવને માટે ક્યારેય મોડું થયું હોતું નથી.

૪) ધૂપ પૂજા

ધૂપ પૂજાનું રહસ્ય

આ પૂજા દ્વારા... ધૂપની ઘટા જેમ ડુંચે જાય
તેમ આપણો આત્મા... ઉચ્ચ ગતિની પ્રાપ્તિ કરે.

નમોઽર્હત્સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાયસર્વસાધુભ્યઃ ॥૧॥

૫ ધ્યાનઘટા પ્રગટાવીયે, વામનયન જિન ધૂપ,
મિચ્છત્ત દુર્ગંધ દૂર ટલે, પ્રગટે આત્મ-સ્વરૂપ !

ૐ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય પરમેશ્વરાય જન્મ-જરા-મૃત્યુ-નિવારણાય
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય ધૂપં યજામહે સ્વાહા. (૨૭ ડંકા વગાડવા.)
અમે ધૂપની પૂજા કરીએ રે, ઓ મન માન્યા મોહનજી,
પ્રભુ ! અમે ધૂપઘટા અનુસરીયે રે, ઓ મન માન્યા મોહનજી,
પ્રભુ ! નહીં કોઈ તમારી તોલે રે, ઓ મન માન્યા મોહનજી,
પ્રભુ ! અંતે છે શરણ તમારું રે, ઓ મન માન્યા મોહનજી.
(પ્રભુજીની ડાબી બાજુએ ગંભીરની બહાર ડાબી રહીને
શુદ્ધ અને સુગંધી ધૂપ વડે ધૂપ પૂજા કરવી.)

૫) દીપક પૂજા

દીપક પૂજાનું રહસ્ય

આ પૂજા દ્વારા... મારા આત્માના અજ્ઞાનરૂપી અંધકારનો નાશ થાઓ અને જ્ઞાનરૂપી દીપકનો પ્રકાશ થાઓ.

નમોઽર્હત્સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાયસર્વસાધુભ્યઃ ॥૧॥

૫૬ દ્રવ્ય દીપક સુવિવેકથી, કરતાં દુઃખ હોય ફોક,
ભાવ પ્રદીપ પ્રગટ હુએ, ભાસિત લોકાલોક !

ૐ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય પરમેશ્વરાય જન્મ-જરા-મૃત્યુ-નિવારણાય શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય દીપં યજામહે સ્વાહા. (૨૭ ડંકા વગાડવા)

(ગભારાની બહાર પ્રભુજીની જમણી બાજુએ
ઉભા રહી દીપક પૂજા કરવી.)

આજનો યુવાન બાપને છોડે, પળ... દુર્ગતિમાં લઈ જનારા પાપને ન છોડે.

૬) અક્ષત પૂજા

અક્ષત પૂજાનું રહસ્ય

ચારગતિની ભવભ્રમણા ટાળી,
અજન્મા થવાની પૂજા... એટલે
અખંડ... અક્ષત પૂજા

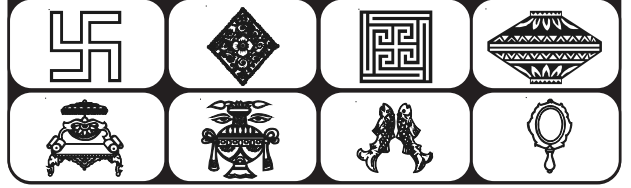

સિદ્ધશિલા
રત્નત્રયીની આરાધના કરી
○ ○ ○
દર્શન જ્ઞાન ચારિત્ર

સાથિયાની જગ્યાએ.....
સુંદર ગહુંલી પળ આલેખી
શકાય, થોડીક ગહુંલીઓ પાના
નં. ૧૮૦ ઉપર આપેલી છે.

અષ્ટમંગલ

ધર્મમાં સંસારના કર્મ ન કરો, પળ સંસારના કર્મમાં અવશ્ય ધર્મ કરો.

(થાળીમાં ચોખા લઈને બોલવાનો ઢુહો)

નમોઽર્હત્સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાયસર્વસાધુભ્યઃ ॥૧॥

૫૬ શુદ્ધ અખંડ અક્ષત ગ્રહિ, નંદાવર્ત વિશાલ,
પૂરી પ્રભુ સન્મુખ રહો, ટાળી સકલ જંજાલ !

ૐ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય પરમેશ્વરાય જન્મ-જરા-મૃત્યુ-નિવારણાય શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય અક્ષતં યજામહે સ્વાહા. (૨૭ ડંકા વગાડવા.)

સાથિયો કરતી વચ્ચે બોલવાના ઢુહા

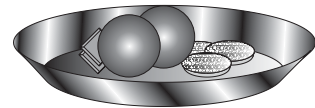
અક્ષત પૂજા કરતાં થકાં, સફળ કરું અવતાર,
ફળ માંગુ પ્રભુ આગળે, તાર તાર મુજ તાર....૧
સાંસારિક ફલ માંગીને, રણ્ડ્યો બહુ સંસાર,
અષ્ટ કર્મ નિવારવા, માંગું મોક્ષફળ સાર....૨
ચિહુંગતિ ભ્રમણ સંસારમાં, જન્મ મરણ જંજાળ,
પંચમગતિ વિણ જીવને, સુખ નહિ ત્રિહું કાઢ.....૩

ત્રણ ઢગલી અને સિદ્ધશિલા કરતી વચ્ચે બોલવાના ઢુહા

દર્શન-જ્ઞાન-ચારિત્રના, આરાધનથી સાર,
સિદ્ધશિલાની ઉપરે, હો મુજ વાસ શ્રીકાર.....૪

દાન દેવાથી ધન ચૂટતું નથી, પળ પુણ્ય ચૂટવાથી ચૂટે છે.

૭) નૈવેદ્ય પૂજા

નૈવેદ્ય પૂજાનું રહસ્ય

આ પૂજા દ્વારા... અનંતકાળની મારી આહારની સંજ્ઞાઓનો... નાશ થાઓ અને અણાહારી પદની મને... પ્રાપ્તિ થાઓ.

નમોઽર્હત્સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાયસર્વસાધુભ્યઃ ॥ ૧ ॥

૫૬ અણાહારી પદ મેં કર્યા, વિગ્ગહ ગઈય અનંત;
દૂર કરી તે દીજીએ, અણાહારી શિવ સંત !

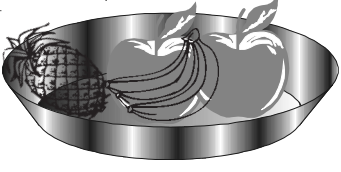
ૐ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય પરમેશ્વરાય જન્મ-જરા-મૃત્યુ-નિવારણાય શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય નૈવેદ્યં યજામહે સ્વાહા. (૨૭ ડંકા વગાડવા.)

૫૬ ન કરી નૈવેદ્ય પૂજા, ન ધરી ગુરુની શીખ,
લેશે પરભવે અસાતા, ઘર ઘર માંગશે ભીંચ !

(સાથિયા ઉપર સાકર, પતાસા અને ઘરની બનાવેલી શુદ્ધ
મિઠાઈ ચઢાવવી. બજારની મિઠાઈ, પીપર, ચોકલેટ કે
અભક્ષ્ય વસ્તુ મુકાય નહિ.)

હે માનવ ! તારા કરેલા કર્મો તારે જ ભોગવવાનાં છે.

② ફલ પૂજા

ફલ પૂજાનું રહસ્ય

આ પૂજા દ્વારા મુજને... શાશ્વત... શ્રેષ્ઠ... એવા
મોક્ષ ફલની... પ્રાપ્તિ થાઓ.

નમોઽર્હત્સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાયસર્વસાધુભ્યઃ ॥૧॥

૫૬ ઈન્દ્રાદિક પૂજા ભળી, ફલ લાવે ધરી રાગ,
પુરુષોત્તમ પૂજા કરી, માંગે શિવફલ ત્યાગ !

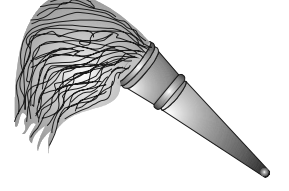
ૐ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય પરમેશ્વરાય જન્મ-જરા-મૃત્યુ-નિવારણાય
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય ફલં યજામહે સ્વાહા. (૨૭ ડંકા વગાડવા.)

(શ્રીફલ, બદામ, સોપારી, અને પાકાં ઉત્તમ ફલો
સિદ્ધશિલા ઉપર મૂકવા.)

ખરાબ કામ કરતાં હાથ અને ખરાબ વિચાર કરતાં હૈયું કંપે છે. ખરું આપણું ?

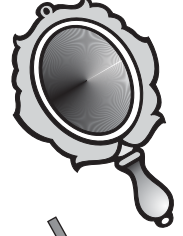
ચામર પૂજાનો દુહો

બે બાજુ ચામર ઢાલે,
એક આગળ વજ્ર ઉલાલે,
જઈ મેરુ ધરી ઉત્સંગે,
ઈન્દ્ર ચોસઠ મઢીયા રંગે,
પ્રભુ પાસનું મુખડું જોવા,
ભવો ભવનાં પાતિક ખોવા.

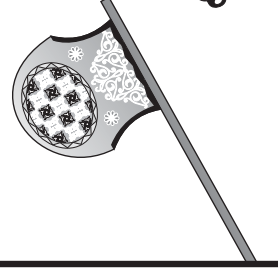
દર્પણ પૂજાનો દુહો

પ્રભુ દર્શન કરવા ભળી,
દર્પણ પૂજા વિશાલ,
આત્મ દર્પણથી જુએ,
દર્શન હોય તત્કાલ.

પંચા પૂજાનો દુહો

અગ્નિ કોળે એક યૌવના રે,
રચનમય પંચો હાથ,
ચલત શિબિકા ગાવતી રે,
સર્વ સહેલી સાથ,
નમો નિત્ય નાથજી રે,

“માન પામે તે નહીં પળ... માન પચાવે તે સાચા મહાત્મા છે.”

મારા પ્રભુજીના નવાંગી પૂજા દુહા

- ૧) ... અંગુઠે. જલ ભરી સંપુટ પત્રમાં, યુગલિક નર પૂજંત.
ઋષભ ચરણ અંગુઠડે, દાયક ભવજલ અંત.
- ૨) .. ઢીંચળે. જાનુબલે કાઠસ્સગ રહ્યા, વિચર્યાં દેશ વિદેશ,
ખડા ખડા કેવલ લહું, પૂજો જાનું નરેશ.
- ૩) કાંડે. લોકાંતિક વચને કરી, વરસ્યાં વરસી દાન,
કર કાંડે પ્રભુ પૂજના, પૂજો ભવિ બહુમાન.
- ૪) ખભે. માન ગયું દોય અંશથી, દેખી વીર્ય અનંત,
ભુજા બલે ભવજલ તર્યા, પૂજો ધંધ મહંત.
- ૫) . શિખાએ. સિદ્ધશિલા ગુણ ઝજઝી, લોકાંતે ભગવંત,
વસીયા તેણે કારણ ભવિ, શિરશિખા પૂજંત.
- ૬) . કપાલે. તીર્થંકર પદ પુણ્યથી, ત્રિભુવન જન સેવંત,
ત્રિભુવન તિલક સમા પ્રભુ, ભાલ તિલક જયવંત.
- ૭) કંઠે. સોલ પ્રહર પ્રભુ દેશના, કંઠે વિવર વર્તુલ,
મધુરધ્વનિ સુરનર સુણે, તિણે ગલે તિલક અમૂલ.
- ૮) હૃદયે. હૃદય કમલ ઉપશમ બલે, બાલ્યા રાગ ને રોષ,
હિમ દહે વનખંડને, હૃદય તિલક સંતોષ.
- ૯) નાભિ. રત્નત્રયી ગુણ ઝજઝી, સકલ સુગુણ વિશ્રામ,
નાભિ કમલની પૂજના, કરતાં અવિચલ ધામ.
- ઉપસંહાર. ઉપદેશક નવતત્વનાં, તેણે નવ અંગ જિણંદ,
પૂજો બહુવિધ રાગશું, કહે શુભવીર મુણીંદ.

પૂજા કરતાં સમયે ભાવવાની ભાવના

- (૧) અંગુઠે પૂજા કરતાં... ભાવવું કે... હે પ્રભુ !
યુગલિકોએ આપશ્રીના ચરણના અંગુઠે અભિષેક કરી વિનય
દાખવી આત્મ કલ્યાણ કર્યું. તે રીતે સંસાર સાગર તારનારા
આપના ચરણના અંગુઠાની પૂજા કરવાથી મારામાં પળ વિનય,
નમ્રતા અને પવિત્રતાનો પ્રવાહ વહો.
- (૨) જાનુ (ઢીંચળ) પર પૂજા કરતાં... ભાવવું કે... હે પ્રભુ !
આ જાનુના બલે ઊભા રહીને અપ્રમત્તપણે સાધના કરી આપે
કેવલજ્ઞાન મેળવ્યું. આ જાનુના બલે દેશવિદેશ વિચરી ઘણાં
ભવ્ય આત્માઓનું કલ્યાણ કર્યું. આપના જાનુની પૂજા કરતાં
મારો પ્રમાદ દૂર થાઓ. અને મને અપ્રમત્તપણે આરાધના કરી
આત્મ કલ્યાણ કરવાની શક્તિ મળો.
- (૩) કાંડા પર પૂજા કરતાં... ભાવવું કે... હે પ્રભુ !
દીક્ષા લેતા પહેલા આપે આ હાથથી સ્વેચ્છાએ લક્ષ્મી-અલંકાર-
વસ્ત્ર આદિનું ૧ વર્ષ સુધી દાન આપ્યું. કેવલજ્ઞાન બાદ આ
હાથેથી અનેક મુમુક્ષુને રજોહરણનું દાન આપ્યું. આપના હાથની
પૂજા કરતાં મારી કૃપણતા... લોભવૃત્તિનો નાશ થાઓ, અને
યથાશક્તિ દાન દેવાના મુજને ભાવ થાઓ.

“માનવીની ઈચ્છાનું ચપ્પર કદાપિ ભરાતું જ નથી.”

(૪) **ખબા પર પૂજા કરતાં... ભાવવું કે...**,
અનંત જ્ઞાન અને અનંત શક્તિના સ્વામી હે પ્રભુ ! ભુજાબઢે
આપ સ્વયં સંસાર સાગર તર્યા છતાં આપનામાં માન... અહંકારનો
જરાય અંશ પળ દેખાતો નથી. આપે આ ખબેથી અભિમાનને
રવાના કર્યું તેમ આ ખબાની પૂજાથી મારા પળ અહંકારનો નાશ
થાઓ અને નમ્રતાના ગુણોનો મારામાં વાસ થાઓ.

(૫) **મસ્તકે શિખા પર પૂજા કરતાં... ભાવવું કે... હે પ્રભુ !**
આત્મસાધના તથા પરહિતમાં સદાય લયલીન ઇવા આપે લોકના
સૌથી ઉપરના છેડે સિધ્ધશિલા પર કાયમ માટે વાસ કર્યો,
આપની કાયાના સૌથી ઉપરના છેડે રહેલી મસ્તકની શિખાના
પૂજનથી મને એવું બઢ મલો કે હું પળ હર પઢે આત્મસાધના
તથા પરહિતના ચિંતનમાં લીન રહી જલ્દીથી લોકના અંતે વાસ
મેઢવી આપના જેવો બની શકું.

(૬) **લલાટે પૂજા કરતી વઢતે... ભાવવું કે... હે પ્રભુ !**
તીર્થકર નામકર્મનાં પુણ્યના પ્રભાવે ત્રણે ભુવનમાં આપ પૂજનીય છો.
આપ ત્રણ લોકની લક્ષ્મીના તિલક સમાન છો. આપના લલાટની
પૂજાના પ્રભાવે મને એવું બઢ મલો કે જેથી હું લલાટના લેખ અર્થાત્
કર્મ અનુસાર મઢેલા સુખમાં રાગ કે દુઃખમાં દ્વેષ ન કરું, અવિરત
આત્મસાધના કરતો આપની જેમ પુણ્યાનુબંધી પુણ્યનો સ્વામી બનું.

બીજાને દુઃખી કરી પોતે સુખી થશે તેમ માનવું તે ઘોર અજ્ઞાન છે.

(૭) **કંઠે તિલક કરતાં... ભાવવું કે... હે પ્રભુ !**
આપે આ કંઠમાંથી જગત્સદ્ધારક વાણી પ્રકાશીને જગત પર
અનુપમ કરુણા અને ઉપકાર કર્યો છે, આપના કંઠની પૂજાથી હું
એ વાણીની કરુણાને ઝીલનારો બનું અને મારામાં એવી શક્તિ પ્રગટો
કે... જેથી મારી વાણીથી... મારું અને સૌનું હિત થાય.

(૮) **હૃદયે પૂજા કરતાં... ભાવવું... કે... હે પ્રભુ !**
રાગ... દ્વેષ... વિગેરે દોષોને બાઢી મુકી આપે આ હૃદયમાં
ઉપશમભાવ છલકાવ્યો છે. નિસ્પૃહતા-કોમઢતા અને કરુણા
ભરેલા આપના હૃદયની પૂજાના પ્રભાવે મારા હૈયે પળ સદાય
નિઃસ્પૃહતા-પ્રેમ-કરુણા અને મૈત્રી આદિ ભાવનાનો ધોધ વહો.
મારું હૃદય પળ સદાય ઉપશમભાવથી ભરપુર રહો.

(૯) **નાભિ પર પૂજા કરતાં... ભાવવું કે... હે પ્રભુ !**
આપે શ્વાસોશ્વાસને નાભિમાં સ્થિર કરી... મનને આત્માનાં શુદ્ધ
સ્વરૂપમાં જોડી... ઉત્કૃષ્ટસમાધિ સિદ્ધ કરી, અનંત દર્શન-
જ્ઞાન-ચારિત્રનાં-ગુણોને પ્રગટ કર્યા છે. નિર્મઢ એવી આપની
નાભિના પૂજનથી મને પળ અનંત દર્શન-જ્ઞાન-ચારિત્રના... આદિ
ગુણોને પ્રગટ કરવાનું સામર્થ્ય પ્રાપ્ત થાઓ. નાભિના આઠ
રુચક પ્રદેશની જેમ મારા સર્વ આત્મ પ્રદેશો પળ શુદ્ધ થાઓ.
ઉપસંહાર : આપણાં આત્માનાં કલ્યાણ માટે, નવતત્વનાં ઉપદેશક
ઇવા પ્રભુજીનાં નવ અંગોની પૂજા વિધિથી... રાગથી... ભાવથી...
કરીએ, એવું પૂજ્ય ઉપા. વીરવિજયજી મહારાજા કહે છે.

મુદ્રાત્રિક

૧. યોગમુદ્રા ઈરિયાવહિયં, ચૈત્યવંદન, નમુત્થુણં, સ્તવન,
અરિહંત ચેઈઆણં...

૧. બે હાથ જોડી બન્ને હાથની આંગઢીઓ ઇકબીજાના આંતરામાં
ગોઠવી, ૨. બન્ને હાથની કોણીને પેટ ઉપર લગાડવી.
૩. મસ્તક થોડું નમાવી રાખવાની આ મુદ્રાને **યોગમુદ્રા** કહેવાય.

૨. મુક્તાશુક્તિ મુદ્રા જાવંતિ ચેઈઆઈ, જાવંત કે વિ સાહૂ
અને આભવમઢંડા સુધીના અડધા જયવીયરાય

૧. બે હાથ જોડી દશેય આંગઢીઓનાં ટેરવા ઇકબીજાને સામસામે
અડે, ૨. બન્ને હથેઢીઓમાં અંદરથી પોલાણ રહે અને બહારથી
મોતીના છીપ જેવો આકાર બનાવવો ૩. બે હાથ ઉંચા કરીને
લલાટે અડાડવાની આ મુદ્રાને **મુક્તાશુક્તિ મુદ્રા** કહેવાય.

૩. જિનમુદ્રા નવકાર અથવા લોગસસ વિ... કાઠસસગમા

કાર્યોત્સર્ગ મુદ્રા તે જ જિનમુદ્રા. ૧. સીધા ઉભા રહી બે પગની પાની
વઢે આગઢથી ચાર આંગઢ અને ૨. પાછઢથી તેના કરતાં કંઈક
ઓછું અંતર રાખવું. ૩. બન્ને હાથના પંજા ઢીંચળ તરફ રહે તેમ
લટકતા રાખવા. ૪. દૃષ્ટિને જિનબિંબ અથવા નાસિકાના અગ્રભાગ
ઉપર સ્થિર કરવાની આ મુદ્રાને **જિનમુદ્રા** કહેવાય.

હે જીવ ! જીવવા માટે કમાવવાનું, કે કમાવા માટે જીવવાનું.

૧. યોગમુદ્રા
ચિત્ર

૨. મુક્તાશુક્તિ મુદ્રા
ચિત્ર

૩. જિનમુદ્રા
ચિત્ર

ઉચીત મુદ્રા હૃદયમાં શુભ ભાવો લાવવામાં સહાયક બને છે.

ચૈત્યવંદન વિધિ વિભાગ

(નીચે મુજબ પ્રથમ ઈરિયાવહિ કરવી)
(નીચેનું સૂત્ર બોલી એક ખમાસમણ આપવું)

❧ ઈચ્છામિ ખમાસમણ સૂત્ર ❧ (યોગ મુદ્રામાં)
ઈચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિતં જાવણિજ્ઞાણ, નિસીહિઆણ,
મત્થણ વંદામિ.

ભાવાર્થ : આ સૂત્ર દ્વારા દેવાધિદેવ પરમાત્માને તથા
પંચમહાવ્રતધારી સાધુ ભગવંતોને વંદના થાય છે.

(પછી નીચેના સૂત્રો ઉઘા રહીને બોલવા)

❧ ઈરિયાવહિયં સૂત્ર ❧ (યોગ મુદ્રામાં)
ઈચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! ઈરિયાવહિયં પઢિવ્વકમામિ ?
ઈચ્છં, ઈચ્છામિ પઢિવ્વકમિતં ॥ ૧ ॥
ઈરિયાવહિયાણ, વિરાહણાણ ॥ ૨ ॥
ગમણાગમણે ॥ ૩ ॥
પાણવ્વકમણે બીઅવ્વકમણે હરિયવ્વકમણે, ઓસા ઉત્તિંગ પળગ
દગ, મટ્ટી મવ્વકડા સંતાણા સંકમણે ॥ ૪ ॥
જે મે જીવા વિરાહિયા, ॥ ૫ ॥

દુઃખ વધ્યું નથી, પણ સહનશક્તિ ઘટી છે તેથી દુઃખ વધી ગયું લાગે છે.

એગિંદિયા, બેઈંદિયા, તેઈંદિયા, ચઝરિંદિયા,
પંચિંદિયા ॥ ૬ ॥
અભિહયા, વત્તિયા, લેસિયા, સંઘાઈયા,
સંઘટ્ટિયા, પરિયાવિયા કિલામિયા, ઉદ્વિયા, ઠાણાઓઠાણં
સંકામિયા, જીવિયાઓ વવરોવિયા,
તસ્સ મિચ્છા મિ દુવ્વકડં ॥ ૭ ॥

ભાવાર્થ : આ સૂત્રથી હાલતા-ચાલતા કોઈપણ
જીવોની જાણતા કે અજાણતા વિરાધના
થઈ હોય કે પાપ લાગ્યા હોય તે દૂર થાય છે.

❧ તસ્સ ઉત્તરી સૂત્ર ❧ (યોગ મુદ્રામાં)
તસ્સ ઉત્તરીકરણેણં, પાયચ્છિત્તકરણેણં, વિસોહિકરણેણં,
વિસલ્લીકરણેણં, પાવાણંકમ્માણંનિઘાયણદ્વાણ, ઠામિકાઉસ્સગં.

ભાવાર્થ : આ સૂત્ર દ્વારા ઈરિયાવહિયં સૂત્રથી બાકી
રહેલા પાપોની વિશેષ શુદ્ધિ થાય છે.

❧ અન્નત્થ સૂત્ર ❧ (યોગ મુદ્રામાં)
અન્નત્થ ઋસસિણં, નિસસિણં, આસિણં, છીણં, જંભાઈણં,
ઉડ્ડુણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલિણ, પિત્તમુચ્છાણ ॥ ૧ ॥

ફોગટ ચિંતા કરવાથી રૂપ, બઢ અને જ્ઞાનનો નાશ થાય છે.

સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં,
સુહુમેહિં દિટ્ઠિસંચાલેહિં ॥ ૨ ॥
એવમાઈંહિં આગારેહિં, અભગ્ગો, અવિરાહિઓ,
હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥
જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુવ્વકારેણં
ન પારેમિ ॥ ૪ ॥
તાવ કાયં ઠાણેણં, મોણેણં, જ્ઞાણેણં અપ્પાણં
વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

ભાવાર્થ : આ સૂત્રમાં કાઉસ્સગ્ગના સોઝ આગારનું
વર્ણન તથા કેમ ઉઘા રહેવું તે બતાવેલ છે.

(પછી 'જિનમુદ્રા'માં એક લોગસ્સનો ચંદેસુ નિમ્મલયરા સુધીનો
અને ન આવડે તો ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો, પછી
કાઉસ્સગ્ગ પાર્યા બાદ બે હાથ જોડી પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો)

❧ લોગસ્સ સૂત્ર ❧ (યોગ મુદ્રામાં)
લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મતિથયરે જિણે,
અરિહંતે કિત્તિસ્સં ચઝવિસંપિ કેવલી ॥ ૧ ॥
ઉસભમજિઅં ચ વંદે, સંભવમભિણંદણં ચ સુમંદં ચ, પઝમપ્પહં
સુપાસં, જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥ ૨ ॥

મનમાં સર્વ પ્રત્યે શુભભાવના ભાવવાથી શાંતિની અનુભૂતિ અવશ્ય થશે.

સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં, સિઅલ સિજ્જંસ વાસુપુજ્જં ચ, વિમલ
મળંતં ચ જિણં, ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ. ॥ ૩ ॥
કુંથું અરં ચ મલ્લિં, વંદે મુણિસુવ્વયં નમિ જિણં ચ વંદામિ
રિટ્ઠનેમિ, પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ. ॥ ૪ ॥
એવંમે અભિથુઆ, વિહુય રયમલા પહીણ જરમરણા, ચઝવિસંપિ
જિણવરા, તિથયરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥
કિત્તિય-વંદિય મહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા,
આરુગ્ગબોહિલાભં, સમાહિવરમુત્તમં દિન્તુ ॥ ૬ ॥
ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઈચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા,
સાગરવરગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૭ ॥

ભાવાર્થ : આ સૂત્રમાં ચોવીસ તીર્થકરોની નામપૂર્વક
સ્તુતિ કરવામાં આવી છે.

(પછી ત્રણ વાર ખમાસમણ દઈ, ડાબો પગ (ઢીંચણ)
જમીન ઉપર સ્થાપીને હાથ જોડીને)

ઈચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! ચૈત્યવંદન કરું ? ઈચ્છં
કહી 'સકલકુશલ' કહી ચૈત્યવંદન કરવું. (યોગ મુદ્રામાં)

જીભમાં રાખે ઝેર... તેને આઘાત જગતથી થાય વેર...

સકલ કુશલ વલ્લિ-પુષ્કરાવર્ત મેઘો,
દુરિત તિમિર ભાનુઃ કલ્પવૃક્ષોપમાનઃ
ભવજલનિધિ પોતઃ સર્વ સંપત્તિ હેતુઃ,
સ ભવતુ સતતં વઃ
શ્રેયસે શાંતિનાથઃ શ્રેયસે પાર્શ્વનાથઃ

શ્રી સામાન્ય જિન ચૈત્યવંદન

(આ પુસ્તકમાં આપેલ બીજા ચૈત્યવંદન પળ બોલી શકાય)

તુજ મુરતિને નિરખવા, મુજ નયનાં તલસે,
તુમ ગુણ ગણને બોલવા, રસના મુજ હરખે...૧
કાયા અતિ આનંદ મુજ, તુમ યુગ પદ ફરસે,
તો સેવક તાર્યા વિના, કહો કિમ હવે સરસે...૨
એમ જાણીને સાહિબા એ, નેક નજર મોહે જોય,
'જ્ઞાનવિમલ' પ્રભુ નજરથી, તે શું ? જે નવિ હોય...૩

૫૪ જંકિંચ સૂત્ર ૫૪ (યોગ મુદ્રામાં)

જંકિંચ નામતિત્થં, સગ્ગે પાયાલિ માણુસે લોએ,
જાઈ જિણબિંબાઈ, તાઈ સવ્વાઈ વંદામિ. ॥ ૧ ॥

ભાવાર્થ : આ સૂત્ર દ્વારા ત્રણે લોકમાં વિદ્યમાન નામરૂપી
તીર્થો અને જિન પ્રતિમાઓને નમસ્કાર કરવામાં આવેલ છે.

ધર્મની બધી આરાધનાને નિષ્ફળ બનાવવાનું કામ હૈયામાં રહેલા મોહરાજાનું છે.

૫૫ નમુત્થુણં સૂત્ર ૫૫ (યોગ મુદ્રામાં)

નમુત્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં. ॥ ૧ ॥
આઈગરાણં તિત્થયરાણં, સયંસંબુદ્ધાણં, ॥ ૨ ॥
પુરિસુત્તમાણં, પુરિસસીહાણં, પુરિસવરપુંડરિઆણં,
પુરિસવર ગંધહત્થીણં. ॥ ૩ ॥
લોગુત્તમાણં, લોગનાહાણં, લોગહિઆણં, લોગપઈવાણં,
લોગપજ્જોઅગરાણં. ॥ ૪ ॥
અભયદયાણં, ચક્ખુદયાણં, મગ્ગદયાણં, શરણદયાણં,
બોહિદયાણં. ॥ ૫ ॥
ધમ્મદયાણં, ધમ્મદેસયાણં, ધમ્મનાયગાણં, ધમ્મસારહીણં,
ધમ્મ વર ચાઉરંત-ચક્કવટ્ટીણં. ॥ ૬ ॥
અપ્પહિહયવર-નાણ-દંસણધરાણં, વિયટ્ટ-છઝમાણં ॥ ૭ ॥
જિણાણં જાવયાણં, તિન્નાણં તારયાણં, બુદ્ધાણં બોહયાણં,
મુત્તાણં મોઅગાણં ॥ ૮ ॥
સવ્વન્નૂણં, સવ્વદરિસીણં, સિવ-મયલ-મરુઅ-મણંત મક્ખય-
મવ્વાબાહ-મપુણરાવિતિ-સિદ્ધિગઈ-નામધેયં, ઠાણં સંપત્તાણં,
(મસ્તક નમાવતાં) નમો જિણાણં, જિઅભયાણં. ॥ ૯ ॥
જે અર્હયા સિદ્ધા, જે અભવિસ્સંતિનાગાએ કાલે,
સંપઈ અ વટ્ટમાણા, સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ. ॥ ૧૦ ॥

આપણી નાનકડી મદદ, કો' કના આજીવનને સમૃદ્ધ બનાવી શકે છે.

ભાવાર્થ : આ સૂત્રમાં અરિહંત પરમાત્માના ગુણોનું
વર્ણન છે. અને શક્ર-ઈન્દ્ર મહારાજા પ્રભુની
સ્તુતિ કરતી વખતે આ સૂત્ર બોલે છે.

(નીચેનું સૂત્ર લલાટ ઉપર જોડેલા હાથે મુક્તાશુક્તિ મુદ્રામાં બોલવું)

૫૬ જાવંતિ ચેઈઆઈ સૂત્ર ૫૬ (મુક્તાશુક્તિ મુદ્રામાં)
જાવંતિ ચેઈઆઈ, ઉડ્ઢે અ અહે અ તિરિઅલોએ અ,
સવ્વાઈ તાઈ વંદે, ઈહ સંતો તત્થ સંતાઈ ॥૧ ॥

ભાવાર્થ : આ સૂત્ર દ્વારા ત્રણે લોકમાં રહેલી જિન
પ્રતિમાઓને નમસ્કાર કરવામાં આવે છે.

(નીચેનું સૂત્ર બોલી એક ખમાસમણ દેવું)
ઈચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઝં જાવણિજ્ઞાએ
નિસીહિઆએ મત્થાણ વંદામિ.

૫૭ જાવંત કેવિ સાહૂ સૂત્ર ૫૭ (મુક્તાશુક્તિ મુદ્રામાં)
જાવંત કેવિ સાહૂ, ભરહેરવયમહાવિદેહે અ,
સવ્વેસિં તેસિં પળાઓ, તિવિહેણ તિદંડવિરયાણં ॥૧ ॥

ભાવાર્થ : આ સૂત્ર દ્વારા ભરત, ઐરવત અને મહાવિદેહ
ત્રણેય ક્ષેત્રમાં વિચરતાં સર્વે સાધુ સાધ્વીજી
ભગવંતોને નમસ્કાર કરવામાં આવે છે.

યોગી કે પાસ જાકર યોગી ન બન શકો તો, 'ઉપયોગી' તો અવશ્ય બનો.

(નીચેનું સૂત્ર ફક્ત પુરુષોએ બોલવું) (યોગ મુદ્રામાં)
નમોઽર્હત્-સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય-સર્વ-સાધુભ્યઃ ॥ ૧ ॥

ભાવાર્થ : આ સૂત્રમાં પંચ પરમેષ્ઠી ભગવંતોને
નમસ્કાર કરવામાં આવ્યો છે.

(આ પછી નીચેનું સ્તવન અથવા આ પુસ્તકમાંથી સુંદર
અને ભાવવાહી સ્તવનોના સંગ્રહમાંથી કોઈપણ એક સ્તવન
ગાવું અથવા ઉવસગ્ગહરં સૂત્ર પળ બોલી શકાય.)

શ્રી સામાન્ય જિન સ્તવન (યોગ મુદ્રામાં)

આજ મારા પ્રભુજી ! સામું જુઓને, સેવક કહીને બોલાવો રે,
એટલે હું મનગમતું પામ્યો, રુઠડાં બાઝ મનાવો.
..... મારા સાંઈ રે.... આજ...૧
પતિતપાવન શરણાગતવત્સલ, એ જશ જગમાં ચાવો રે,
મન રે મનાવ્યા વિણ નહીં મૂકું, એહી જ મારો દાવો... મારા
કબજે આવ્યા હવે નહિ મૂકું, જિહાં લગે તુમ સમ થાવો રે,
જો તુમ ધ્યાન વિના શિવ લહીએ, તો તે દાવ બતાવો... મારા
મહાગોપ ને મહાનિર્યામક, ઈળિ પેરે બિરુદ ધરાવો રે,
તો તુમ આશ્રિતને ઉદ્ધરતાં, બહું રે બહું શું કહાવો... મારા
ભાવ, શ્રદ્ધા અને સમર્પણ એ તો મોક્ષ મંદિરના પગથીયા છે.

‘જ્ઞાનવિમલ’ ગુરુ નિધિનો મહિમા, મંગલ એહિ વધાવો રે,
અચલ-અભેદ પળે અવલંબી, અહોનિશ એહિ દિલ ધ્યાવું..મારા

❧ **ઉવસગ્ગ-હરં સ્તોત્ર (યોગમુદ્રામાં)** ❧

ઉવસગ્ગ-હરં પાસં, પાસં વંદામિ કમ્મ-ઘણ-મુક્કં,
વિસહર-વિસનિન્નાસં, મંગલ-કલ્લાણ-આવાસં...૧
વિસહરફલિંગ-મંતં, કંઠે ધારેઈ જો સયા મણુઓ,
તસ્સ ગહ-રોગ-મારી-દુટ્ઠ-જરા જંતિ ઉવસામં...૨
ચિટ્ઠડ દૂરે મંતો, તુજ્ઞ પણામો વિ બહુ-ફલો હોઈ,
નર-તિરિણુ વિ જીવા, પાવંતિ ન દુક્ખ-દોગચ્ચં...૩
તુહ સમ્મતે લદ્ધે, ચિંતામણિ-કપ્પ-પાયવ-બ્ભહિણ,
પાવંતિ અવિગ્ધેણં, જીવા અયરામરં ઠાણં...૪
ઈઅ સંથુઓ મહાયસ !, ભત્તિબ્ભરનિબ્ભરેણ હિયણ,
તા દેવ !, દિજ્ઞ બોહિં, ભવે ભવે પાસ ! જિણચંદ !...૫

ભાવાર્થ : શ્રી પાર્શ્વનાથ પ્રભુનાં ગુણોની સ્તુતિરૂપ આ સ્તોત્ર
શ્રી ભદ્રબાહુસ્વામીનું રચેલું છે. તે સર્વ વિઘ્નોનો નાશ કરનારું છે.

(બહેનોએ હાથ ઝંચા કરવા નહીં)

જોડેલાહાથલલાટેલગાડીને ‘મુક્તાશુક્તિ’ મુદ્રામાંનીચેનું સૂત્ર બોલવું.

બોલ્યા પહેલા સો વાર વિચારે તે બુદ્ધિમાન અને, બોલ્યા પછી પસ્તાય તે મૂર્ખ.

❧ **જય વીયરાય સૂત્ર ❧ (મુક્તાશુક્તિ મુદ્રામાં)**

જય વીયરાય ! જગગુરુ ! હોઝ મમં તુહ પભાવઓ ભયવં !
ભવનિવ્વેઓ મગ્ગા-ણુસારિઆ ઈટ્ઠ ફલસિદ્ધિ...૧
લોગવિરુદ્ધચ્ચાઓ, ગુરુજણપૂઆ, પરત્થકરણં ચ,
સુહગુરુજોગો તવ્વયણ-સેવણા આભવમખંડા...૨
(બાકીનું સૂત્ર બે હાથ નીચે કરીને ‘યોગમુદ્રા’માં બોલવું.)
વારિજ્ઞઈ જઈવિ નિયાણ-બંધણં વીયરાય ! તુહ સમયે,
તહ વિ મમ હુજ્જ સેવા, ભવે ભવે તુમ્હ ચલણાણં...૩
દુક્ખક્ખઓ કમ્મક્ખઓ, સમાહિમરણં ચ બોહિલાભો અ,
સંપજ્ઞઝ મહ એઅં, તુહ નાહ ! પણામકરણેણં...૪
સર્વ-મંગલ-માંગલ્યં, સર્વ કલ્યાણકારણમ્,
પ્રધાનં સર્વ-ધર્માણાં, જૈનં જયતિ શાસનમ્...૫

ભાવાર્થ : આ સૂત્રમાં પ્રભુ પાસે ઉત્તમ ગુણોની માંગણી, દુઃખનો ક્ષય,
કર્મનો ક્ષય, સમાધિમરણ અને સમકિત માટે પ્રાર્થના કરવામાં આવી છે.

(પછી ઝાથા થઈને)

❧ **અરિહંત ચેઈઆણં સૂત્ર ❧ (યોગ મુદ્રામાં)**

અરિહંતચેઈઆણં, કરેમિ કાઝસ્સગ્ગં ૧. વંદણવત્તિઆણ,
પુઅણવત્તિઆણ, સક્કારવત્તિઆણ, સમ્માણવત્તિઆણ,

ભારતની આર્ય સંસ્કૃતિ, ‘લેવા’ કરતા ‘દેવામાં’ (આપવામાં) વધુ માને છે.

બોહિલાભવત્તિઆણ, નિરુવસગ્ગવત્તિઆણ ! ૨.
સદ્ધાણ, મેહાણ, ધિઈએ, ધારણાણ, અણુપ્પેહાણ, વડ્ઢમાણીણ,
ઠામિ કાઝસ્સગ્ગં. ૩.

ભાવાર્થ : આ સૂત્રમાં જ્યાં ચૈત્યવંદન કરતાં હોઈએ તે
દેરાસરની તમામ પ્રતિમાઓને વંદન કરવામાં આવે છે.

❧ **અન્નત્થ સૂત્ર ❧ (યોગ મુદ્રામાં)**

અન્નત્થ ઋસસિણં, નિસસિણં, ખાસિણં, છીણં,
જંભાઈણં, ડુણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીણ
પિત્તમુચ્છાણ ॥ ૧ ॥

સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ચ્ચેલ-સંચાલેહિં, સુહુમેહિં
દિટ્ઠિસંચાલેહિં. ॥ ૨ ॥

એવમાઈએહિં આગારેહિં, અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે
કાઝસ્સગ્ગો. ॥ ૩ ॥

જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુક્કારેણં ન પારેમિ, તાવ કાયં
ઠાણેણં, મોણેણં, જ્ઞાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૪ ॥

(કહીને એક નવકારનો કાઝસ્સગ્ગ કરી, પારી બે હાથ જોડીને)

નમોઽર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ ॥ ૧ ॥

(કહી થોય કહેવી)

મનને જ્યાં સાચી અને સાત્વિક શાંતિ મળે તે જ સાચો ઉપાશ્રય છે.

પ્રહ ઝઠી વંદુ, ઋષભદેવ ગુણવંત,
પ્રભુ બેઠા સોહે, સમવસરણ ભગવંત,
ત્રણ છત્ર બિરાજે, ચામર ઢાળે ઈંદ્ર,
જિનના ગુણ ગાવે, સુરનર નારીનાં વંદ

(પછી ઝાથાસમણ આપી પચ્ચક્ખાણ લેવું)

અને... છેલ્લે... ભાવપૂજાની પૂર્ણાહુતિ કરતાં... કરતાં... નીચેની
ભાવવાહી ‘સ્તુતિ’ બોલી સુંદર ‘ભાવના’ ભાવવી.
આવ્યો શરણે તમારા જિનવર ! કરજો, આશ પૂરી અમારી,
નાવ્યો ભવપાર મ્હારો તુમ વિણ જગમાં, સાર લે કોણ મારી,
ગાયો જિનરાજ ! આજે હરખ અધિકથી, પરમ આનંદકારી,
પાયો તુમ દર્શનાસેં ભવભય ભ્રમણા, નાથ ! સર્વે અમારી.
ભવોભવ તુમ ચરણોની સેવા, હું તો માંગુ છું દેવાધિદેવા,
સામું જુઓને સેવક જાણી, એવી ‘ઉદયરત્નની’ વાણી.
જિને ભક્તિ જિને ભક્તિ, જિને ભક્તિ દિને દિને,
સદા મેઽસ્તુ, સદા મેઽસ્તુ, સદા મેઽસ્તુ ભવેભવે.
ઉપસર્ગાઃ ક્ષયં યાન્તિ, છિદ્ધન્તે વિઘ્નવલ્લયઃ
મનઃ પ્રસન્નતામેતિ, પૂજ્યમાને જિનેશ્વરે.
સર્વ મંગલ માંગલ્યમ્, સર્વ કલ્યાણ કારણમ્,
પ્રધાનં સર્વ ધર્માણાં, જૈનં જયતિ શાસનમ્.
(પછી ઝાથાસમણ આપી જમણો હાથ જમીન પર સ્થાપી
અવિધિ આશાતનાનું મિચ્છા મિ દુક્કડં માંગવું.)

મનગમતી વસ્તુ હાજર, છતાં ભોગવવાની ઈચ્છાને રોકવી તે ‘મહાતપ’ છે.

चैत्यवंदन विभाग-४८

१. श्री सिद्धाचलजीनुं चैत्यवंदन

श्री शत्रुंजय सिद्धक्षेत्र, दीठे दुर्गति वारे,
भावधरीने जे चढे, तेने भवपार उतारे...१
अनंत सिद्धनो एह ठाम, सकल तीर्थनो राय,
पूर्व नव्वाणुं ऋषभदेव, ज्यां ठविया प्रभु पाय...२
सुरजकुंड सोहामणो, कवडजक्ष अभिराम,
नाभिराया कुलमंडणो, जिनवर करुं प्रणाम...३

२. श्री सिद्धाचलजीनुं चैत्यवंदन

सोना रुपाना फुलडे, सिद्धाचल वधावो,
ध्यान धरो दादातणुं, आनंद मनमां लावो...१
पुजाए पावन थया, अम मन निर्मळ देह,
रचना रचुं शुभ भावथी, करुं कर्मनो छेह...२
अभव्यने दादा वेगळा, भव्यने है डे हजुर,
तन मन ध्यान अेक लगनथी, कीधा कर्म चकचूर...३
कांकरे कांकरे सिद्ध थया ए, सिद्ध अनंतनुं ठाम,
शाश्वत गिरिवर पूजतां, जीव पामे विश्राम...४

‘भूल’ माफ थईं शके, पण ‘भूल’ नो बचाव तो कदापि नहि !

दादा दादा हुं करुं, दादा वसीया दूर,
द्रव्यथी दादा वेगळा, भावथी है डे हजुर...५
दुषम काले पूजतां, ईंद्र धरी बहु प्यार,
ते प्रतिमाने वंदना, श्वासमांही सो वार...६
रायण पगले पूजतां ए, रत्न प्रतिमा ईंद्र,
ज्योतिमां ज्योति मीले, पूजे भवि सुखकंद...७
ऋद्धिसिद्धि घर संपजे ए, पहेंचे मननी आश,
त्रिकरण शुद्धे पूजतां, ‘ज्ञानविमल’ प्रकाश...८

३. श्री सिद्धाचलजीनुं चैत्यवंदन

विमल-केवल-ज्ञान कमला, कलित-त्रिभुवन-हितकरं,
सुरराज-संस्तुत-चरणपंकज, नमो आदिजिनेश्वरं...१
विमलगिरिवर श्रृंगमंडण, प्रवर गुणगण भूधरं,
सुर-असुर-किन्नर कोडी सेवित, नमो आदिजिनेश्वरं...२
करती नाटक किन्नरी गण, गाय जिनगुण मनहरं,
निर्जरावली नमो अहोनिश, नमो आदिजिनेश्वरं...३
पुंडरिक-गणपति सिद्धि साधि, कोडीगण मुनि मनहरं,
श्री विमलगिरिवर श्रृंग सिद्धा, नमो आदिजिनेश्वरं...४

माणस ‘उंमर लायक’ बनी जाय छे पण ‘गुणथी लायक’ बहु ओछा बने छे.

निज साध्य साधक सुर मुनिवर, कोडीअनंत ए गिरिवरं,
मुक्तिरमणी वर्या रंगे, नमो आदिजिनेश्वरं...५
पाताल नर सुरलोकमांही, विमलगिरिवर तो परं,
नहीं अधिक तीरथ तीर्थपति कहे, नमो आदिजिनेश्वरं...६
ईम विमलगिरिवर शिखरमंडण, दुःख विहंडण ध्याईए,
निज शुद्ध सत्ता साधनार्थ, परमज्योति निपाईए...७
जित मोह कोह विछोह निद्रा, परमपद स्थित जयकरं,
गिरिराज सेवा करण तत्पर, ‘पद्मविजय’ सुहितकरं...८

४. पुंडरीकस्वामीनुं चैत्यवंदन

आदिश्वर जिनरायनो, गणधर गुणवंत,
प्रगट नाम पुंडरिक जास, महीमांहे महंत...१
पंच कोडी साथे मुणींद, अणसण तिहां कीध,
शुक्लध्यान ध्याता अमूल, केवल वर लीध...२
चैत्री पूनमने दिने ए, पाम्या पद महानंद,
ते दिनथी पुंडरिकगिरि, नाम ‘दान’ सुखकंद...३

५. श्री रायण पगलानुं चैत्यवंदन

एह गिरि उपर आदि देव, प्रभुप्रतिमा वंदो,
रायण हैठे पादुका, पूजीने आणंदो...१

जीभना ‘टेस्ट’ माटे जींदगीने ‘वेस्ट’ करनाराओमां आपणो तो नंबर नथी ने !

एह गिरिनो महिमा अनंत, कुण करे वखाण,
चैत्री पूनमने दिने, तेह अधिको जाण...२
एह तीरथ सेवो सदा, आणी भक्ति उदार,
श्री शत्रुंजय सुखदायको, ‘दानविजय’ जयकार...३

६. श्री सामान्य जिन चैत्यवंदन

जयजय श्री जिनराज आज, मळीयो मुज स्वामी,
अविनाशी अकलंक रुप, जग अंतरजामी...१
रुपारूपी धर्म देव, आतम आरामी,
चिदानंद चेतन अचिंत्य, शिवलीला पामी...२
सिद्ध बुद्ध तुज वंदताअे, सकल सिद्ध वर बुद्ध,
राम प्रभु ध्याने करी, प्रगटे आतम शुद्ध...३
काल बहु स्थावर गयो, भमियो भवमांही,
विक्लेन्द्रियमांही वस्यो, स्थिरता नहीं क्यांहि...४
तिर्यच पंचेन्द्रियमांही देव, कर्म हुं आव्यो,
करी कुकर्म नरके गयो, तुम दरिशन नवि पायो...५
एम अनंतकाळे करी ए, पाम्यो नर अवतार,
हवे जगतारक तुं मल्यो, भवजल पार उतार...६

बीजाना माईनस पोईन्ट जोवामां, केटलो बधो आनंद आवे छे आपणने !

७. श्री सामान्य जिननुं चैत्यवंदन

परमेश्वर परमात्मा, पावन परमिठु,
जय जगगुरु देवाधिदेव, नयणे में दिठु...१
अचल अकल अविकार सार, करुणारस सिंधु,
जगति जन आधार एक, निष्कारण बंधु...२
गुण अनंत प्रभु ! ताहरा ए, किमहि कह्या नवि जाय,
'रामप्रभु' जिन ध्यानथी, चिदानंद सुख थाय...३

८. चोवीस जिनना वर्णनुं चैत्यवंदन

पद्मप्रभ ने वासुपूज्य, दोय राता कहीए,
चंद्रप्रभ ने सुविधिनाथ, दोय उज्जवळ लहीए...१
मल्लिनाथ ने पार्श्वनाथ, दोय नीला निरख्या,
मुनिसुव्रत ने नेमनाथ, दोय अंजन सरिखा...२
सोळे जिन कंचन समा ए, एवा जिन चोवीस,
धीरविमल पंडित तणो, 'ज्ञानविमल' कहे शिष्य...३

९. श्री चोवीस जिननुं चैत्यवंदन

ऋषभ, अजित, संभव, नमो, अभिनंदन जिनराज,
सुमति, पद्म, सुपास जिन, चंद्रप्रभ महाराज...१

जेनी तृष्णा मटती नथी, ते व्यक्ति अत्यंत दरिद्र (गरीब) छे.

सुविधि, शीतल, श्रेयांसजिन, वासुपूज्य सुखवास,
विमल, अनंत, श्रीधर्मजिन, शांतिनाथ पूरे आश...२
कुंथु, अर ने मल्लिजिन, मुनिसुव्रत जगनाथ,
नमि, नेमि, पारस, वीर, साचो शिवपुर साथ...३
द्रव्य भावथी सेवीए, आणी मन उल्लास,
आतम निर्मल कीजीए, जिम पामीजे शिववास...४
एम चोवीस जिन समरतां ए, पहोंचे मननी आश,
'अमीकुमार' एणी परे भणे, ते पामे लीलविलास...५

१०. श्री पंच परमेष्ठीनुं चैत्यवंदन

बारगुण अरिहंत देव, पणमिजे भावे,
सिद्ध आठ गुण समरतां, दुःख दोहग जावे...१
आचारज गुण छत्रीस, पच्चवीस उवज्झाय,
सत्ताविश गुण साधुना, जपतां शिव सुख थाय...२
अष्टोत्तर शत गुण मलीए, एम समरो नवकार,
धीरविमल पंडित तणो, 'नय' प्रणमे नित्य सार...३

११. श्री पंच तीर्थनुं चैत्यवंदन

आज देव अरिहंत नमुं, समरु तारुं नाम,
ज्यां ज्यां प्रतिमा जिनतणी, त्यां त्यां करुं प्रणाम.१

शत्रु करतां मित्रने क्षमा आपवानुं काम वधु कपरु छे.

शत्रुंजय श्री आदिदेव, नेम नमुं गिरनार,
तारंगे श्री अजितनाथ, आबु रिखव जुहार...२
अष्टापदगिरि उपरे, श्री जिन चोविशे जोय,
मणिमय मूरत मानशुं, भरते भरावी सोय...३
समेतशिखर तीरथ वडुं ए, ज्यां वीशे जिनपाय,
वैभारगिरिवर उपरे, वीर जिनेश्वर राय...४
मांडवगढनो राजीओ, नामे देव सुपास,
'ऋषभ' कहे जिन समरतां, पहोंचे मननी आश...५

१२. श्री आदीश्वर भगवाननुं चैत्यवंदन

आदिदेव अलवेसरु, विनीतानो राय,
नाभिराया कुलमंडणो, मरुदेवा माय...१
पांचसे धनुष्यनी देहडी, प्रभुजी परम दयाल,
चोराशी लाख पूर्वनुं, जस आयु विशाल...२
वृषभ लंछन जिन वृषधरु ए, उत्तम गुणमणिखाण,
तस पद 'पद्म' सेवन थकी, लहीए अविचल ठाण...३

१३. आदीश्वर भगवाननुं चैत्यवंदन

कल्पवृक्षनी छांयडी-नानडीयो रमतो,
सोवन हिंडोले हिंचतो-माताने मनगमतो...१

'चिंताग्रस्त' मानवी कोई ज उत्तम कार्य करी शकतो नथी.

सहु देवी बाळक थई, ऋषभजीने तेडे,
वहाला लागो छो कही, प्रभु हैडाशुं भीडे...२
जिनपति यौवन पामीया, भावेशुं भगवान,
ईन्द्रे घाल्यो मांडवो, विवाहना मंडाण...३
चोरी बांधी चिहुं दिशि, सुरगौरी गीत गावे,
सुनंदा - सुमंगला, प्रभुजीने परणावे...४
सकल संग छंडी करी, केवळज्ञानने पामे,
अष्टकर्मनो क्षय करी, पहोंच्या शिवपुर धामे...५
भरते बिंब भरावीयाए, शत्रुंजय गिरिराय,
श्री विजय प्रभुसुरि तणा, 'उदयरत्न' गुणगाय...६

१४. श्री अजितनाथ भगवाननुं चैत्यवंदन

अजितनाथ प्रभु अवतर्या, विनीतानो स्वामी,
जितशत्रु विजया तणा, नंदन शिवगामी...१
बहोंतेर लाख पूरव तणुं, पाळ्युं जिणे आय,
गज लंछन लंछन नहीं, प्रणमे सुरराय...२
साडा चारसें धनुष्यनी ए, जिनवर उत्तम देह,
पाद 'पद्म' तस प्रणमीये, जिम लहीए शिव गेह...३

मननी दरेक वातने स्वीकारवी, एज मानवीनी पहेली हार छे.

૧૫ શ્રી સંભવનાથ ભગવાનનું ચૈત્યવંદન

સાવત્થી નયરી ધણી, શ્રી સંભવનાથ,
જિતારી નૃપ નંદનો, ચલવે શિવસાથ...૧
સેના નંદન ચંદને, પૂજો નવ અંગે,
ચારસેં ધનુષનું દેહ માન, પ્રણમો મનરંગે...૨
સાઠ લાખ પૂરવતણું એ, જિનવર ઉત્તમ આય,
તુરગ લંછન પદ 'પદ્મને', નમતાં શિવ સુખ થાય...૩

૧૬ શ્રી અભિનંદન સ્વામીનું ચૈત્યવંદન

નંદન સંવર રાયના, ચોથા અભિનંદન,
કપિ લંછન વંદન કરો, ભવદુઃખ નિકંદન...૧
સિદ્ધારથા જસ માવડી, સિદ્ધારથ જિન તાય,
સાડા ત્રણશેં ધનુષમાન, સુંદર જસ કાય...૨
વિનીતા વાસી વંદિયે એ, આયુ લખ પચાસ,
પૂરવ તસ પદ 'પદ્મને', નમતાં શિવપુર વાસ...૩

૧૭ શ્રી સુમતિનાથ ભગવાનનું ચૈત્યવંદન

સુમતિનાથ સુહંકરુ, કોસલ્લા જસ નયરી,
મેઘરાય મંગલા તળો, નંદન જિતવયરી...૧

પ્રેમ અને પ્રમાણિકતા પૈસા વડે કદી ખરીદી શકાતા નથી.

ક્રૌંચ લંછન જિન રાજિયો, ત્રણશેં ધનુષની દેહ,
ચાલીશ લાખ પૂરવ તણું, આયુ અતિ ગુણગેહ...૨
સુમતિ ગુણે કરી જે ભર્યા એ, તર્યા સંસાર અગાધ,
તસ પદ 'પદ્મ' સેવા થકી, લહો સુખ અવ્યાબાધ...૩

૧૮ શ્રી પદ્મપ્રભ ભગવાનનું ચૈત્યવંદન

કોસંબીપુરી રાજિયો, ધર નરપતિ તાય,
પદ્મપ્રભ પ્રભુતામયી, સુસીમા જસ માય...૧
ત્રીશ લાખ પૂરવતણું, જિન આયુ પાઢી,
ધનુષ અઢીસેં દેહડી, સવિ કર્મને ટાઢી...૨
પદ્મલંછન પરમેશ્વરુ એ, જિનપદ પદ્મની સેવ,
'પદ્મવિજય' કહે કીજીયે, ભવિજન સહુ નિતમેવ...૩

૧૯ શ્રી સુપાર્શ્વનાથ ભગવાનનું ચૈત્યવંદન

શ્રી સુપાર્શ્વ જિણંદ પાસ, ટાઢ્યો ભવ ફેરો,
પૃથ્વી માતા ડરે જયો, તે નાથ હમેરો...૧
પ્રતિષ્ઠિત સુત સુંદરુ, વારાણસી રાય,
વીશ લાખ પૂરવ તણું, પ્રભુજીનું આય...૨
ધનુષ બસેં જિન દેહડી એ, સ્વસ્તિક લંછન સાર,
પદ 'પદ્મે' જસ રાજતો, તાર તાર ભવ તાર...૩

કોઈનો પળ ધિક્કાર કે તિરસ્કાર કરશો નહીં, કારણ જેવું કરશો તેવું પામશો.

૨૦ શ્રી ચંદ્રપ્રભ ભગવાનનું ચૈત્યવંદન

લક્ષ્મણા માતા જનમીયો, મહસેન જસ તાય,
ડુડુપતિ લંછન દીપતો, ચંદ્રપુરીનો રાય...૧
દશ લાખ પૂરવ આઝખું, દોઢસો ધનુષની દેહ,
સુરનરપતિ સેવા કરે, ધરતા અતિ સસનેહ...૨
ચંદ્રપ્રભ જિન આઠમા એ, ઉત્તમ પદ દાતાર,
'પદ્મવિજય' કહે પ્રણમીએ, મુજ પ્રભુ પાર ઉતાર...૩

૨૧ શ્રી સુવિધિનાથ ભગવાનનું ચૈત્યવંદન

સુવિધિનાથ નવમા નમું, સુગ્રીવ જસ તાત,
મગર લંછન ચરણે નમું, રામા રુડી માત...૧
આયુ બે લાખ પૂરવતણું, શત ધનુષની કાય,
કાકંદી નયરી ધણી, પ્રણમું પ્રભુ પાય...૨
ઉત્તમ વિધિ જેહથી લહ્યો એ, તેણે સુવિધિ જિન નામ,
નમતાં તસ પદ 'પદ્મને', લહીયે શાશ્વત ધામ...૩

આપણા જીવનમાં ક્રિયા અને આરાધના ધ્વારા ધર્મની કક્ષા
કદાચ વધી હશે, પરંતુ... બીજી વ્યક્તિના ગુણોને અને પોતાના
દોષોને જોવાની દૃષ્ટિનો વિકાસ થયો છે ખરો ?
સાચા ગુણાનુરાગી ક્યારે બનશું આપણે ?

પ્રેમ-દયા અને કરુણા વગર, સાચા માનવી થવું મુશ્કેલ છે.

૨૨ શ્રી શીતલનાથ ભગવાનનું ચૈત્યવંદન

નંદા દઢરથ નંદનો, શીતલ શીતલનાથ,
રાજા ભદિલપુર તળો, ચલવે શિવપુર સાથ...૧
લાખ પૂરવનું આઝખું, નેવું ધનુષ પ્રમાણ,
કાયા માયા ટાલીને, લહ્યા પંચમ નાળ...૨
શ્રીવત્સ લંછન સુંદરુ એ, પદ 'પદ્મે' રહે જાસ,
તે જિનની સેવા થકી, લહીયે લીલ વિલાસ...૩

૨૩ શ્રી શ્રેયાંસનાથ ભગવાનનું ચૈત્યવંદન

અચ્યુત કલ્પથકી ચવ્યા, શ્રી શ્રેયાંસ જિણંદ,
જેઠ અંધારી દિવસ છટ્ટે, કરત બહુ આનંદ...૧
ફાગળ વદી બારસે જનમ, દીક્ષા તસ તેરસ,
કેવલી મહા અમાવસી, દેશના ચંદન રસ...૨
વદી શ્રાવણ ત્રીજે લહ્યા એ, શિવસુખ અખય અનંત,
સકલ સમીહિત પૂરણો, 'નય' કહે ભગવંત...૩

૨૪ શ્રી વાસુપૂજ્ય સ્વામીનું ચૈત્યવંદન

વાસવ-વંદિત વાસુપૂજ્ય, ચંપાપુરી ઠામ,
વાસુપૂજ્ય કુલ ચંદ્રમા, માત જયા નામ...૧

શ્રદ્ધા વગર કદી પળ, ભગવાનની અનુભૂતિ થવી શક્ય નથી.

महिष लंछन जिन बारमा, सितेर धनुष प्रमाण,
काया आयु वरस वली, बहोतेर लाख वखाण...२
संघ चतुर्विध थापीने ए, जिन उत्तम महाराय
तस मुख 'पद्म' वचन सुणी, परमानंदी थाय...३

२५ श्री विमलनाथ भगवाननुं चैत्यवंदन

अठुम कल्प थकी चव्या, माधव सुदी बारस,
सुदी महा त्रीजे जन्म, तस चोथे व्रत रस...१
सुदी पोष छठे लह्या, वर निर्मल केवळ,
वदी सातम अषाढनी, पाम्या पद अविचल...२
विमल जिनेश्वर वंदीए, 'ज्ञानविमल' करी चित्त,
तेरमा जिन नित वंदीए, पुण्य परिमल वित्त...३

२६ श्री अनंतनाथ भगवाननुं चैत्यवंदन

अनंत अनंत गुण आगरु, अयोध्या वासी
सिंहसेन नृप नंदनो, थयो पाप निकासी...१
सुजसा माता जनमीयो, त्रीश लाख उदार,
वरस आउखुं पालीयुं, जिनवर जयकार...२
लंछन सिंचाणा तणुं ए, काया धनुष पचास,
जिन पद 'पद्म' नम्या थकी, लहीये सहज विलास...३

साचा मित्रनी परीक्षा विपत्तिना समये ज थाय छे.

२७ श्री धर्मनाथ भगवाननुं चैत्यवंदन

वैशाख सुदी सातमे, चविया श्री धर्मनाथ,
विजय थकी महा मासनी, सुदी त्रीजे सुखजात...१
तेरस माहे ऊजळी, लिये संजम भार,
पोषी पूनमे केवली, बहु गुणना भंडार...२
जेठी पांचम ऊजळी ए, शिवपद पाम्या जेह,
'नय' कहे ए जिन प्रणमतां, वाधे धर्म स्नेह...३

२८ श्री शांतिनाथ भगवाननुं चैत्यवंदन

शांति जिनेश्वर सोळमा, अचिरासुत वंदो,
विश्वसेन कुळ नभोमणी, भविजन सुख कंदो...१
मृग लंछन जिन आउखुं, लाख वरस प्रमाण,
हत्थिणाउर नयरी धणी, प्रभुजी गुण मणि खाण...२
चालीश धनुषनी देहडी ए, समचोरस संठाण,
वदन 'पद्म' ज्युं चंदलो, दीठे परम कल्याण...३

२९ श्री कुंथुनाथ भगवाननुं चैत्यवंदन

कुंथुनाथ कामित दीये, गजपुरनो राय,
सिरी माता उरे अवतर्यो, शूर नरपति ताय...१

साचुं ज्ञान होय, त्यां हिंसा न होय, वेर न होय, राग द्वेष पण न होय.

काया पांत्रीस धनुषनी, लंछन जस छाग,
केवलज्ञानादिक गुणो, प्रणमो धरी राग...२
सहस पंचाणुं वरसनुं ए, पाली उत्तम आय,
'पद्मविजय' कहे प्रणमीये, भावे श्री जिनराय...३

३० श्री अरनाथ भगवाननुं चैत्यवंदन

ठाण सर्वार्थ थकी चव्या, नागपुरे अरनाथ,
रेवती जन्म महोत्सव, करता निर्जरनाथ...१
जयकर योनि गजवरु, राशि मीन गणदेव,
त्रण वरसमां थिर थई, टाळे मोहनी टेव...२
पाम्या अंबतरू तले ए, क्षायिकभावे नाण,
सहस मुनिवर साथशुं, 'वीर' कहे निर्वाण...३

३१ श्री मल्लिनाथ भगवाननुं चैत्यवंदन

मल्लिनाथ ओगणीशमा, जस मिथिला नयरी,
प्रभावती जस मावडी, टाले कर्म वयरी...१
तात श्री कुंभ नरेसरु, धनुष्य पचवीशनी काय,
लंछन कळश मंगलकरु, निर्मम निरमाय...२
वरस पंचावन सहसनुं ए, जिनवर उत्तम आय,
'पद्मविजय' कहे तेहने, नमतां शिवसुख थाय...३

साधर्मिकनी भक्ति करवाथी आपणुं 'समकित' निर्मळ बने छे.

३२ श्री मुनिसुव्रत स्वामीनुं चैत्यवंदन

मुनिसुव्रत अपराजितथी, राजगृही रहेठाण,
वानर योनि राजवी, सुंदर गण गीर्वाण...१
श्रावण नक्षत्रे जनमीया, सुरवर जय जयकार,
मकर राशि छद्मस्थमां, मौन मास अगीयार...२
चंपक हेठे चांपीया ए, जे घनघाती चार,
'वीर' वडो जगमां प्रभु, शिवपद एक हजार...३

३३ श्री नमिनाथ भगवाननुं चैत्यवंदन

मिथिला नयरी राजीयो, वप्रासुत साचो,
विजयराय सुत छोडीने, अवर मत माचो...१
नीलकमल लंछन भलुं, पन्नर धनुषनी देह,
नमि जिनवरनुं सोहतुं, गुण गण मणिगेह...२
दश हजार वरसतणुं ए, पाळ्युं परगट आय,
'पद्मविजय' कहे पुण्यथी, नमीये ते जिनराय...३

३४ श्री नेमिनाथ भगवाननुं चैत्यवंदन

नेमिनाथ बावीसमा, शिवादेवी माय,
समुद्रविजय पृथ्वीपति, जे प्रभुना ताय...१

'लोभ' सर्व 'पार्ष्णुं' मुळ छे, तो 'विनय' सर्व 'गुणोनुं' मुळ छे.

દશ ધનુષની દેહડી, આયુ વરસ હજાર,
શંખલંછનધર સ્વામીજી, તજી રાજુલ નાર...૨
શૌરીપુરી નયરી ભલી એ, બ્રહ્મચારી ભગવાન,
જિન ઉત્તમ પદ 'પદ્મને', નમતાં અવિચલ ઠાણ...૩

૩૫ શ્રી પાર્શ્વનાથ ભગવાનનું ચૈત્યવંદન

આશ પૂરે પ્રભુ પાસજી, તોડે ભવ પાસ,
વામા માતા જનમીયા, અહિં લંછન જાસ...૧
અશ્વસેન સુત સુખકરુ, નવ હાથની કાય,
કાશી દેશ વારાણસી, પુણ્યે પ્રભુ આય...૨
એકસો વરસનું આડખું એ, પાઘી પાર્શ્વકુમાર,
'પદ્મ' કહે મુક્તે ગયા, નમતાં સુખ નિરધાર...૩

૩૬ શ્રી પાર્શ્વનાથ ભગવાનનું ચૈત્યવંદન

જય ચિંતામણી પાર્શ્વનાથ, જય ત્રિભુવન સ્વામી,
અષ્ટ કર્મ રિપુ જીતીને, પંચમી ગતિ પામી...૧
પ્રભુ નામે આનંદ કંદ, સુખ સંપત્તિ લહીએ,
પ્રભુ નામે ભવ ભવતણાં, પાતક સબ દહીએ...૨
ૐ હ્રીં વર્ણ જોડી કરી, જપીએ પાર્શ્વનામ,
વિષ અમૃત થઈ પરિણમે, લહીએ અવિચલ ઠામ...૩

ફરજ સમજીને કાર્ય કરવાથી 'હકનો' વિચાર લગભગ નહિ આવે.

૩૭ શ્રી મહાવીર સ્વામીનું ચૈત્યવંદન

સિધ્ધારથ સુત વંદિયે, ત્રિશલાનો જાયો,
ક્ષત્રિયકુંડમાં અવતર્યો, સુર નરપતિ ગાયો...૧
મૃગપતિ લંછન પાડલે, સાત હાથની કાયા,
બહોંતેર વરસનું આડખું, વીર જિનેશ્વર રાયા...૨
ચિત્રમાવિજય જિનરાયના એ, ઉત્તમ ગુણ અવદાત,
સાત બોલથી વર્ણવ્યો, 'પદ્મવિજય' વિખ્યાત...૩

૩૮ શ્રી સીમંધર સ્વામીનું ચૈત્યવંદન

શ્રી સીમંધર જગદ્ધણી, આ ભરતે આવો,
કરુણાવંત કરુણા કરી, અમને વંદાવો...૧
સકલ ભક્ત તુમે ધણી, જો હોવે અમ નાથ,
ભવોભવ હું છું તાહરો, નહિ મેલું હવે સાથ...૨
સયલ સંગ છંડી કરી, ચારિત્ર લઈશું,
પાય તુમારા સેવીને, શિવરમણી વરીશું...૩
એ અલજો મુજને ઘણો, પૂરો સીમંધર દેવ,
ઈહાં થકી હું વિનવું, અવધારો મુજ સેવ...૪
કર જોડીને વિનવું, સામો રહી ઈશાન,
ભાવ જિનેશ્વર 'ભાણ'ને, દેજો સમકિત દાન...૫

લજ્જા અને વિનય એ આદર્શ ગૃહિણીના ઉત્તમ આભૂષણ છે.

૩૯ શ્રી સીમંધર સ્વામીનું ચૈત્યવંદન

શ્રી સીમંધર વીતરાગ, ત્રિભુવન તુમે ઉપગારી,
શ્રી શ્રેયાંસ પિતા કુલે, બહુ શોભા તુમારી...૧
ધન્ય ધન્ય માતા સત્યકી, જેણે જાયો જયકારી,
વૃષભ લંછને બિરાજમાન, વંદે નર નારી...૨
ધનુષ પાંચસે દેહડી એ, સોહીએ સોવન વાન,
'કીર્તિવિજય' ઉવજ્જાયનો, વિનય ધરે તુમ ધ્યાન...૩

૪૦ શ્રી પર્યુષણ પર્વનું ચૈત્યવંદન

વડા કલ્પ પૂરવ દિને, ઘરે કલ્પને લાવો,
રાત્રિ જાગરણ પ્રમુખે કરી, શાસન સોહાવો...૧
હય ગય રથ શણગારીને, કુંવર લાવો ગુરુ પાસે,
વડાકલ્પ દિન સાંભળો, વીર ચરિત ઉલ્લાસે...૨
છઠ દ્વાદશ તપ કિજીએ, ધરીએ શુભ પરિણામ,
સ્વામિ વત્સલ પ્રભાવના, પૂજા અભિરામ...૩
જિન ઉત્તમ ગૌતમ પ્રત્યે, કહેજો એકવીશવાર,
ગુરુ મુખ 'પદ્મથી' સુણીએ, તો પામે ભવ પાર...૪

સંસાર, પરિવાર, વહેવાર માટે આંખી જીંદગી 'ઘસાવા' તૈયાર આપણે,
પ્રભુ પૂજા માટે ફક્ત એક વાટકી કેસર 'ઘસવા' તૈયાર રાખી ?

તપ... ! 'ત્યાગ' કર્યા સિવાય કદાપિ થઈ શકતો નથી.

૪૧ બીજનું ચૈત્યવંદન

દુવિધ બંધન ને ટાલીએ, જે વલી રાગને દ્વેષ,
આર્ત રૌદ્ર દોય અશુભ ધ્યાન, નવિ કરો લવલેશ...૩
બીજ દિનને વલી બોધી બીજ, ચિત્ત ઠાણે વાવો,
જેમ દુઃખ દુર્ગતિ નવિ લહો, જગમાં જશ આવો...૨
ભાવો રુડી ભાવના એ, વાધો શુભ ગુણઠાણ,
'જ્ઞાનવિમલ' તપ તેજથી, હોય કોટી કલ્યાણ...૩

૪૨ પંચમીનું ચૈત્યવંદન

શ્યામલ વાન સોહામણા, શ્રી નેમિ જિનેશ્વર,
સમવસરણ બેઠા કહે, ઉપદેશ સોહંકર...૧
પંચમી તપ આરાધતાં, લહે પંચમ નાણ,
પાંચ વર્ષ પંચ માસનો, એ છે તપ પરિણામ...૨
જિમ વરદત્ત ગુણ મંજરીએ, આરાધ્યો તપ એહ,
'જ્ઞાનવિમલ' ગુરુ એમ કહે, ધન્ય ધન્ય જગમાં તેહ...૩

૪૩ આઠમનું ચૈત્યવંદન

આઠ ત્રિગુણ જિનવર તણી, નિત્ય કીજે સેવા,
વહાલી મુજ મન અતિ ઘણી, જિમ ગજ મનરેવા...૧

'દુઃખમાં પૂર્વના' 'પાપકર્મોનો' નાશ દેખાય તો દુઃખમાં રડવું ન આવે.

પ્રાતિહારજ આઠશું, ઠકુરાઈ છાજે,
આઠ મંગલ આગલે, જેહને વલી રાજે...૨
ભાંજે ભય આઠ મોટકાં એ, આઠ કર્મ કરે દૂર,
આઠમ દિન આરાધતાં, 'જ્ઞાનવિમલ' ભરપુર...૩

૪૪ એકાદશીનું ચૈત્યવંદન

અંગ અગ્યાર આરાધીએ, એકાદશી દિવસે,
એકાદશ પ્રતિમા વહો, સમકિત ગુણ વિકસે...૧
એકાદશી દિવસે થયા, દીક્ષા ને નાણ,
જન્મ લહ્યા કેઈ જિનવરા, આગમ પરિણામ...૨
'જ્ઞાનવિમલ' ગુણ વાધતાં એ, સકલ કલા ભંડાર,
અગ્યારશે આરાધતાં, લહીએ ભવજલ પાર...૩

૪૫ નવપદજીનું ચૈત્યવંદન

પહેલે પદ અરિહંતના, ગુણ ગાડું નિત્યે,
બીજે સિદ્ધ તળા ઘણા, સમરો એકચિત્તે...૧
આચારજ ત્રીજે પદે, પ્રણમો બિહું કર જોડી,
નમિયે શ્રી ઉવજ્ઞાયાને, ચોથે મદ મોડી...૨
પંચમ પદ સર્વસાધુનું, નમતાં ન આણો લાજ,
એ પરમેષ્ઠિ પંચને, ધ્યાને અવિચલ રાજ...૩

પાપ/દોષ વિ... ખરાબ લાગે, તો જ ધર્મ સારો લાગે.

દંસણ શંકાદિક રહિત, પદ છટ્ટે ધારો,
સર્વ નાણપદ સાતમે, ક્ષણ એક ન વિસારો...૪
ચારિત્ર ચોખ્ખું ચિત્તથી, પદ અષ્ટમ જપિયે,
સકલ ભેદ બિચ દાન ફલ, તપ નવમે તપિયે...૫
એ સિદ્ધચક્ર આરાધતાં, પૂરે વંછિત કોડ,
'સુમતિવિજય' કવિરાયનો, 'રામ' કહે કર જોડ...૬

૪૬ શ્રી સિદ્ધચક્રજીનું ચૈત્યવંદન

શ્રી સિદ્ધચક્ર આરાધીયે, આસો ચૈત્ર માસ;
નવદિન નવ આંબિલ કરી, કીજે ઓલી ખાસ. ...૧
કેશર ચંદન ઘસી ઘણાં, કસ્તુરી બરાસ;
જુગતે જિનવર પૂજિયે, જિમ મયણા શ્રીપાલ. ...૨
પૂજા અષ્ટ પ્રકારની, દેવવંદન ત્રણ કાલ;
મંત્ર જપો ત્રણ કાલને, ગણણું તેર હજાર. ...૩
કષ્ટ ટલ્યું ઝંબર તણું, જપતાં નવપદ ધ્યાન;
શ્રી શ્રીપાલ નરિંદ થયા, વાધ્યો બમણો વાન. ...૪
સાતસેં કોઢી સુખ લહ્યા, પામ્યા નિજ આવાસ;
પુણ્યે મુક્તિવધૂ વર્યા, પામ્યા લીલ વિલાસ. ...૫

'ગુણનુરાગ' એ ગુણોને ખેંચી લાવતું લોહચુંબક છે.

૪૭ શ્રી વીશ સ્થાનકનું ચૈત્યવંદન

પહેલે પદ અરિહંત^૧ નમું, બીજે સર્વ સિદ્ધ^૨,
ત્રીજે પ્રવચન^૩ મન ધરો, આચારજ^૪ પ્રસિદ્ધ...૧
નમો થેરાણ^૫ પાંચમે, પાઠક^૬ ગુણ છટ્ટે,
નમો લોએ સવ્વસાહુણ^૭, જે છે ગુણ ગરિટ્ટે...૨
નમો નાણસ્સ^૮ આઠમે, દર્શન^૯ મન ભાવો,
વિનય^{૧૦} કરો ગુણવંતનો, ચારિત્ર^{૧૧} પદ ધ્યાવો...૩
નમો બંભવયધારિણ^{૧૨}, તેરમે કિરિયાણ^{૧૩},
નમો તવસ્સ^{૧૪} ચૌદમે, ગોયમ^{૧૫} નમો જિણાણ^{૧૬}...૪
ચારિત્ર^{૧૭} જ્ઞાન^{૧૮} સુઅસ્સ^{૧૯} ને એ, નમોતિત્થસ્સ^{૨૦} જાણી,
જિન ઉત્તમ પદ પદ્મને, નમતાં હોય સુખખાણી...૫

૪૮ શ્રી દીવાળીનું ચૈત્યવંદન

શ્રી સિદ્ધારથનૃપ કુલ તિલો, ત્રિશલા જસ માત,
હરિ લંછન તનુ સાત હાથ, મહિમા વિખ્યાત...૧
ત્રીસ વરસ ગૃહવાસ છંડી, લીયે સંયમ ભાર,
બાર વરસ છદ્મસ્થ માન, લહી કેવલ સાર...૨
ત્રીસ વરસ એમ સવિ મલી એ, બહોંતેર આયુ પ્રમાણ,
દીવાલી દિન શિવ ગયા, કહે 'નય' તેહ ગુણખાણ...૩

'પરપરિવાદ' (નિંદા) એ દોષોને ખેંચી લાવતું લોહચુંબક છે.

સ્તવન વિભાગ-૭૮

શ્રી શત્રુંજય તીર્થના સ્તવનો ૧૦

૧ સિદ્ધાચલના વાસી... (૧)

સિદ્ધાચલના વાસી, વિમલાચલના વાસી,... જિનજી પ્યારા
આદિનાથને વંદન અમારા,
પ્રભુજીનું મુખડું મલકે, નયનોમાંથી વરસે, અમીરસ ધારા,
આદિનાથને વંદન અમારા,...૧
પ્રભુજીનું મુખડું છે મલક મિલાકર, દીલમેં ભક્તિકી જ્યોત જગાકર,
ભજીલે પ્રભુને ભાવે, દુર્ગતિ કદી ન આવે... જિનજી પ્યારા...૨
ભમીને લાખ ચોરાસી હું આવ્યો, પુન્યે દરિસન તુમારા હું પાયો,
ધન્ય દિવસ મારો, ભવનાં ફેરા ટાલ્યો... જિનજી પ્યારા...૩
પ્રભુજી અમે તો માયાના વિલાસી, તમે છો મુક્તિપુરીના વાસી,
કર્મબંધન કાપો, મોક્ષ સુખ આપો... જિનજી પ્યારા...૪
અરજી ડરમાં ધરજો અમારી, અમને આશા છે પ્રભુજી તમારી,
કહે 'હર્ષ' હવે, સાચાસ્વામીતમે, પૂજન કરીએ અમે, જિનજી પ્યારા...૫

હે જીવ ! તું પ્રમાદમાંથી જાગી જા, પાપથી ભાગી જા અને આરાધનામાં લાગી જા

२ यात्रा नव्वाणुं करीए विमलगिरि... (२)

यात्रा नव्वाणुं करीए विमलगिरि, यात्रा नव्वाणुं करीए...

पूर्व नव्वाणुं वार शत्रुंजय गिरि, ऋषभजिणंद समोसरीए... वि.१
कोडीसहस्र भव पातक तुटे, शत्रुंजय साहमुं डग भरीए... वि.२
सात छट्ट दोय अठुम तपस्या, करी चढीए गिरिवरिए... वि.३
पुंडरिक पद जपीए मन हरखे, अध्यवसाय शुभ धरीए... वि.४
पापी अभव्य नजरे न देखे, हिंसक पण उध्धरीए... वि.५
भूमि संथारो ने नारी तणो संग, दूर थकी परिहरिए... वि.६
सचित्त परिहारी ने एकल आहारी, गुरु साथे पद चरीए... वि.७
पडिक्कमणां दोय विधिशुं करिए, पाप पडल विखरीए ?... वि.८
कलिकाले ए तीरथ म्होडुं, प्रवहण जेम भर दरीए... वि.९
उत्तम ए गिरिवर सेवता, 'पद्म' कहे भव तरीए... वि.१०

३ ते दिन क्यारे आवशे.... (३)

ते दिन क्यारे आवशे, श्री सिद्धाचल जाशुं,
ऋषभजिणंद जुहारीने, सूरजकुंडमां न्हाशुं... ते.१

'क्रियाथी' पुण्यबंध थाय, ज्यारे 'भावथी' कर्मनी निर्जरा थाय.

समवसरणमां बेसीने, जिनवरनी वाणी,
सांभळशुं साचे मने, परमारथ जाणी... ते.२
समकित व्रत सुधां करी, सद्गुरुने वंदी,
पाप सर्व आलोईने, निज आतम निंदी... ते.३
पडिक्कमणां दोय टंकना, करशुं मन कोडे,
विषय कषाय विसारीने, तप करशुं होडे... ते.४
व्हाला ने वैरी वच्चे, नवि करशुं वहेरो,
परनां अवगुण देखीने, नवि करशुं चहेरो... ते.५
धर्मस्थानक धन वापरी, षट्कायने हेते,
पंचमहाव्रत लेईने, पाळशुं मन प्रीते... ते.६
कायानी माया मेलीने, परिषहने सहीशुं,
सुख-दुःख सर्वे विसारीने, समभावे रहीशुं... ते.७
अरिहंतदेवने ओळखी, गुण तेहना गाशुं,
'उदयरत्न' एम उच्चरे, त्यारे निर्मळ थाशुं... ते.८

४ शोभा शी कहुं रे शेत्रुंजा तणी... (४)

शोभा शी कहुं रे शेत्रुंजा तणी,
जीहां बीराजे प्रथम तीर्थकर देव जो,

नसीब वगर कोईने 'कशुं' ज मळतुं नथी अने मळे तो लांबु टकतुं नथी.

रुडी रे रायण तणे ऋषभ समोसर्या,
चोसठ सुरपति सारे प्रभुनी सेव जो..शोभा..१
निरखो रे नाभिराया केरा पुत्रने,
माता मरुदेवी केरो नंद जो,
रुडी रे विनीता नगरीनो धणी,
मुखडुं ते सोहिये शरद पूनमनो चंद जोशोभा..२
नित्य उठीने नारी कंथने विनवे,
पियुडा मुजने पालीताणा देखाडजो,
ए गिरिए पूर्व नव्वाणुं समोसर्या,
माटे मुजने आदीश्वर भेटाडजोशोभा..३
मारे मन जावानी घणी होंश छे,
क्यारे जावुं ने क्यारे करुं दर्शन जो,
ते माटे मन मारुं तलसे घणुं,
नयणे निहाळुं तो ठरे मारा लोचन जोशोभा..४
एवी ते अरज अबळानी सांभळो,
हुकम करो तो आवुं तमारी पास जो,
महेर करीने दादा दरिशन दिजीये,
श्री 'शुभवरीनी' पहोंचे मननी आश जोशोभा..५

पाप न छोडी शको तो कांई नहीं पण, पापनो पक्षपात तो जरूर छोडो.

५ सिद्धाचलगिरि विमलाचलगिरि भेट्या रे... (५)

सिद्धाचलगिरि विमलाचलगिरि भेट्या रे, धन्य भाग हमारं...
ए गिरिवरनो महिमा मोटो, कहेतां न आवे पारा,
रायण रुख समोसर्या स्वामी, पूर्व नवाणुं वारा रे. धन्य.१
मूळनायक श्री आदि जिनेश्वर, चौमुख प्रतिमा चारा,
अष्ट द्रव्यशुं पूजो भावे, समकित मूळ आधारारे. धन्य.२
भाव भक्ति शुं प्रभु गुण गावे, अपना जन्म सुधारा,
यात्रा करी भविजन शुभ भावे, नरक तिर्यच गति वारा रे. धन्य.३
दूर देशांतरथी हुं आव्यो, श्रवणे सुणी गुण तोरा,
पतित उद्धारण बिरुद तमारुं, ए तीरथ जग सारा रे. धन्य.४
संवत अठार त्यांसी मास अषाढो, वदी आठम भोमवारा,
प्रभुजीके चरणप्रतापसे संघमें, 'क्षमारतन' प्रभुप्यारारे. धन्य.५

६ आंखडीये रे में आज शत्रुंजय दीठो रे... (६)

आंखडीये रे में आज शत्रुंजय दीठो रे,
सवा लाख टकानो दहाडो रे, लागे मने मीठो रे,
सफलथयोरेमारा मननो उमाहो, व्हाला मारा भवनो संशय भांग्यो रे,
नरक तिर्यच गति दूर निवारी, चरणे प्रभुजीने लाग्यो रे.

शत्रुंजय.....१

पोतानाथी नानी व्यक्तने पण 'मान' आपवुं ए ज खरी मोटाई छे.

માનવભવનો લાહો લીજે, વ્હાલા મારા દેહડી પાવન કીજે રે,
સોના રુપાના ફુલડે વધાવી, પ્રેમે પ્રદક્ષિણા દીજે રે.

શત્રુંજય.....૨

દૂધડે પચાળીને કેસર ઘોઢી, વ્હાલા મારા શ્રી આદીશ્વર પૂજ્યા રે,
શ્રી સિદ્ધાચલ નયણે જોતાં, પાપ મેવાસી ધ્રુજ્યા રે.

શત્રુંજય.....૩

શ્રીમુખ સુધર્મા સુરપતિ આગે, વ્હાલા મારા વીરજિનંદ એમ બોલે રે,
ત્રણ ભુવનમાં તીરથ મોટું, નહિ કોઈ શત્રુંજય તોલે રે.

શત્રુંજય.....૪

ઈન્દ્ર સરિખા એ તીરથની, વ્હાલા મારા ચાકરી ચિત્તમાં ચાહે રે,
કાયાની તો કાસલ કાઢી, સૂરજકુંડમાં નાહે રે.

શત્રુંજય.....૫

કાંકરે કાંકરે શ્રી સિદ્ધક્ષેત્રે, વ્હાલા મારા સાધુ અનંતા સિધ્યા રે,
તે માટે એ તીરથ મોટું, ઉદ્ધાર અનંતા કીધા રે.

શત્રુંજય.....૬

નાભિરાયાસુત નયણે જોતાં, વ્હાલા મારા મેહ અમીરસ વુઠ્યા રે,
'ઉદયરત્ન' કહે આજ મારે પોતે, શ્રી આદિશ્વર તુઠ્યા રે.

શત્રુંજય.....૭

પ્રેમ હઝવો છે, તેથી તેનો ભાર લાગતો નથી.

૭ એસી દશા હો, ભગવન જબ..... (૭)

એસી દશા હો ભગવન, જબ પ્રાણ તન સે નીકલે. ...૧
ગિરિરાજકી હો છાયા, મનમેં ન હોવે માયા,
તપ સે હો શુદ્ધ કાયા, જબ પ્રાણ તન સે નીકલે. ...૨
ઝરમેં ન માન હોવે, દિલ એકતાન હોવે,
તુમ ચરણ ધ્યાન હોવે, જબ પ્રાણ તન સે નીકલે. ...૩
સંસાર દુઃખહરણાં, જૈનધર્મકા હો શરણાં,
હો કર્મ ભર્મ ખરનાં, જબ પ્રાણ તન સે નીકલે. ...૪
અનશનકો સિદ્ધવટ હો, પ્રભુ આદિદેવ ઘટ હો,
ગુરુરાજ ભી નીકટ હો, જબ પ્રાણ તન સે નીકલે. ...૫
યહ દાન મુજકો દીજે, ઈતની દયા તો કીજે,
અરજી 'તિલકકી' લીજે, જબ પ્રાણ તન સે નીકલે. ...૬

૮ વિમલાચલ નિતુ વંદીએ.....(૮)

વિમલાચલ નિતુ વંદીએ, કીજે એહની સેવા,
માનું હાથ એ ધર્મનો, શિવતરુ ફ઼લ લેવા. ...વિ.૧

કોઈને સલાહ દેવી જ પડે તો, બને એટલી 'શોર્ટ'માં જ દેજો.

ઉજ્જ્વલ જિનગૃહ મંડળી, તિહાં દીપે ઉત્તંગા,
માનું હિમગિરિ વિભ્રમે, આઈ અંબર ગંગા. ...વિ.૨
કોઈ અનેરું જગ નહીં, એ તીરથ તોલે,
એમ શ્રીમુખ હરી આગળે, શ્રી સીમંધર બોલે. ...વિ.૩
જે સઘઢાં તીરથ કહ્યાં, યાત્રાફ઼લ કહીએ,
તેહથી એ ગિરિ ભેટતાં, શતગણું ફ઼લ લહીએ. ...વિ.૪
જન્મ સફ઼લ હોય તેહનો, જે એ ગિરિ વંદે,
'સુજશવિજય' સંપદ લહે, તે નર ચિર નંદે. ...વિ.૫

૯ શેત્રુંજા ગઢના વાસી... (૯)

શેત્રુંજા ગઢના વાસી રે, મુજરો માનજો રે,
સેવકની સુળી વાતો રે, દિલમાં ધારજો રે,
પ્રભુ મેં દીઠો તુમ દેદાર, આજ મને ઉપન્યો હરખ અપાર,
સાહિબાની સેવા રે, ભવદુઃખ ભાંજશે રે. સા...૧
એક અરજ અમારી રે, દિલમાં ધારજો રે,
ચોરાશી લાખ ફેરા રે, દૂર નિવારજો રે,
પ્રભુ મને દુર્ગતિ પડતો રાખ, દરિશન વહેલું વહેલું રે દાખ. સા...૨

આજનો માણસ ઘડિયાળની કિંમત જાણે છે, પણ સમયની કિંમત નથી જાણતો.

દોલત સવાઈ રે, સોરઠ દેશની રે,
બલિહારી હું જાઝં રે, પ્રભુ તારા વેશની રે,
પ્રભુ તારું રુઢું દીઠું રુપ, મોહ્યા સુરનર વૃંદ ને ભૂપ. સા...૩
તીરથ કો નહીં રે, શત્રુંજય સારિખું રે,
પ્રવચન પેચીને, કીધું મેં પારખું રે
ઋષભને જોઈ જોઈ હરખે જેહ, ત્રિભુવન લીલા પામે તેહ. સા...૪
ભવોભવ માંગુ રે, પ્રભુ તારી સેવના રે,
ભાવઠ ન ભાંજે રે, જગમાં જે વિના રે,
પ્રભુ મારા પૂરો મનના કોડ, ઈમ કહે 'ઉદયરત્ન' કર જોડ. સા...૫

૧૦ સિદ્ધાચલનો વાસી... (૧૦)

સિદ્ધાચલનો વાસી પ્યારો, લાગે મોરા રાજીંદા.....
વિમલાચલનો વાસી પ્યારો, લાગે મોરા રાજીંદા.....
ઈળ રે ડુંગરીયામાં જીણી જીણી કોરણી,
ઉપર શિખર બિરાજે... મોરા રાજીંદા... સિદ્ધા.૧
કાને કુંડલ માથે મુગટ બિરાજે,
બાહે બાજુબંધ છાજે... મોરા રાજીંદા... સિદ્ધા.૨

દોષી વ્યક્તિ પ્રત્યે જેટલો દ્વેષ છે તેટલો દ્વેષ દોષ પ્રત્યે આપણે કરો !

ચૌમુખ બિંબ અનુપમ છાજે,
અદ્ભૂત દીઠે દુઃખ ભાંજે... મોરા રાજીંદા... સિદ્ધા.૩
ચુવા ચુવા ચંદન ઓર અગરજા,
કેસર તિલક વિરાજે... મોરા રાજીંદા... સિદ્ધા.૪
ઈળ ગિરિ સાધુ અનંતા સિધ્યા,
કહેતાં ન આવે પાર... મોરા રાજીંદા... સિદ્ધા.૫
'જ્ઞાનવિમલ' પ્રભુ ઇળી પેરે બોલે,
આ ભવ પાર ઉતારો... મોરા રાજીંદા... સિદ્ધા.૬

૧૧ એક દિન પુંડરીક ગણધરું રે લાલ..... (શ્રી પુંડરીક સ્વામી)

એક દિન પુંડરીક ગણધરું રે લાલ,
પૂછે શ્રી આદિજિનંદ સુખકારી રે,
કહીયે તે ભવજલ ઉતરી રે લાલ,
પામીશ પરમાનંદ ભવવારી રે.એક.૧
કહે જિન ઈળ ગિરિ પામશો રે લાલ,
જ્ઞાન અને નિર્વાણ જયકારી રે,
તીરથ મહિમા વાધશે રે લાલ,
અધિક અધિક મંડાળ નિરધારી રે.એક.૨

હઠવાશથી કહો તો કોઈની સાથે કડવાશ નહીં થાય.

ઈમ નિસુળીને ઈહાં આવીયા રે લાલ,
ઘાતિ કરમ કર્યા દૂર તમવારી રે,
પંચ ક્રોડ મુનિ પરિવર્યા રે લાલ,
હુ આ સિદ્ધિ હજુર ભવપારી રે.એક.૩
ચૈત્રીપૂનમ દિન કિજીએ રે લાલ,
પૂજા વિવિધ પ્રકાર દિલધારી રે,
ફઠ પ્રદક્ષિણા કાઠસ્સગા રે લાલ,
લોગસ્સ થુઈ નમુક્કાર નરનારી રે.એક.૪
દસ વીસ ત્રીસ ચાલીસ ભલા રે લાલ,
પચાસ પુષ્પની માઠ અતિ સારી રે,
નરભવ લાહો લીજીએ રે લાલ,
જેમ હોય 'જ્ઞાન' વિશાલ મનોહારી રે.એક.૫

૧૨ નીલુડી રાયણ તરુ તઢે સુણસુંદરી..... (રાયણ પગલાં)

નીલુડી રાયણ તરુ તઢે..... સુણસુંદરી,
પીલુડા પ્રભુનાં પાય રે..... ગુણમંજરી,
ઉજ્જવઠ ધ્યાને ધ્યાઈએ. સુણ... એહી જ મુક્તિ ઉપાય રે. ગુણ.
શીતઠ છાંયડે બેસીએ. સુણ... રાતડો કરી મન રંગ રે. ગુણ.
પૂજીએ સોવન ફૂલડે. સુણ... જેમ હોય પાવન અંગ રે. ગુણ.

મળભરની ચર્ચા કરતા... કળ ભરનું આચરણ શ્રેષ્ઠ છે.

ખીર ઝરે જેહ ઉપરે. સુણ... નેહ ધરીને એહ રે. ગુણ.
ત્રીજે ભવે તે શિવ લહે. સુણ... થાયે નિર્મઠ દેહ રે. ગુણ.
પ્રીતે ધરી પ્રદક્ષિણા. સુણ... દીયે એહને જે સાર રે. ગુણ.
અભંગ પ્રીતિ હોય તેહને. સુણ... ભવોભવ તુમ આધાર રે. ગુણ.
કુસુમ પત્ર ફઠ મંજરી. સુણ... શાખા થડ અને મૂઠ રે. ગુણ.
દેવતણા વાસાય છે. સુણ... તીરથને અનુકૂળ રે. ગુણ.
તીરથ ધ્યાન ધરો મુદા. સુણ... સેવો એહની છાંય રે. ગુણ.
'જ્ઞાનવિમલ' ગુણ ભાખીયો. સુણ... શત્રુંજયમહાત્મ્ય માંહે રે. ગુણ.

શ્રી ઋષભદેવ ભગવાનના સ્તવનો ૮

૧૩ માતા મરુદેવીના નંદ..... (૧)

માતા મરુદેવીના નંદ, દેખી તાહરી મૂરતિ મારું
મન લોભાણુંજી, કે મારું દિલ લોભાણુંજી... માતા.૧
કરુણાનાગર, કરુણાસાગર, કાયા કંચનવાન,
ધોરી લંછન પાઝલે કાંઈ, ધનુષ્ય પાંચસે માન... માતા.૨
ત્રિગડે બેસી ધર્મ કહંતા, સુણે પર્ષદા બાર,
જોજન ગામિની વાળી મીઠી, વરસંતી જઠધાર... માતા.૩

ખરાબ કામ કરવા જતાંય સારા માણસની સલાહ લેજો... બચી જશો.

ઉર્વશી રુડી અપચ્છરા ને, રામા છે મન રંગ,
પાયે નેપુર રણજીને કાંઈ, કરતી નાટારંભ... માતા.૪
તું હીં બ્રહ્મા, તું હીં વિધાતા, તું હીં જગ તારણહાર,
તુજ સરીખો નહીં દેવ જગતમાં, અરવડીઆ આધાર... માતા.૫
તું હીં ભ્રાતા, તું હીં ત્રાતા, તું હીં જગતનો દેવ,
સુરનાર કિન્નર વાસુદેવા, કરતા તુજ પદ સેવ... માતા.૬
શ્રી સિદ્ધાચલ તીરથ કેરો, રાજા ઋષભ જિનંદ,
કીર્તિ કરે 'માણેકમુનિ' તાહરી, ટાઢો ભવભય ફંદ... માતા.૭

૧૪ દાદા આદિશ્વરજી દૂરથી આવ્યો... (૨)

દાદા આદિશ્વરજી (૨) દૂરથી આવ્યો, દાદા દરશિન દ્યો,
કોઈ આવે હાથી ઘોડે, કોઈ આવે ચઢે પલાણે,
કોઈ આવે પગપાઢે, દાદાને દરબાર,
હાં હાં દાદાને દરબાર... દાદા. આદિ...૧
શેઠ આવે હાથી ઘોડે, રાજા આવે ચઢે પલાણે
હું આવું પગપાઢે, દાદાને દરબાર,
હાં હાં દાદાને દરબાર... દાદા. આદિ...૨

દુઃખમાં સમાધિ રાખવાની ચાવી : બીજા બધા તો 'નિમિત્ત' માત્ર જ છે. ભૂતકાળમાં મેં બાંધેલા 'કર્મો' જ મારા દુઃખનું મુખ્ય કારણ છે.

પાપ કરવું એ પાપ છે... પળ પાપની પ્રશંસા કરવી એ તો મહાપાપ છે.

कोई मूके सोना रुपा, कोई मूके महोर,
कोई मूके चपटी चोखा, दादाने दरबार,
हां हां दादाने दरबार... दादा. आदि...३
शेठ मूके सोना रुपा, राजा मूके महोर,
हुं मूकुं चपटी चोखा, दादाने दरबार,
हां हां दादाने दरबार... दादा. आदि...४
कोई मांगे कंचन काया, कोई मांगे आंख,
कोई मांगे चरणोनी सेवा, दादाने दरबार,
हां हां दादाने दरबार... दादा. आदि...५
कोढीयो मांगे कंचन काया, आंखळो मांगे आंख,
हुं मांगु चरणोनी सेवा, दादाने दरबार,
हां हां दादाने दरबार... दादा. आदि...६
हीरविजय गुरु हीरलो ने, 'वीरविजय' गुण गाय,
शेत्रुंजयना दर्शन करतां, आनंद अपार,
हां हां आनंद अपार... दादा. आदि...७

चेक करजो, आपणा मनने ! वधु प्रिय कोण ?
वधु किंमत कोनी ? वधु आकर्षण कोनुं ? दुराचारी... व्यभिचारी,
हीरो-हीरोईननुं के शुद्ध आचारी साधु-साध्वी, श्रावक-श्राविकाओनुं.

लाकडानी होळीने पाणी ठारे, काळजानी होळीने जिनवाणी ठारे.

१५ प्रथम जिनेश्वर प्रणमीए... (३)

प्रथम जिनेश्वर प्रणमीए, जास सुगंधी रे काय,
कल्पवृक्ष परे तास ईद्राणी नयन जे, भृंग परे लपटाय... प्र.१
रोग उरग तुज नवि नडे, अमृत जेह आस्वाद,
तेहथी प्रतिहत तेह मानुं कोई नवि करे, जगमांतुमशुं रे वाद... प्र.२
वगर धोई तुज निरमळी, काया कंचनवान,
नहीं प्रस्वेद लगार तारे तुं तेहने, जे धरे ताहरुं ध्यान... प्र.३
राग गयो तुज मन थकी, तेहमां चित्र न कोय,
रुधिर आमिषथी राग गयो तुज जन्मथी, दूध सहोदर होय... प्र.४
श्वासोश्वास कमळ समो, तुज लोकोत्तर वाद,
देखे न आहार निहार चर्मचक्षु धणी, एहवा तुज अवदात... प्र.५
चार अतिशय मूळथी, ओगणीश देवना कीध,
कर्म खप्याथी अग्यार चोत्रीश अेम अतिशया, समवायांगे प्रसिद्ध... प्र.६
जिन उत्तम गुण गावतां, गुण आवे निज अंग,
'पद्मविजय' कहे एह समय प्रभु पाळजो, जेम थाउं अक्षय अभाग... प्र.७

(शरीरने) 'तनने' बगडतुं अटकाववानी दवा
बजारमां मळी शके, परंतु 'मनने' बगडतुं
अटकाववानी दवानी शोध जगतमां थई छे खरी ?

शरीरना घा रुझाय छे, शब्दोना घा रुझाता नथी, माटे अप्रिय वचन कदीयन बोलो.

१६ तुम दरिशन भले पायो... (४)

तुम दरिशन भले पायो, प्रथमजिन ! तुम दरिशन भले पायो,
नाभि नरेसर नंदन निरुपम, माता मरुदेवी जायो... प्र.१
आज अमीरस जलधर वुठो, मानुं गंगाजले नाह्यो,
सुरतर सुरमणि प्रमुख अनुपम, ते सवि आज में पायो... प्र.२
युगला धर्म निवारण तारण, जग जस मंडप छायो,
प्रभु तुज शासन वासन समकित, अंतर वैरी हटायो... प्र.३
कुदेव कुगुरु कुधर्म निवासे, मिथ्यामतमें फसायो,
में प्रभु आजसें निश्चय कीनो, सवि मिथ्यात्व गमायो... प्र.४
बेर बेर करुं बिनती ईतनी, तुम सेवारस पायो,
'ज्ञानविमल' प्रभु साहिब नजरे, समकित पूरण सवायो... प्र.५

१७ जगजीवन जग वालहो... (५)

जगजीवन जग वालहो, मरुदेवीनो नंद लाल रे,
मुख दीठे सुख ऊपजे, दरिशन अतिहि आनंद लाल रे. जग.१
आंखडी अंबुज पांखडी, अष्टमी शशी सम भाल लाल रे,
वदन ते शारद चंदलो, वाणी अतिहि रसाळ लाल रे. जग.२
लक्षण अंगे विराजतां, अडहिय सहस उदार लाल रे,
रेखा कर चरणादिके, अभ्यंतर नहीं पार लाल रे. जग.३

धर्मप्रवृत्ति ते 'साधन' छे, ज्यारे... पवित्र, निर्मळ, शुद्ध मनोवृत्ति ए आपणुं 'साध्य' छे

ईन्द्र चंद्र रवि गिरि तणां, गुण लही घडीयुं अंग लाल रे,
भाग्य किहां थकी आवीयुं, अचरिज एह उत्तंग लाल रे. जग.४
गुण सघळां अंगी कर्या, दूर कर्या सवि दोष लाल रे,
वाचक 'जशविजये' थुण्यो, देजो सुखनो पोष लाल रे. जग.५

१८ बालुडो निःस्नेही थई गयो रे... (६)

बालुडो निःस्नेही थई गयो रे, छोड्युं विनीतानुं राज, (१)
संयम रमणी आराधवा, लेवा मुक्तिनुं राज, (२)

मेरे दिल वसी गयो वालमो...१

माताने मेल्यां अकला रे, जाय दिन नवि रात,
रत्नसिंहासन बेसवा, चाले अडवाणे पाय. मेरे.२
वहालानुं नाम नवि विसरे रे, झरे आंसुडानी धार,
आंखलडीये छाया वळी, गया वर्ष हजार. मेरे.३
केवल रत्न आपी करी रे, पूरी मातानी आश,
समवसरण लीला जोईने, साध्या आतम काज. मेरे.४
भक्तवत्सल भगवंतने रे, नमे निर्मल काय,
आदि जिणंद आराधतां, महिमा शिव सुख थाय. मेरे.५

पापनो स्वीकार न करवो ए दुनियांनुं सौथी मोटुं पाप छे.

૧૧ ઋષભ જિનેશ્વર પ્રીતમ માહરો... (૭)

ઋષભ જિનેશ્વર પ્રીતમ માહરો રે, ઔર ન ચાહું રે કંત,
રીઝ્યો સાહિબ સંગ ન પરિહરે રે, ભાંગે સાદિ અનંત... ઋ.૧
પ્રીત સગાઈ રે, જગમાં સહુ કરે રે, પ્રીત સગાઈ ન કોય,
પ્રીત સગાઈ રે, નિરુપાધિક કહી રે, સોપાધિક ધન યોય... ઋ.૨
કોઈ કંત કારણ કાષ્ટ ભક્ષણ કરે રે, મીલશું કંતને ધાય;
એ મેઢો, નવિ કંદીએ સંભવે રે, મેઢો ઠામ ન ઠાય... ઋ.૩
કોઈ પતિરંજન અતિ ઘણું તપ કરે રે, પતિરંજન તન તાપ,
એ પતિરંજન મેં નવિ ચિત્ત ધર્યું રે, રંજન ધાતુ મિલાપ... ઋ.૪
કોઈકહેલીલારે, અલખઅલખતણીરે, લખપૂરેમન આશ,
દોષ રહિતને લીલા નવિ ઘટે રે, લીલા દોષ વિલાસ... ઋ.૫
ચિત્ત પ્રસન્ને રે, પૂજન ફલ કહ્યું રે, પૂજા અઘંડિત એહ,
કપટ રહિત થઈ આતમ અરપણા રે, 'આનંદઘન' પદ રેહ... ઋ.૬

સુખમજેથી ભોગવોતો' પુણ્ય 'ઘટી જાય, અનેદુઃખમજેથી ભોગવો
તો' પાપ 'ઘટી જાય. ઘટાડવાજેવુંશું ? (પુણ્યકેપાપ) આવુંસાવ
સરઢ સીધું અને સાદુ ગણિત કેમ આપણને સમજાતું નહીં હોય ?

આંખમાં 'અમી' તો દુનિયા ગમી, જીભમાં 'અમી' તો દુનિયા નમી.

૨૦ દાદા તારા વિના, મારા નયન ભીનાં... (૮)

દાદા તારા વિના, મારા નયન ભીનાં, કોણ લૂછે,
....મુજ અંતરને કોણ પૂછે.

મન મારું રહે છે મૂંજાતું, મુજ દિલમાં કંઈ કંઈ થાતું,
મન મારું ભમે, દિલને કંઈ ના ગમે, શુન્ય રહે છે. ..મુજ.૧
તલસી રહ્યો પળ કોઈ નહીં સાથી, સૌ છે સ્વાર્થના સંગાથી,
અંધકાર મહીં, અટવાયા કરું, નવી સૂઝે. ..મુજ.૨
આધિ વ્યાધિ ઉપાધિ અનેરી, મોહમાયાની છાયા છે ઘેરી,
સુખ શાંતિ વિના, રસ જીવનમાં, નવી રહે. ..મુજ.૩
જલવિના જેમ મીનરહે તલસી, તેમ તુમ દર્શનનો હું પ્યાસી,
કૃપા દૃષ્ટિ કરો, અમી વૃષ્ટિ કરો, આશા એ છે. ..મુજ.૪
જ્ઞાનદીપકનો તું છે મિનારો, મુજ મુક્તિ નૈયાનો કિનારો,
દાસ તારો ગણી, એનો નાવિક બની, તારી લેજે. ..મુજ.૫
સુણ સિદ્ધાચલ વાસી વ્હાલા, મુજ અંતરના કાલાવાલા,
આત્મકમલ વિકાસી, 'લબ્ધિ' દિલમાં પ્રકાશી, મુક્તિ દેજે. ..મુજ.૬

અનંતા અરિહંત પરમાત્માની દેશનાનો ટુંકમાં એકજ સાર,
હે જીવ ! તું તારા દોષ દૂર કર અને બીજાના દુઃખ દૂર કર !

મનને રોજ પૂછો કે તું પ્રભુ મહાવીરને માને છે કે પ્રભુ મહાવીરનું માને છે ?

૨૧ પ્રીતલડી બંધાણી રે... (શ્રી અજિતનાથ ભગવાન)

પ્રીતલડી બંધાણી રે અજિત જિણંદશું,
પ્રભુ પાંચે ક્ષણ એક મને ન સુહાય જો,
ધ્યાનની તાઢી રે લાગી નેહશું,
જલદઘટા જિમ શિવસૂત વાહન દાયજો.પ્રી.૧
નેહઘેલું મન મારું રે પ્રભુ અલજે રહે,
તન મન ધન એ કારણથી પ્રભુ મુજ જો,
મારે તો આધાર રે સાહિબ રાઝલો,
અંતરગતની પ્રભુ આગળ કહું ગુંજી જો.પ્રી.૨
સાહેબ તે સાચો રે જગમાં જાણીએ,
સેવકનાં જે સહેજે સુધારે કાજ જો,
એહવે રે આચરણે કેમ કરીને રહું,
વિરુદ્ધ તમારું તરણતારણ જહાજ જો.પ્રી.૩
તારકતા તુજ માંહે રે શ્રવણે સાંભળી
તે ભણી હું આવ્યો છું દીન દયાળ જો,
તુજ કરુણાની લહેરે રે મુજ કારજ સરે,
શું ઘણું કહીએ જાણ આગળ કૃપાળ જો.પ્રી.૪

કેરીની બાધા લેનારા... 'કેરીના' રસનો ત્યાગ કરનારા આપણે
બીજાની 'નિંદાના' રસનો ત્યાગ કરી શકીએ છીએ ખરા ?

'આધું' એટલું આપણું નહિ, પળ... 'પચે' એટલું આપણું ગણાય.

કરુણાદ્રષ્ટિ કીધી રે સેવક ઉપરે,
ભવ ભય ભાવઠ ભાંગી ભક્તિ પ્રસંગ જો,
મનવાંછિત ફઢીયા રે તુજ આલંબને,
કર જોડીને, 'મોહન' કહે મનરંગ જો.પ્રી.૫

૨૨ હાં રે હું તો મોહ્યો રે લાલ... (શ્રી સંભવનાથ ભ.)

હાં રે ! હું તો મોહ્યો રે લાલ, જિન મુખડાને મટકે,
જિન મુખડાને મટકે, વારી જાઝં પ્રભુ મુખડાને મટકે. હાં રે...૧
નયન રસીલાંને વયળ-સુખાઢ્યાં, ચિત્તડુંલીધું હરી ચટકે,
પ્રભુજીની સાથે ભક્તિ કરંતા, કર્મ તણી કસ તટકે. હાં રે...૨
મુજ મન લોભી ભ્રમર તણી પરે, પ્રભુ પદ કમઢે અટકે,
રત્નચિંતામણી મૂકી રાચે, કહો કુળ કાચને કટકે. હાં રે...૩
એ જિન ધ્યાને ક્રોધાદિક જે, આસપાસથી અટકે,
કેવલનાણી બહુસુખદાણી, કુમતિ કુગતિને પટકે. હાં રે...૪
એ જિનને જે દિલમાં ન આળે, તે તો ભૂલા ભટકે,
પ્રભુજીની સાથે ઓઢચ કરંતા, વાંછિત સુખડાં સટકે. હાં રે...૫
મૂર્તિ શ્રી સંભવ જિનેશ્વર કેરી, જોતાં હૈયડું હરખે,
'નિત્યલાભ' કહે પ્રભુ કીર્તિ મોટી, ગુણ ગાઝં હું લટકે. હાં રે...૬

પ્રેમ ! એ પ્રથમ આપવાની અને પછી લેવાની વસ્તુ છે.

२३ अभिनंदन स्वामी हमारा... (श्री अभिनंदन स्वामी)

अभिनंदन स्वामी हमारा, प्रभु भवदुःख भंजनहारा,
ये दुनिया दुःख की धारा, प्रभु ईनसे करो निस्तारा.. अभि.१
हुं कुमति कुटिल भरमायो, दुरित करी दुःख पायो,
अब सरळ लीयो है थारो, मुजे भवजल पार उतारो.. अभि.२
प्रभु शीख हैये नवि धारी, दुर्गतिमां दुःख लीयो भारी,
ईन कर्मों की गति न्यारी, करे बेर बेर खुवारी.. अभि.३
तुमे करुणावंत कहावो, जगतारक बिरुद धरावो,
मेरी अरजीनो अेक दावो, ईण दुःखसे क्युं न छुडावो... अभि.४
में विरथा जनम गुमायो, नहीं तन धन स्नेह निवार्यो,
अब पारस परसंग पामी, नहीं 'वीरविजय' कुं खामी... अभि.५

२४ सुमतिनाथ गुणशुं मीलीजी... (श्री सुमतिनाथ भ.)

सुमतिनाथ गुणशुं मीलीजी वाधे मुज मन प्रीति,
तेलबिंदु जिम विस्तरेजी, जलमांही भली रीति.
सौभागी जिनशुं, लाग्यो अविहड रंग. सौ...१
सज्जनशुं जे प्रीतडीजी, छानी ते न रखाय,
परिमल कस्तुरी तणोजी, महीं मांही महकाय. सौ...२

धर्मना चार अंग (१) दान (२) शील (३) तप (४) भाव.

अंगुलिए नवि मेरु ठंकाये, छाबडीए रवि तेज,
अंजलिमां जिम गंग न माये, मुज मन तिम प्रभु हेज. सौ...१
हुओ छीपे नहीं अधर अरुण जिम, खातां पान सुरंग,
पीवत भर भर प्रभुगुण प्याला, तिम मुज प्रेम अभंग. सौ...२
ढांकी ईक्षुपराळशुंजी, न रहे लही विस्तार,
वाचक 'जस' कहे प्रभु तणोजी, तिम मुज प्रेम प्रकार. सौ...२

२५ पद्मप्रभ प्राणसे प्यारा... (श्री पद्मप्रभ भगवान)

पद्मप्रभ प्राणसे प्यारा, छोडावो कर्म की धारा,
करम फंद तोडवा धोरी, प्रभुजीसे अर्ज हे मोरी. ...पद्म.१
लघुवय एक थें जीया, मुक्तिमें वास तुम कीया,
न जानी पीड तें मोरी, प्रभु अब खींच ले दोरी. ...पद्म.२
विषय सुख मानी लों मनमें, गयो सब काल गफलतमें,
नरक दुःख वेदना भारी, निकलवा ना रही बारी. ...पद्म.३
परवश दीनता कीनी, पापकी पोट शिर लीनी,
न जानी भक्ति तुम केरी, रह्यो निशदिन दुःख घेरी. ...पद्म.४
ईस विध विनति तोरी, करुं में दोय कर जोडी,
आतम आनंद मुज दीजो, 'वीर' नुं काज सब कीजो. ...पद्म.५

'धनने' आपणे साचवुं पडे छे, ज्यारे 'धर्म' आपणने साचवे छे.

२६ श्री सुपार्श्वजिन वंदिये..... (श्री सुपार्श्वनाथ भगवान)

श्री सुपार्श्वजिन वंदिये, सुख संपत्तिनो हेतु ललना,
शांत सुधारस जलनिधि, भवसागरमांहे सेतु ललना. ...श्री..
सात महाभय टाळतो, सप्तम जिनवरदेव ललना,
सावधान मनसा करी, धारो जिनपद सेव ललना. ...श्री..
शिव शंकर जगदीश्वर, चिदानंद भगवान ललना,
जिन अरिहा तीर्थकर, ज्योति स्वरुप असमान ललना. ...श्री..
अलख निरंजन वच्छलु, सकल जंतु विश्राम ललना,
अभयदानदाता सदा, पूरण आतमराम ललना. ...श्री..
वीतराग मद कल्पना, रति अरति भय शोक ललना,
निद्रा तंद्रा दुर्दशा, रहित अबाधित योग ललना. ...श्री..
परमपुरुष परमातमा, परमेश्वर परधान ललना,
परम पदारथ परमेष्ठी, परमदेव परमान ललना. ...श्री..
विधि विरंचि विश्वंभरु, ऋषीकेश जगनाथ ललना,
अघहर अघमोचन धणी, मुक्ति परमपद साथ ललना. ...श्री..
एम अनेक अभिधा धरे रे, अनुभव गम्य विचार ललना,
जेह जाणे तेहने करे, 'आनंदघन' अवतार ललना. ...श्री..

देहसुख अे भोगसाधना छे ज्यारे आत्मसुख अे योगसाधना छे.

२७ चंद्रप्रभनी चाकरी... (श्री चंद्रप्रभ भगवान)

चंद्रप्रभनी चाकरी नित्य करीए, हारे नित्य करीएरे, नित्य करीए,
करीए तो भवजल तरीए... हां रे चढते परिणाम...चंद्र.१
लक्ष्मणा माता जनमीया जिनराया, जिन उडुपति लंछन पाया,
एतो चंद्रपुरीना राया... हां रे नित्य लीजे नाम...चंद्र.२
महसेनपिता जेहना प्रभुबळीया, मनेजिनजी एकांते मळीया,
मारा मनना मनोरथ फळीया... हां रे दीठे दुःख जाय...चंद्र.३
दोढसो धनुषनी देहडी जिन दीपे, तेजे दीनकर झीपे,
सुर कोडी उभा समीपे... हां रे नित्य करता सेव...चंद्र.४
दश लाख पूर्वनुं आउखुं जिन पाळी, जिन आतमने अजवाळी,
दुष्ट कर्मना मर्मने टाळी... हां रे लह्युं केवळज्ञान...चंद्र.५
समेतशिखर गिरि आविया प्रभु रंगे, मुनि कोडी सहस प्रसंगे,
पाळी अणसण उलट अंगे... हां रे पाम्या परमानंद...चंद्र.६
श्री जिन उत्तम रुपने जे ध्यावे, ते कीर्ति कमला पावे,
'मोहनविजय' गुण गावे... हां रे आपो अविचल राज...चंद्र.७

दानमां 'द्रव्यना' नहीं, पण दीलना 'माप' जोवाय छे.

२८ मैं कीनो नहीं.....
(श्री सुविधिनाथ भगवान)

मैं कीनो नहीं, तुम बीन और शं राग... (२)
दिन दिन वान चढत गुण तेरो, ज्युं कंचन पर भाग,
औरन में है कषाय की कालिमा, सो क्युं सेवा लाग. ..मैं. १
राजहंस तुं मान सरोवर, और अशुचि रुचि काग,
विषय भुजंगम गरुड ते कहीये, और विषय विष नाग. ..मैं. २
और देव जल छिल्लर सरीखे, तुं तो समुद्र अथाग,
तुं सुरतरु जग वांछित पूरण, और तो सूके साग. ..मैं. ३
तुं पुरुषोत्तम, तुं हीं निरंजन, तुं शंकर वडभाग,
तुं ब्रह्मा, तुं बुद्ध महाबल, तुं ही ज देव वितराग. ..मैं. ४
सुविधिनाथ तुम गुण फुलन को, मेरो दिल है बाग,
'जस' कहे भ्रमर रसिक होय तामें, लीजे भक्ति पराग. ..मैं. ५

२९ श्री शीतल जिन वंदीए...
(श्री शीतलनाथ भगवान)

श्री शीतलजिन वंदीए, अरिहंताजी, शीतलदर्शन जास, भगवंताजी.
विषय कषाय शमाववा... अरि... अभिनव जाणे बरास... भग.

दान देनारो गुमावतो नथी, खरेखर तो, आपीने ते अगणित मेळवे छे.

शब्द अध्यातम अर्थ सुणीने, निर्विकल्प आदरजो रे,
शब्द अध्यातम भजना जाणी, हान ग्रहण मति धरजो रे. ..श्री.
अध्यातम जे वस्तु विचारी, बीजा जाण लबासी रे,
वस्तु गते वस्तु प्रकाशे, 'आनंदघन' मतवासी रे. ..श्री.

३१ स्वामी ! तुमे कांई कामण कीधुं...
(श्री वासुपूज्यस्वामी)

स्वामी ! तुमे कांई कामण कीधुं, चितडुं अमारुं चोरी लीधुं,
अमे पण तुमशुं कामण करशुं, भक्ते ग्रही मनघरमां धरशुं,
साहिबा वासुपूज्य जिणंदा, मोहना वासुपूज्य जिणंदा. ..सा.
मन घरमां धरीआ घर शोभा, देखत नित्य रहेशो थिर थोभा,
मन वैकुंठ अकुंठित भक्ते, योगी भाखे अनुभव जुगते. ..सा.
क्लेशे वासित मन संसार, क्लेश रहित मन ते भव पार,
जो विशुद्ध मनघर तुमे आया, तो अमे नवनिधि ऋद्धि पाया. ..सा.
सात राज अलगा जई बेठा, पण भक्ते अम मनमांहि पेठा,
अलगाने वलग्या जे रहेवुं, ते भाणा खडखड दुःख सहेवुं. ..सा.
ध्यातां ध्येय ध्यान गुण एके, भेद छेद करशुं हवे टेके,
क्षीर नीर परे तुमशुं मळशुं, वाचक 'यश' कहे हेजे हळशुं. ..सा.

संबंधो उपयोगीताना नहीं... आत्मीयताना होवा जोईए.

बागना चंदन परिकरे..... अरि... कंटक रुप सुवास भग.
तिमकंटक मन माहरुं..... अरि... तुम ध्याने होवे शुभवास. भग.
नंदन नंदा मातनो..... अरि.. करे आनंदित लोक. भग.
श्रीदहरथनृपकुलदिनमणि... अरि... जितमदमाननेशोक... भग.
श्रीवत्स लंछन मिसि रहे..... अरि... पगकमळे सुखकार... भग.
मंगलिकमां ते थयो..... अरि... गुण प्रभु आधार... भग.
केवळ कमळा आपीए.... अरि... ते वाधे जगनाथ... भग.
'न्यायसागर' नीविनंति..... अरि... सुणोतिहुं जगनास्वाम... भग.

३० श्री श्रेयांसजिन अंतरजामी...
(श्री श्रेयांसनाथ भगवान)

श्री श्रेयांसजिन अंतरजामी, आतमरामी नामी रे,
अध्यात्म मत पूरण पामी, सहज मुक्ति गति गामी रे. ..श्री.
सयल संसारी ईन्द्रियरामी, मुनि गुण आतमरामी रे,
मुख्यपणे जे आतमरामी, ते केवळ निःकामी रे. ..श्री.
निज स्वरुप जे किरिया साधे, तेह अध्यातम लहीये रे,
जे किरिया करी चउगति साधे, ते न अध्यातम कहीये रे. ..श्री.
नाम अध्यातम ठवण अध्यातम, द्रव्य अध्यातम छंडो रे,
भाव अध्यातम निज गुण साधे, तो तेहशुं रढ मंडो रे. ..श्री.

'नथी' 'नी' फरियादोमां ज जे 'छे', तेना सुखने माणी नथी शकतो आजनो मानवी

३२ सेवो भविया...
(श्री विमलनाथ भगवान)

सेवो भविया विमल जिनेश्वर, दुल्लहा सज्जन संगाजी,
एहवा प्रभुनुं दर्शन लहेवुं, ते आळसमांही गंगाजी... सेवो. १
अवसर पामी आळस करशे, ते मुखमां पहेलोजी... सेवो. २
भव अनंतमां दरिशन दीडुं, प्रभु एहवा देखाडेजी,
विकट पंथ जे पोळ पोळीयो, कर्म विवर उघाडेजी... सेवो. ३
तत्व प्रीतिकर पाणी पाये, विमला लोके आंजीजी,
लोयण गुरु परमान्न दीये तव, भ्रम नांखे सवि भांजीजी... सेवो. ४
भ्रम भांग्यो तव प्रभुशुं प्रेमे, वात करुं मन खोलीजी,
सरल तणे जे हियडे आवे, तेह जणावे बोलीजी... सेवो. ५
श्रीनयविजयविबुधपयसेवक, वाचक 'जस' कहे साचुंजी,
कोडीकपट जो कोईदिखावे, तोये प्रभुविण नविराचुंजी... सेवो. ६

'हुं' बहु धर्म करु छुं... 'हुं' बहु धार्मिक छुं,
'हुं' बहु होशीयार छुं... 'हुं' कांईक छुं...
आवी मान्यता के भ्रमणामांशी क्यारे बहार आवशुं आपणे ?

हे जीव ! तुंशुं काम करे बीजा पर रोष, बधो ज छे तारा करेला करमनो दोष.

३३ प्रभुजी ! मुज अवगुण... (श्री विमलनाथ भगवान)

प्रभुजी ! मुज अवगुण मत देखो... (२)
राग दशाथी तुं रहे न्यारो, हुं मन रागे वाळुं,
द्वेष रहित तुं समता भीनो, द्वेष मारग हुं चालुं. हो.प्र.१
मोह लेश फरस्यो नहीं तुजने, मोह लगन मुज प्यारी,
तुं अकलंकित कलंकित हुं तो, ए पण रहेणी न्यारी.. हो.प्र.२
तुं ही निरागी भावपद साथे, हुं आशा संग विलुद्धो,
तुं निश्चल हुं चल तुं सीधो, हुं आचरणे उंधो. हो.प्र.३
तुज स्वभावथी अवळा मारा, चरित्र सकल जगो जाण्यां,
एहवा अवगुण मुज अतिभारी, न घटे तुज मुख आप्यां. हो.प्र.४
प्रेम नवल जो होई सवाई, विमलनाथ मुख आगे,
'कांति' कहे भवरान उतरतां, तो वेळा नवि लागे. हो.प्र.५

३४ धार तलवारनी... (श्री अनंतनाथ भगवान)

धारतलवारनी सोहिली दोहिली, चौदमां जिनतणी चरणसेवा,
धार पर नाचता देख बाजीगरा, सेवना धार पर रहे न देवा...१
एक कहे सेवीए विविध किरिया करी, फळ अनेकांत लोचन न देखे,
फळ अनेकांत किरिया करी बापडा, रडवडे चार गतिमां हि लेखे...२

अहींया जे छोडीने ज जवानुं छे तेना माटे आटली बधी महेनत शुं कामनी.

दोडत दोडत दोडत दोडीयो, जेती मननी रे दोड, जिनेश्वर
प्रेम प्रतीत विचारो हुं कडी, गुरुगम लेजो रे जोड जिनेश्वर... ध.
एक पखी किम प्रीति परवडे, उभय मिल्यां होय संधि, जिनेश्वर
हुं रागी हुं मोहे फंदीयो, तुं नीरागी निरबंध जिनेश्वर... ध.
परमनिधान प्रगत मुख आगळे, जगत ऊलंघी हो जाय, जिनेश्वर
ज्योति विना जुओ जगदीशनी, अंधो अंध पलाय जिनेश्वर... ध.
निर्मल गुणमणि रोहण भूधरा, मुनिजन मानहंस, जिनेश्वर
धन्य ते नगरी धन्य वेळा, घडी मात पिता कुळ वंश जिनेश्वर... ध.
मन मधुकरवर करजोडी कहे, पदकज निकट निवास, जिनेश्वर
घननामी 'आनंदघन' सांभळो, ए सेवक अरदास जिनेश्वर... ध.

३६ शांति जिनेश्वर साचो साहिब... (श्री शांतिनाथ भ.)

शांतिजिनेश्वर साचो साहिब, शांतिकरणईन-कलिमें हो जिनजी,
तुं मेरा मनमें तुं मेरा दिलमें, ध्यान धरुं पल पलमें साहेबजी... तुं.
भवमां भमतां में दरिशन पायो, आशा पूरो अेक पलमें हो जिनजी... तुं.
निर्मळ ज्योत वदन पर सोहे, निकस्यो ज्युं चंद बादलमें हो जिनजी... तुं.
मेरो मन तुम साथे लीनो, मीन वसे ज्युं जलमें हो जिनजी... तुं.
'जिनरंग' कहे प्रभु शांतिजिनेश्वर, दीठोजी देव सकलमें हो जिनजी... तुं.

शब्दोना माध्यमे हैयुं होठ पर बेसे एनुं नाम प्रार्थना.

गच्छना भेद बहु न्याय निहाळतां, तत्त्वनी वात करतां न लाजे,
उदर भरणादि निज काज करतां थकां, मोह नडिया कलिकाल राजे... ३
वचन निरपेक्ष व्यवहार जूठो कह्यो, वचन सापेक्ष व्यवहार साचो,
वचन निरपेक्ष व्यवहार संसार फळ, सांभळी आदरी कांईराचो... ४
देवगुरु धर्मनी शुद्धि कहो कीम रहे ? किम रहे शुद्ध श्रद्धा न जाणो ?
शुद्ध श्रद्धानविण सर्व किरिया कही, छार पण लीं पणुं तेह जाणो... ५
पाप नहीं कोई ऊत्सूत्र भाषण जिस्युं, धर्म नहीं कोई जगसूत्र सरिखो,
सूत्र अनुसार जे भविक किरिया करे, तेहनुं शुद्ध चारित्र परिखो... ६
एह उपदेशनो सार संक्षेपथी, जे नरा चित्तमां नित्य ध्यावे,
तेनरा दिव्य बहु काळ सुख अनुभवी, नियत 'आनंदघन' राज पावे... ७

३५ धर्मजिनेश्वर गाडें रंग शुं.. (श्री धर्मनाथ भ.)

धर्म जिनेश्वर गाडें रंगशुं, भंग म पडशो हो प्रीत जिनेश्वर,
बीजो मन मंदिर आणुं नहीं, ए अम कुलवट रीत जिनेश्वर... ध.
धर्म धरम करतो जग सहु फिरे, धर्म न जाणे हो मर्म, जिनेश्वर,
धर्म जिणेसर चरण ग्रह्या पछी, कोई न बांधे हो कर्म जिनेश्वर... ध.
प्रवचन अंजन जो सद्गुरु करे, देखे परम निधान, जिनेश्वर,
हृदय नयण निहाणे जगधणी, महिमा मेरु समान जिनेश्वर... ध.

हाडका वगरनी बेफाम 'जीभ' घणाना हाडकां भांगी शके छे.

३७ सुणो शांति जिणंद सौभागी... (श्री शांतिनाथ भगवान)

सुणो शांति जिणंद सौभागी, हुं तो थयो छुं तुम गुणरागी,
तुमे निरागी भगवंत, जोतां किम मळशे तंत. सुणो.१
हुं तो क्रोध कषायनो भरियो, तुं तो उपशम रसनो दरियो,
हुं तो अज्ञाने आवरियो, तुं तो केवल कमला वरियो. सुणो.२
हुं तो विषया रसनो आशी, तें तो विषय कीधा निराशी,
हुं तो कर्मने भारे भरीयो, तें तो प्रभुजी भार उतार्यो, सुणो.३
हुं तो मोहतणे वश पडीयो, तें तो सघळा मोहने हणीयो,
हुं तो भवसमुद्रमां खूंच्यो, तुं तो शिवमंदिरमां प्होंच्यो. सुणो.४
मारे जन्म-मरणनो जोरो, तें तो तोड्यो तेहनो दोरो,
मारो पासो न मेले राग, तमे प्रभुजी थया वितराग. सुणो.५
मने मायाए मूक्यो पाशी, तुं तो निरबंधन अविनाशी,
हुं तो समकितथी अधूरो, तुं तो सकल पदारथे पूरो. सुणो.६
मारे तो तुं ही प्रभु एक, तारे मुज सरिखा अनेक,
हुं तो मनथी न मुकुं मान, तुं तो मान रहित भगवान. सुणो.७
मारुं कीधुं कशुं नवि थाय, तुं तो रंकने करे छे राय,
एक करो मुज महेरबानी, मारो मुजरो लेजो मानी. सुणो.८

तमारां सुखमां तमे कोईने साचवशो तो तमारा दुःखमां कोई तमने साचवशे.

एकवार जो नजरे नीरखो, तो करो मुजने तुम सरीखो,
जो सेवक तुम सरीखो थाशे, तो गुण तमारा गाशे. सुणो.१
भवोभव तुम चरणोनी सेवा, हुं तो मांगुं छुं देवाधिदेवा,
सामुं जुओने सेवक जाणी, एवी 'उदयरलनी' वाणी. सुणो.१०

३८ मारो मुजरो ल्योने राज...
(श्री शांतिनाथ भगवान)

मारो मुजरो ल्योने राज ! साहिब ! शांति सलुणा !
अचिराजीना नंदन तोरे, दरिसण हेते आव्यो,
समकित रीझ करोने स्वामी, भक्ति भेटणुं लाव्यो. मा.१
दुःखभंजन छे बिरुद तमारं, अमने आश तुमारी,
तुमे निरागी थईने छूटो, शी गति होशे अमारी ? मा.२
कहेशे लोक न ताणी कहेवुं, एवहुं स्वामी आगे,
पण बाळक जो बोली न जाणे, तो किम क्हालो लागे. मा.३
म्हारे तो तुं समरथ साहिब, तो किम ओछुं मानुं ?
चिंतामणी जेणे गांठे बांध्युं, तेहने काम किश्यानुं. मा.४
अध्यातम रवि उग्यो मुज घट, मोह तिमिर हर्युं जुगते,
विमलविजय वाचकनो सेवक, 'राम' कहे शुभ भगते. मा.५

पांखो वगर उडती होय अने पग वगर दोडती होय, अंनुं नाम अफवा.

३९ मनहुं किम ही न बाजे...
(श्री कुंथुनाथ भगवान)

मनहुं किम ही न बाजे, हो कुंथुं जिन ! मनहुं किम ही न बाजे,
जिम जिम जतन करीने राखुं, तिम तिम अळगुं भाजे. हो कुंथुं. १.
रजनी वासर वसती उज्जड, गयण पायाले जाय,
साप खाय ने मुखहुं थोथुं, एह उखाणो न्याय. हो कुंथुं. २.
मुक्तितणा अभिलाषी तपिया, ज्ञान ने ध्यान अभ्यासे,
वयरीहुं कांई एहवुं चिन्ते, नांखे अवळे पासे. हो कुंथुं. ३.
आगम आगमधरने हाथे, नावे किण विध आंकु,
तिहांकणे जो हठ करी अटकुं, तो व्यालतणी परे वांकु. हो कुंथुं. ४.
जो ठग कहुं तो ठगतो न देखुं, शाहुकार पण नाही,
सर्वमांहे ने सहुथी अलगुं, ए अचरज मनमांही. हो कुंथुं. ५.
जे जे कहुं ते कान न धारे, आप मते रहे कालो,
सुरनर पंडित जन समजावे, समजे न मारो सालो. हो कुंथुं. ६.
में जाण्युं ए लिंग नपुंसक, सकल मरदने ठेले,
बीजी वाते समरथ छे नर, एहने कोई न झेले. हो कुंथुं. ७.
मन साध्युं तेणे सघळुं साध्युं, एह वात नहीं खोटी,
एम कहे साध्युं ते नवि मानुं, एही ज वात छे मोटी. हो कुंथुं. ८.

'क्रोध' अटले ज्वाळा वगरनो शरीर प्रजाळतो अग्नि.

मनहुं दुराराध्य तें वश आप्युं, ते आगमथी मति आपुं,
'आनंदघन' प्रभु ! माहरं आपो, तो साचुं करी जाणुं. हो कुंथुं. ९

४० अरनाथको सदा मेरी वंदना.....
(श्री अरनाथ भगवान)

वंदना वंदना वंदना रे, अरनाथको सदा मेरी वंदना.
वंदना ते पाप निकंदना रे, मेरे नाथको सदा मेरी वंदना.
जग उपकारी धन ज्यों वरसे, वाणी शीतल चंदना रे. अर.१
रुपे रंभा राणी श्री देवी, भूप सुदर्शन नंदना रे. अर.२.
भाव भगति शुं अहर्निश सेवे, दुरित हरे भव कंदना रे. अर.३
छ खंड साधी भीति द्विधा कीधी, दुर्जन शत्रु निकंदना रे. अर.४
'न्यायसागर' प्रभु सेवा मेवा, मांगे परमानंदना रे. अर.५.

४१ प्रभु मल्लिजिणंद..... (श्री मल्लिनाथ भगवान)

प्रभु मल्लिजिणंद शांति आपजो,
कापो मारा भवोदधिना ताप रे,
दयाळु देवा... मल्लिजिणंद शांति आपजो.
अचल अमल ने अकल तुं, कषाय मोह नथी लवलेश रे. दया.१
वितराग देवने वंदु सदा, बाळ ब्रह्मचारी विख्यात रे. दया.२

कोई भौतिक 'सुख' एवुं नथी के जेनी पाछळ 'दुःख' उभेलुं न होय.

सर्प डस्यो छे मने क्रोधनो, रगे-रग व्याप्युं छे जेनुं विष रे. दया.३
मान पत्थर स्तंभ सारीखो, मने कीधो तेणे जळवान रे. दया.४
माया डाकण वळगी मने, आप विना कोण छोडावनार रे. दया.५
लोभ समुद्रमां हुं भम्यो, हुं भम्यो छुं भवदुःख वार रे. दया.६
आप शरण हवे आवीयो, रक्षण करो मुज जगनाथ रे. दया.७
अरजी आ बाळनी स्वीकारजो, 'ज्ञानविमल' लेजो बाळ हाथ रे. दया.८

४२ मुनिसुव्रत मन मोह्युं मारुं.....
(श्री मुनिसुव्रत स्वामी)

मुनिसुव्रत मन मोह्युं मारुं, शरण ग्रह्युं छे तमारुं,
प्रातः समय ज्यारे हुं जागुं, स्मरण करुं छुं तमारुं,
हो जिनजी तुज मूरति मन हरणी, भवसायर जल तरणी. हो.१
आप भरोसे आ जगमां छुं, तारो तो घणुं सारुं,
जन्म जरा मरणो करी थाक्यो, आशरो लीधो छे में तारो. हो.२
चुं चुं चुं चुं चिडीया बोले, भजन करे छे तमारुं,
मूर्ख मनुष्य प्रमादे पड्यो रहे, नाम जपे नहीं तारुं. हो.३
भोर थतां बहु शोर सुणुं हुं, कोई हसे कोई रुवे न्यारुं,
सुखीओ सुवे दुःखीओ रुवे, अकल गतिए विचारुं. हो.४

कुटुंब परिवारमां कलह थवाना कारणरूप, वाणीनी कठोरताने शुं दूर न करी शकाय ?

खेल खलकनां बधा नाटकनो, कुटुंब कबिलो हुं धारं,
ज्यां सुधी स्वार्थ त्यां सुधी सर्वे, अंत समये सह न्यारं. हो.५
माया जाळ तणी जोई जी, जगत लागे छे खारं,
'उदयरत्न' एम जाणी प्रभु तारं, शरण ग्रह्यं छे में साचुं. हो.६

૪૩ શ્રી નમિનાથને ચરણે રમતાં..... (શ્રી નમિનાથ ભગવાન)

શ્રી નમિનાથને ચરણે રમતાં, મનગમતાં સુખ લહીએ રે,
ભવજંગલમાં ભમતાં ભમતાં, કર્મ નિકાચિત દહીએ રે. ..શ્રી.૧
સમકિતશિવપુરમાંહી પહોંચાડે, સમકિતધરમઆધારે,
શ્રી જિનવરની પૂજા કરીએ, એ સમકિતનું સાર રે. ..શ્રી.૨
જે સમકિતથી હોય ઉપરાંટા, તેના સુખ જાય નાટાં રે,
જે કહે જિનપૂજા નવિ કીજે, તેહનું નામ નહીં લીજે રે. ..શ્રી.૩
વપ્રારાણીનો સૂત પૂજો, જિમ સંસારે ન ધુજો રે,
ભવજલતારક કષ્ટ નિવારક, નહિ કોઈ એહવો દૂજો રે. ..શ્રી.૪
શ્રી 'કીર્તિવિજય' ઉવજ્ઞાયનો સેવક, વિનય કહે પ્રભુ સેવો રે,
ત્રણ તત્ત્વ મનમાંહિ અવધારો, વંદો અરિહંત દેવો રે. ..શ્રી.૫

કુસંપ... ઘર, સમાજ અને દેશને વેરવિચેર કરી નાંખે છે.

૪૪ નિરખ્યો નેમિ જિણંદને..... (શ્રી નેમિનાથ ભગવાન)

નિરખ્યો નેમિજિણંદને... અરિહંતાજી, રાજીમતી કર્યોત્યાગ... ભગવંતાજી
બ્રહ્મચારી સંયમ ગ્રહ્યો... અરિ. અનુક્રમે થયા વીતરાગ... ભગ.
ચામર ચક્ર સિંહાસન... અરિ. પાદપીઠ સંયુક્ત... ભગ.
છત્ર ચાલે આકાશમાં... અરિ. દેવદુંદુભિ વર ઉત્ત... ભગ.
સહસ જોયણ ધ્વજ સોહતો... અરિ. પ્રભુ આગળ ચાલંત... ભગ.
કનક કમલ નવ ઉપરે... અરિ. વિચરે પાય ઠવંત... ભગ.
ચાર મુખે દીયે દેશના... અરિ. ત્રણ ગઢ જ્ઞાકજ્ઞમાલ... ભગ.
કેશ રોમ શ્મશ્રુ નખા... અરિ. વાધે નહિ કોઈ કાલ... ભગ.
કાંટા પળ ઝંધા હોયે... અરિ. પંચ વિષય અનુકૂલ... ભગ.
ષટ્કૃતુ સમકાલે ફલે... અરિ. વાયુ નહીં પ્રતિકૂલ... ભગ.
પાણી સુગંધ સુર કુસુમની... અરિ. વૃષ્ટિ હોય સુરસાલ... ભગ.
પંખી દીયે સુપ્રદક્ષિણા... અરિ. વૃક્ષ નમે અસરાલ... ભગ.
જિન ઉત્તમ પદ પદ્મની... અરિ. સેવ કરે સુરકોડી... ભગ.
ચાર નિકાયના જઘન્યથી... અરિ. ચૈત્યવૃક્ષ તેમ જોડી... ભગ.

ક્લેશસહિત મન તે સંસાર, ક્લેશરહિત મન તે ભવપાર (મોક્ષ)

શ્રી પાર્શ્વનાથ ભગવાનના સ્તવનો ૧૩

૪૫ તું પ્રભુ મારો, હું પ્રભુ તારો..... (૧)

તું પ્રભુ મારો હું પ્રભુ તારો, ક્ષણ એક મુજને નાહી વિસારો,
મહેર કરી મુજ વિનંતિ સ્વીકારો, સ્વામી સેવક જાણી નિહાળો. ...૧
લાખ ચોરાશી ભટકી પ્રભુજી, આવ્યો હું તારે શરણે હો જિનજી,
દુર્ગતિ કાપો, શિવસુખ આપો, ભક્ત સેવકને નિજપદ સ્થાપો. ...૨
અક્ષય યજ્ઞાનો પ્રભુ તારો ભર્યો છે, આપો કૃપાબુ મેં હાથ ધર્યો છે,
વામાનંદન જગવંદન પ્યારો, દેવ અનેરા માંહે તું છે ન્યારો. ...૩
પલ પલ સમરું નાથ શંખેશ્વર, સમરથ તારણ તું હી જિનેશ્વર,
પ્રાણ થકી તું અધિકો વ્હાલો, દયા કરી મુજને નયણે નિહાળો. ...૪
ભક્ત વત્સલ તારું બિરુદ જાણી, કેડો ન છોડું એમ લેજો જાણી,
ચરણોની સેવા નિત નિત ચાહું, ઘડી ઘડી મનમાંહે હું ઉમાહું. ...૫
'જ્ઞાનવિમલ' તુજ ભક્તિ પ્રભાવે, ભવોભવના સંતાપ શમાવે,
અમીય ભરેલી તારી મૂરતિ નિહાળી, પાપ અંતરના દેજો પચાળી. ...૬

પ્રભુનો દાસ... ક્યારેય ના હોય ઉદાસ !

૪૬ રાતા જેવા ફૂલડાને... (૨)

રાતા જેવા ફૂલડાને, શામળ જેવો રંગ,
આજ તારી આંગીનો કાંઈ, રુડો બન્યો છે રંગ,
પ્યારા પાર્શ્વજી હો લાલ, દીનદયાળ મુજને નયણે નિહાળ. ...પ્યારા.૧
જોગીવાડે જાગતો ને, માતો ધિંગડમલ,
શ્યામળો સોહામણો કાંઈ, જીત્યા આઠે મલ્લ. ...પ્યારા.૨
તું છે મારો સાહિબો ને, હું છું તારો દાસ,
આશા પૂરો દાસની કાંઈ, સાંભળી અરદાસ. ...પ્યારા.૩
દેવ સઘળાં દીઠાં તેમાં, એક તું અવ્વલ,
લાખેણું છે લટકું તાહરું, દેખી રીઝે દિલ પ્યારા. ...પ્યારા.૪
કોઈ નમે પીરને ને, કોઈ નમે રામ,
'ઉદયરત્ન' કહે પ્રભુજી, મારે તુમશું કામ. ...પ્યારા.૫

૪૭ સમય સમય સો વાર સંભારું... (૩)

સમય સમય સો વાર સંભારું, તુજશું લગની જોર રે,
મોહન મુજરો માની લેજે, જ્યું જલધર પ્રીતિ મોર રે. સ.૧
માહેરે તન ધન જીવન તુંહી, એહમાં જૂઠ ન જાણો રે,
અંતરજામી જગજન નેતા, તું કીહાં નથી છાનો રે. સ.૨
જેણે તુજને હીયડે નથી રાખ્યો, તાસ જનમ કુળ લેખે રે,
કાચે રાચે તે નર મુરખ, રતનને દૂર ઉવેખે રે. સ.૩
સુરતરુ છાયા મૂકી ગહરી, બાઝલ તણે કુળ બેસે રે,
તાહરી ઓલગ લાગે મીઠી, કેમ છોડાય સવિશેષે રે. સ.૪

કંઠનું ભૂષણ પાંચ તોલાનો કંઠો કે ચેન નહિ, પળ કોમળ અને સત્ય વચનો છે

વામાનંદન પાર્શ્વ પ્રભુજી, અરજી ઉરમાં આળો રે,
રુપ વિબુધનો 'મોહન' પથળે, જિન સેવક કરી જાળો રે. સ.૫

૪૮ આવો આવો પાર્શ્વજી..... (૪)

આવો ! આવો પાર્શ્વજી મુજ મઢીયા રે,
મારા મનના મનોરથ ફઢીયા,આવો.
તારી મૂરતિ મોહનગારી રે, સહુ સંઘને લાગે છે પ્યારી રે,
તમને મોહી રહ્યા સુર નર નારી.આવો.૧
અલબેલી મૂરત પ્રભુ તારી રે, તારા મુખડા ઉપર જાડં વારી રે,
નાગ નાગણીની જોડ ઉગારી.આવો.૨
ધન્ય ધન્ય દેવાધિદેવા રે, સુરલોક કરે છે સેવા રે,
અમને આપોને શિવપુર મેવા.આવો.૩
તમે શિવરમણીના રસિયા રે, જઈ મોક્ષપુરીમાં વસીયા રે,
મારા હૃદય કમઢમાં વસીયા.આવો.૪
જે કોઈ પાર્શ્વતણા ગુણ ગાશે રે, ભવોભવના પાતિક જાશે રે,
તેના સમક્તિ નિર્મઢ થાશે.આવો.૫
પ્રભુ ત્રેવીશમાં જિનરાયા રે, માતા વામાદેવીના જાયા રે,
અમને દરિશન દ્યોને દયાઢા.આવો.૬
હું તોલઢીલઢીલાગું છું પાયરે, મારા ઉરમાં તે હરખનમાયરે,
એમ 'માણેકવિજય' ગુણ ગાય.આવો.૭

બાઢકને કેમ ઘડવો તે તો 'મા'ના હૈયા અને હાથની વાત છે.

૪૯ પ્યારો પ્યારો રે ! હો વ્હાલા મારા..... (૫)

પ્યારો પ્યારો રે ! હો વ્હાલા મારા, પાર્શ્વજિનંદ મને પ્યારો,
તારો તારો રે, હો વ્હાલા મારા, ભવનાં દુઃખડા વારો.
કાશી દેશ વારાણસી નગરી, અશ્વસેન કુલ સોહીયે રે,
પાર્શ્વજિનંદાવામાનંદામારા વ્હાલા, દેખત જનમનમોહિયે....પ્યા.૧
છપ્પન દિક્કુમરી મઢી આવે, પ્રભુજીને હુલરાવે રે,
થેઈ થેઈ નાચ કરે મારા વ્હાલા, હરખે જિન ગુણ ગાવે....પ્યા.૨
કમઢ હઠ ગાઢ્યો પ્રભુ પાર્શ્વે, બઢતો ઉગાર્યો ફણી નાગરે,
દીયો સાર નવકાર નાગકું, ધરણેન્દ્ર પદ પાયો....પ્યા.૩
દીક્ષા લઈ પ્રભુ કેવલ પાયો, સમવસરણમેં સુહાયો રે,
દીયે મધુરી દેશના પ્રભુ, ચૌમુખ ધર્મ સુણાયો....પ્યા.૪
કર્મ ખપાવી શિવપુર જાવે, અજરામર પદ પાવે રે,
'જ્ઞાન' અમૃતરસફરસેમારા વ્હાલા, જ્યોતિસેજ્યોતિમિલાવે....પ્યા.૫

૫૦ નવખંડાજી હો પાર્શ્વ..... (૬)

નવખંડાજી હો પાર્શ્વ, મનડુંલોભાવી બેઠા આપ ઉદાસ,
તારે તો અનેક છે ને, મારે તો તું એક,
કામ ક્રોધી દેવ જોઈ, કાઢી નાંખી ટેક. ...નવ.૧

એ સુધારક જગત કે, મત કર ચિંતા યાર, દિલ હી તેરા જગત હૈ, પહેલેઈસે સુધાર.

કોઈ દેવી દેવતાના, જ્ઞાલી ઉભા હાથ,
મોઢે માંડી મોરલી ને, નાચે રાધા નાચ. ...નવ.૨
જટા જૂટ શિર ધારે, વઢી ચોઢે રાખ,
ગઢે તો ગિરિજાને રાખે, જોગીપણું ખાખ. ...નવ.૩
પીરને ફકીર જોયા, નિરગુણી દેવ,
કાચ કળી મળી ગળી, આ તો છોટી ટેવ. ...નવ.૪
દેવ દેખી જૂઠડાને, આવ્યો છું હજુર,
ગુણ આપો આપના તો, 'કાંતિ' ભરપુર. ...નવ.૫

૪૯ તારા નયના રે પ્યાલા પ્રેમનાં..... (૭)

તારા નયના રે પ્યાલા, પ્રેમનાં ભર્યા છે,
દયારસના ભર્યા છે, અમી છાંટના ભર્યા છે. ...તારા.૧
જે કોઈ તારીનજરે ચઢી આવે, કારજતેનાં તે સફઢકર્યા છે....તારા.૨
પ્રગટ થઈ પાતાઢથી પ્રભુ તેં, જાદવનાં દુઃખ દૂર કર્યા છે. ...તારા.૩
પન્નગપતિ પાવકથી ઉગાર્યો, જનમમરણ ભયતેહના હર્યા છે....તારા.૪
પતિત પાવન શરણાગત વત્સલ, દરિશન દીઢે મારાં ચિતઢાં ઠર્યા છે....તારા.૫
શ્રીશંખેશ્વર પાર્શ્વજિનેશ્વર, તુજ પદ પંકજ આજથી વર્યા છે....તારા.૬
જે કોઈ તુજને ધ્યાવે, 'અમૃત' સુખનાં રંગથી વર્યા છે. ...તારા.૭

ફોગટની ચિંતા કરતા અટકશો તો જ જીવનમાં સુખી થઈ શકશો.

૫૨ મનમોહન પ્રભુ પાર્શ્વજી..... (૮)

મનમોહન પ્રભુ પાર્શ્વજી, સુણો જગત આધારજી,
શરણે આવ્યો પ્રભુ તાહરે, મુજ દુરિત નિવારજી. ...મન.૧
વિષય કષાયના પાસમાં, ભમીયો કાઢ અનંતજી,
રાગ-દ્વેષ મહા ચોરટા, લૂંટ્યો ધર્મનો પંથજી. ...મન.૨
પણ કાંઈ પૂરવ પૂન્યથી, મઢીયા શ્રી જિનરાજજી,
ભવસમુદ્રમાં ડુબતાં, આલંબન જિમ જહાજજી, ...મન.૩
કમઢે નિજ અજ્ઞાનથી, ઉપસર્ગ કીધા બહુ જાતજી,
ધ્યાનાનલ પ્રગટાવીને, કીધો કર્મનો ઘાતજી. ...મન.૪
કેવઢજ્ઞાનથી દેખીયું, લોકાલોક સ્વરૂપજી,
વિજય મુક્તિ પદ જઈ વર્યા, સાદી અનંત ચિદ્રૂપજી. ...મન.૫
તે પદ પામવા ચાહતો, 'મોહન' કમલનો દાસજી,
મનમોહન પ્રભુ માહરી, પૂરજો મનઢાની આશજી. ...મન.૬

૫૩ અંતરજામી સુણ અલવેસર..... (૯)

અંતરજામી સુણ અલવેસર, મહિમા ત્રિજગ તુમારો રે,
સાંભઢીને આવ્યો હું તીરે, જન્મ-મરણ દુઃખ વારો,
સેવક અરજ કરે છે રાજ, અમને શિવસુખ આપો,
આપો આપોને મહારાજ, અમને મોક્ષ સુખ આપો. ...સે.૧

'સુખ' તો પુણ્ય હશે તેટલું જ મઢશે, પણ 'શાંતિ' તો આપણી સમજણથી જ મઢશે.

सहुकोना मनवांछित पूरो, चिंता सहुनी चूरो रे,
एहवुं बिरुद छे राज तमारुं, केम राखो छो दूरे ? ...से.२
सेवकने वलवलतो देखी, मनमां महेर न धरशो रे,
करुणासागर केम कहेवाशो, जो उपकार न करशो. ...से.३
लटपटनुं हवे काम नहीं छे, प्रत्यक्ष दरिशन दीजे रे,
धुमाडे धीजुं नहीं साहिब, पेट पड्यां पतिजे, ...से.४
श्री शंखेश्वर मंडण साहेब, विनतडी अवधारो रे,
कहे 'जिनहर्ष' मया करी मुजने, भवसागरथी तारो. ...से.५

५४ कोयल टहुकी रही मधुबन में..... (१०)

कोयल टहुकी रही मधुबनमें,
पार्श्व शामळिया वसो मेरे मनमें,
वसो मेरे मनमें, वसो मेरे दिलमें
पार्श्व शामळीया वसो मेरे मनमें. (२)...पार्श्व.१
काशी देश वाराणसी नगरी,
जनम लीयो प्रभु क्षत्रिय कुळमें. (२)...पार्श्व.२
बाळपणामां प्रभु अद्भूत ज्ञानी,
कमठको मान हण्यो एक पलमें. (२)...पार्श्व.३

'माता-पितानी' विनय मर्यादा साचववी ए गृहस्थ जीवननी उत्तम 'शोभा' छे.

नाग निकाला काष्ठ चिराकर,
नागको सुरपति कीयो एक छिनमें. (२)...पार्श्व.४
संयम लई प्रभु विचरवा लाग्यां,
संयम में भींज गयो एक रंगमें. (२)...पार्श्व.५
समेतशिखर प्रभु मोक्षे सिधाव्या,
पार्श्वजीको महिमा तीन भुवनमें. (२)...पार्श्व.६
'उदय' रतनकी एही अरज है,
दिल अटक्यो तोरा चरणकमल में. (२)...पार्श्व.७

५५ जय ! जय ! जय ! प्रभु..... (११)

जय ! जय ! जय ! प्रभु ! पास जिणंद (२)..... !
अंतरीक्षप्रभु त्रिभुवन तारण, भविक कमल उल्लास दिणंद. ...१
तेरे चरण शरणमें कीनो, तुम बिन कुण तोडे भव फंद,
परम पुरुष परमारथदर्शी, तुं दिये भविककुं परमानंद. ...२
तुं नायक तुं शिवसुखदायक, तुं हितचिंतक तुं सुख-कंद,
तुं जनरंजन, तुं भय-भंजन, तुं केवल-कमला गोविंद. ...३
कोडि देव मिलके कर न शके, एक अंगुष्ठ रुप प्रतिछंद,
एसो अद्भूत रुप तिहारो, बरसत मानुं अमृत को बुंद. ...४.
मेरे मन मधुकरके मोहन, तुम हो विमल सदल अरविंद,
नयन चकोर विलास करत है, देखत तुम मुख पूनमचंद. ...५.
दूर जावे प्रभु ! तुम दरिसनसे, दुःख दोहग दारिद्र अघदंद,
वाचक जस कहे सहस फलत तुम, जे बोले तुम गुण के वृंद. ...६.

सज्जन नयन-सुधारस-अंजन, दुरजन रवि भरनी,
तुज मूरति नीरखे सो पावे, सुख 'जस' लील धनी. ..अ.६

५६ पार्श्वजिणंदा वामाजी नंदा..... (१२)

पार्श्व जिणंदा वामाजी नंदा, तुम पर वारी जाडं बोल बोल रे,
हां रे ! दरवाजा तेरा खोल खोल रे.
दूर दूर से लंबी सफरसे, हम दरिसन आये दौड दौड रे, ...हां !
पूजा करुंगा धूप धरुंगा, फुल चढाउंगा मोल मोल रे, ...हां !
तुं मेरा ठाकर में तेरा चाकर, एक बार मुजसे बोल बोल रे, ...हां !
श्री शंखेश्वर सुंदर मुरत, मुखडुं ते झाकम झोल झोल रे, ...हां !
रुप विबुधनो 'मोहन' पभणे, रंग लाग्यो चित्त चोल चोल रे, ...हां !

५७ अखियां हरखण लागी..... (१३)

अखियां हरखण लागी, हमारी अखीयां हरखण लागी.
दर्शन देखत पार्श्व जिणंद को, भाग्य दशा अब जागी. ... ॥ १ ॥
अकल अरुपी ओर अविनाशी, जगमें तुंही निरागी. ... ॥ २ ॥
सुरत सुंदर अचरिज एही, जग जनने करे रागी. ... ॥ ३ ॥
शरणागत प्रभु ! तुज पद पंकज, सेवना मुज मति जागी. ... ॥ ४ ॥
लीला लहेरे दे निज पदवी, तुम समको नहीं त्यागी. ... ॥ ५ ॥
वामानंदन चंदननी परे, शीतल तुं सौभाग्यी. ... ॥ ६ ॥
ज्ञानविमल प्रभु ध्यान धरतां, भव भय भावठ भांगी. ... ॥ ७ ॥

'धनवान' कदाच पुण्यथी थवाय, पण 'गुणवान' तो पुरुषार्थथी ज थवाशे.

श्री महावीर स्वामी भगवानना स्तवनो ६

५८ दीन दुःखीयानो तुं छे बेली... (१)

दीन दुःखीयानो तुं छे बेली, तुं छे तारणहार,
....तारा महिमानो नहीं पार (२)
राजपाट ने वैभव छोडी, छोडी दीधो संसार,
....तारा महिमानो नहीं पार (२) १.
चंडकोशीयो डसीयो ज्यारे, दूधनी धारा पगथी नीकळे,
विषने बदले दूध जोईने, चंडकोशीयो आव्यो शरणे,
चंडकोशीयाने ते तारी, कीधो घणो उपकार.
....तारा महिमानो नहीं पार (२) २.
कानमां खीला ठोक्या ज्यारे, थई वेदना प्रभुने भारे,
तोय प्रभुजी शांत विचारे, गोवाळनो नहीं वांक लगावे,
क्षमा आपीनें ते जीवोने, तारी दीधो संसार,
....तारा महिमानो नहीं पार (२) ३.
महावीर महावीर गौतम पुकारे, आंखेथी आंसुनी धार वहावे,
क्यां गया एकला छोडी मुजने, हवे नथी कोई जगमां मारे,
पश्चाताप करतां करतां, उपन्युं केवलज्ञान.
....तारा महिमानो नहीं पार (२) ४.

मनने जीतनार योगी पासे, विश्वविजेता पण... झांखो लागे छे.

‘ज्ञानविमल’ गुरु वयणे आज्ञे, गुण तमारा गावा काजे,
थई सुकानी तुं प्रभु आवे, भवजल नैया पार तरावे,
अरज अमारी दिलमां धारी, करीए वंदन वारंवार
...तारा महिमानो नहीं पार (२) ५.

५९ सिद्धारथना रे नंदन विनवुं.... (२)

सिद्धारथना रे नंदन विनवुं, विनतडी अवधार,
भवमंडपमां रे नाटक नाचीयो, हवे मुज दान देवराव,
हवे मुज पार उतार. ...सिद्धा.१
त्रण रतन मुज आपो तातजी, जेम नावे रे संताप,
दानदियंता रे प्रभु कोसर कीसी ! आपो पदवी रे आप. ...सिद्धा.२
चरण अंगुठे रे मेरु कंपावीयो, मोड्यां सुरनां रे मान,
अष्टकर्मना रे झघडा जीतवा, दीधां वरसी रे दान. ...सिद्धा.३
शासननायक शिवसुखदायक, त्रिशला कुखे रतन,
सिद्धारथनो रे वंश दीपावीयो, प्रभुजी तमे धन्य धन्य. ...सिद्धा.४
वाचक शेखर कीर्तिविजय गुरु, पामी तास पसाय,
धर्मतणा एह जिन चोवीसमा, ‘विनयविजय’ गुण गाय. ...सिद्धा.५

६० गिरुआ रे गुण तुम तणां..... (३)

गिरुआ रे गुण तुम तणां, श्री वर्धमान जिनराया रे,
सुणतां श्रवणे अमी झरे, म्हारी निर्मळ थाए काया रे. ...गि.१
निदां करनार पर क्रोध न करजो, मानजो निंदक तमारा पाप धुवे छे.

तुम गुण गण गंगाजळे, हुं झीलीने निर्मळ थाउं रे,
अवर न धंधो आदरुं, निशदिन तोरा गुण गाउं रे. ...गि.२
झील्यो जे गंगाजळे, ते छिल्लर जल नवि पेसे रे,
जे मालती फूले मोहीया, ते बावळ जई नवि बेसे रे. ...गि.३
एम अमे तुम गुण गोठशुं, रंगे राच्या ने वळी माच्या रे,
ते केम परसुर आदरे जे, परनारी वश राच्या रे. ...गि.४
तुं गति तुं मति आशरो तुं, आलंबन मुज प्यारो रे,
वाचक ‘यश’ कहे माहरे तुं, जीव जीवन आधारो रे. ...गि.५

६१ रुडी ने रढीयाळी रें..... (४)

रुडी ने रढीयाळी रे, वीर तारी देशना रे,
ए तो भली योजनमां संभळाय,
समकित बीज आरोपण थाय. ...रुडी०..१
षट् महिनानी रे भूख तरस शमे रे, साकर द्राक्ष ते हारी जाय,
कुमति जनना मद मोडाय. ...रुडी०..२
चार निक्षेपे रे सात नये करी रे, मांही भली सप्तभंगी विख्यात,
निज निज भाषाए समजाय. ...रुडी०..३
प्रभुजीने ध्याता रे शिवपदवी लहे रे, आतम ऋद्धिनो भोक्ता थाय,
ज्ञानमां लोकालोक समाय. ...रुडी०..४
प्रभुजी सरीखारे देशक को नही रे, एम सहजु जिन उत्तम गुण गाय,
प्रभुपद ‘पद्म’ ने नित्य नित्य ध्याय. ...रुडी०..५

आपणुं अशुभ मन ए ‘नरक’ छे अने शुभ मन ए ‘स्वर्ग’ छे.

६२ वीरजी सुणो एक विनंती मोरी..... (५)

वीरजी सुणो एक विनंती मोरी, वात विचारो तुमे धणी रे,
वीर मने तारो, महावीर मने तारो, भवजल पार उतारो ने. ...वीर.
परिभ्रमण में अनंता रे कीधां, हजुए न आव्यो छेडलो रे,
तुमे तो थया प्रभु सिद्ध निरंजन, अमे तो अनंता भव पाम्यारे. ...वीर.
तमे अमे वार अनंती वेळा, रमीआ संसारीपणे रे,
तेह प्रीत जो पुरण पाळो, तो हमने तुम सम करो रे. ...वीर.
तुम सम हमने योग्य न जाणो, तो कांई थोडुं दीजीए रे,
भवोभव तुम चरणोनी सेवा, पामी अमे घणुं रीझीए रे. ...वीर.
ईंद्रजाळीयो कहेतो रे आव्यो, गणधर पद तेहने दीयो रे,
अर्जुनमाळी जे घोर पापी, तेहने जिन तमे उद्धर्यो रे. ...वीर.
चंदनबाळाए अडदना बाकुळा, पडिलाभ्या तमने प्रभु रे,
तेहने साहूणी साची रे कीधी, शिववधू साथे भेळवी रे. ...वीर.
चरणे चंडकौशीयो डसीयो, कल्प आठमे ते गयो रे,
गुण तो तमारा प्रभु मुखथी सुणीने, आवी तुम सन्मुख रह्यो रे. ...वीर.
निरंजन प्रभु नाम धरावो, तो सहजुने सरीखा गणो रे,
भेदभाव प्रभु ! दूर करीने, मुजशुं रमो अेकमेकशुं रे. ...वीर.
मोडा वहेला तुम ही ज तारक, हवे विलंब शा कारणे रे,
‘ज्ञान’ तणां भवनां पापमिटावो, वारी जाउं वीर तोरा वारणे रे. ...वीर.

जेणे मनने जीत्युं, तेणे... सर्व इंद्रियोने जीती.

६३ चउमासी पारणुं आवे..... (६)

चउमासी पारणुं आवे, करी विनती निज घर जावे,
प्रिया पुत्रने वात जणावे, पटकुल जरी पथरावे रे.
महावीर प्रभु घेर आवे, जीरण शेठजी भावना भावे रे. ...महा.१
उभी शेरीए जळ छंटकावे, जाई केतकी फूल बिछावे,
निज घर तोरण बंधावे, मेवा मिठाई थाळ भरावे रे. ...महा.२
अरिहाने दान ज दीजे, देतां जे देखीने रीझे,
षट्मासी रोग हरीजे, सीझे दायक भव त्रीजे रे. ...महा.३
जिनवरनी सन्मुख जाउं, मुज मंदिरीये पधरावुं,
पारणुं भली भाते करावुं, जुगते जिनपूजा रचावुं रे. ...महा.४
पछी प्रभुने वोळावा जईशुं, कर जोडीने सन्मुख रहीशुं,
नमी वंदीने पावन थईशुं, विरति अति रंगे वरशुं रे. ...महा.५
दया दान क्षमा शील धरशुं, उपदेश सज्जनने करशुं,
सत्य ज्ञानदशा अनुसरशुं, अनुकंपा लक्षण वरशुं रे. ...महा.६
एम जीरण शेठ वदंता, परिणामनी धारे चढंता,
श्रावकनी सीमा ठरंता, देवदुंदुभि नाद सुणंता रे. ...महा.७
करी आयु पूरण शुभ भावे, सुरलोक अच्युते जावे,
सातावेदनीय सुख पावे, ‘शुभवीर’ वचन रस गावे रे. ...महा.८

ईच्छाओ (कामनाओ) ओछी करो, दुःख आपोआप ओछु थई जशे.

૬૪ સુણો ચંદાજી..... (૧)

સુણો ચંદાજી, સીમંધર પરમાત્મ પાસે જાજો,
મુજ વિનતડી, પ્રેમ ધરીને એણી પેરે તુમ સંભળાવજો,
જે ત્રણ ભુવનનો નાયક છે, જસ ચોસઠઈન્દ્ર પાયક છે,
જ્ઞાન દરિસણ જેહને ક્ષાયક છે. ...સુણો.૧
જેની કંચનવરણી કાયા છે, જસ ધોરી લંછન પાયા છે,
પુંડરીગિણી નગરીનો રાયા છે. ...સુણો.૨
બાર પર્ષદામાંહિ બિરાજે છે, જસ ચોત્રીસ અતિશય છાજે છે,
ગુણ પાંત્રીશ વાણીએ ગાજે છે. ...સુણો.૩
ભવિજનને જે પડિબોહે છે, તુમ અધિક શીતલ ગુણ સોહે છે,
રુપ દેખી ભવિજન મોહે છે. ...સુણો.૪
તુમ સેવા કરવારસીયો છું, પળ ભરતમાં દૂરે વસીયો છું,
મહામોહરાય કર ફસીયો છું. ...સુણો.૫
પળ સાહિબ ચિત્તમાં ધરીયો છે, તુમ આણાઘડગ કર ગ્રહીયો છે,
પળ કાંઈક મુજથી ડરીયો છે. ...સુણો.૬
જિન ઉત્તમ પૂંઠ હવે પૂરો, કહે 'પદ્મવિજય' થાડું શૂરો,
તો વાધે મુજ મન અતિ નૂરો. ...સુણો.૭

દુનિયાને તમારી બનાવવા કરતાં, તમે જ દુનિયાનાં બની જાવ ને !

શ્રેયાંસ નૃપકુલ ચંદલો કાંઈ, રુક્મિણી રાણીનો કંત,
વાચક 'રામવિજય' કહે, તુમ ધ્યાને મુજ મન ચિત્ત. ...હું.૧

૬૬ તારી મૂરતિએ મન મોહ્યું રે..... (૩)

તારી મૂરતિએ મન મોહ્યું રે, મનના મોહનીયા,
તારી સૂરતિએ જગ સોહ્યું રે, જગના જીવનીયા
તુમ જોતાં સવિ દૂરમતિ વિસરી, દિન રાતડી નવિ જાણી રે,
પ્રભુ ગુણ ગણ સાંકળશું બાંધ્યું, ચંચલ ચિત્તડું તાણી રે. ...મન.૧
પહેલા તો એક કેવલ હરખે, હેજાલું થઈ હઠીયો રે,
ગુણ દેખીને રુપે મીલીયો, અભ્યંતર જઈ ભઠીયો રે. ...મન.૨
વિતરાગ ઈમ જસ નિસુણીને, રાગી રાગ કરેહ રે,
આપ અરુપી રાગ નિમિત્તે, દાસ અરુપ ધરેહ રે. ...મન.૩
શ્રી સીમંધર તું જગબંધુ, સુંદર તાહરી વાણી રે,
મંદર ભુધર અધિક ધીરજધર, વંદે તે ધન્ય પ્રાણી રે. ...મન.૪
શ્રી શ્રેયાંસ નરેસર નંદન, ચંદન શીતલ વાણી રે,
સત્યકી માતા વૃષભલંછન પ્રભુ, 'જ્ઞાનવિમલ' ગુણ ધાણી રે, ...મન.૫

સંસારી જીવન એટલે આધિ વ્યાધિ અને ઉપાધિની આગોનું જીવન.

૬૫ શ્રી સીમંધર સાહિબા હું કેમ આવું..... (૨)

શ્રી સીમંધર સાહિબા, હું કેમ આવું તુમ પાસ,
તુમ વચ્ચે અંતર ઘણું, મને મઠવાની ઘણી હોંશ.

...હું તો ભરતને છેડે. ૧.

હું તો ભરતને છેડલે કાંઈ, પ્રભુજી વિદેહ મોઝાર,
ડુંગર વચ્ચે દરિયા ઘણાં કાંઈ, કોશમાં કોશ હજાર. ...હું.૨
પ્રભુ દેશના દેતા હશે કાંઈ, સાંભળે ત્યાંના લોક,
ધન્ય તે ગામ-નગર પુરી જિહાં, વસે છે પુણ્યવંત લોક. ...હું.૩
ધન્ય તે શ્રાવક શ્રાવિકા જે, નીરખે તુમ મુખ ચંદ,
પળ એ મનોરથ અમ તણાં, ક્યારે ફઝશે ભાગ્ય અમંદ. ...હું.૪
વર્તીએ વાર્તા જુઓ કાંઈ, જોષીએ માંડ્યા લગન,
ક્યારે સીમંધર ભેટશું, મને લાગી એહ લગન. ...હું.૫
પળ કોઈ જોષી નહિ એહવો, જે ભાંજે મનની ભ્રાન્ત,
અનુભવ મિત્ર કૃપા કરે, તુમ ચરણતળે એકાંત. ...હું.૬
વીતરાગ ભાવ સહી તુમે, વર્તો છો જગનાથ
મેં જાણ્યું તુમ કહેણથી, થયો સ્વામી હું સનાથ. ...હું.૭
પુષ્કલાવતી વિજયે વસો કાંઈ, નયરી પુંડરીગિણી સાર,
સત્યકી નંદન વંદના, અવધારો ગુણના ધામ. ...હું.૮

આપણે ધર્મને વફાદાર બનીએ, તો જગત આપણી વફાદારી રાખે.

૬૭ તુમે મહાવિદેહે જઈને..... (૪)

તુમે મહાવિદેહે જઈને, કહેજો ચાંદલિયા (૨), સીમંધર તેડાં મોકલે,
તુમે ભરતક્ષેત્રના દુઃખ, કહેજો ચાંદલિયા (૨), સીમંધર તેડાં મોકલે.
અજ્ઞાનતા અહીં છવાઈ ગઈ છે, તત્ત્વોની વાતો ભૂલાઈ ગઈ છે,
હાં રે ! એવા આત્માનાં દુઃખ મારા, કહેજો ચાંદલિયા (૨) ..સી.૨
પુદ્ગલના મોહમાં ફસાઈ ગયો છું, કર્મોની જાઝમાં જકડાઈ ગયો છું.
હાં રે ! એવા કર્મોના દુઃખ મારા, કહેજો ચાંદલિયા (૨) ..સી.૨
મારું નહતું તેને મારું કરી જાણ્યું, મારું નહતું તેને નારે પિછાણ્યું,
હાં રે ! એવા મૂર્ખતાના દુઃખ મારા, કહેજો ચાંદલિયા (૨) ..સી.૩
સીમંધર-સીમંધર હૃદયમાં ધરતો, પ્રત્યક્ષ દરિશનની આશા હું કરતો,
હાં રે ! એવા વિજોગના દુઃખ મારા, કહેજો ચાંદલિયા (૨) ..સી.૪
સંસારી સુખ મને કારમું લાગે, પ્રભુતુમ વિળ જઈ કહું કોની પાસે,
હાં રે ! એવા 'વીરવિજય' ના દુઃખ, કહેજો ચાંદલિયા (૨) ..સી.૫

૬૮ ધન્ય ધન્ય ક્ષેત્ર..... (૫)

ધન્ય ધન્ય ક્ષેત્ર મહાવિદેહજી, ધન્ય પુંડરીકિણી ગામ,
ધન્ય તિહાંના માનવીજી, નિત્ય ઝૂઠી કરે રે પ્રણામ,
સીમંધર સ્વામી કહીએ રે હું મહાવિદેહ આવીશ,
જયવંતા જિનવર ! કહીએ રે હું તમને વાંદીશ. ..સી.૧

ગુણી ઉપરના 'આદર' વગરનો આપણો, ગુણનો 'આદર' ભ્રામક હોઈ શકે છે.

चांदलिया संदेशडोजी, कहेजो सीमंधर स्वाम,
 भरतक्षेत्रना मानवीजी, नित्य ऊठी करे रे प्रणाम. ..सी.२
 समवसरण देवे रच्युं, तिहां चोसठ ईंद्र नरेश,
 सोनातणे सिंहासन बेठां, चामर छत्र धरेश. ..सी.३
 ईंद्राणी काढे गहुंलीजी, मोतीना चोक पुरेश,
 लळी लळी लिये लुंछणाजी, जिनवर दिये उपदेश. ..सी.४
 एहवे समे में सांभळ्युंजी, हवे करवा पच्चक्खाण,
 बारे पर्षदा आगळेजी, अमृतवाणी वखाण. ..सी.५
 रायने व्हाला घोडलाजी, वेपारीने व्हाला छे दाम,
 अमने व्हाला सीमंधर स्वामी, जेम सीताने श्री राम. ..सी.६
 नहीं मांगु प्रभु राजक्रद्धिजी, नहीं मांगु गरथ भंडार,
 हुं मांगु प्रभु एटलुंजी, तुम पासे अवतार. ..सी.७
 देवे न दीधी पांखडीजी, केम करी आवुं हजुर !
 मुजरौ मारो मानजोजी, प्रह उगमते सूर. ..सी.८
 'समयसुंदर' नी विनतीजी, मानजो वारंवार,
 बे कर जोडी विनवुंजी, विनतडी अवधार. ..सी.९

ज्ञान संग्रह करवा माटे नथी, पण परिणति केळववा माटे छे.

परमाधामी सन्मुख आपण, टगमग नजरे जोतां,
 देवनां भवमां एक विमाने, देवना सुख अनुभवतां. ...अ.४
 एकण पासे देव शय्यामां, थेई थेई नाटक सुणतां,
 तिहांपणतमेअनेअमेबेउसाथेजिनजन्ममहोत्सवकरतां ...अ.५
 तिर्यचगतिमांसुखदुःखअनुभवता, तिहांपण संगेचलतां
 एक दिन तमेअनेअमेबेउसाथे, वेलडी वलगीने फरतां. ...अ.६
 एक दिन समवसरणमां आपण, जिनगुण अमृत पीतां,
 एक दीन तमेअनेअमेबेउसाथे, गोडी दडे नित्य रमतां. ...अ.७
 तमेअनेअमेबेउसिद्धस्वरूपी, एवी कथा नित्य करतां,
 एककुळएकगोत्रएकठेकाणे, एकजथाळीमांजमतां. ...अ.८
 एक दिन हुं ठाकोर तमे चाकर, सेवा माहरी करतां,
 आज तो आप थया जग ठाकोर, सिद्धिवधूनां पनोतां. ...अ.९
 काळ अनंतनो स्नेह विसारी, काम कीधां मनगमता,
 हवे अंतर केम कीधुं प्रभुजी, चौदराज जई रहेतां. ...अ.१०
 'दीपविजय' कविराज प्रभुजी, जगतारण जगनेता,
 निज सेवकने यश पद दीजे, अनंतगुणे गुणवंता. ...अ.११

जालिम कर्म ज्यारे रुठे छे त्यारे 'चमरबंधी'नी य शरम के दया राखतां नथी.

श्री सामान्य जिन स्तवन ४

६९ हो जिन तेरे चरण की..... (१)

हो जिन तेरे चरण की शरण ग्रहुं (२)

हृदयकमलमें ध्यान धरत हुं, शिर तुज आण वहुं. ...हो.१
 तुज सम खोळ्यो देव खलकमें, पेख्यो नहीं कबहुं. ...हो.२
 तेरे गुणकी जपुं जपमाला, अहर्निश पाप दहुं. ...हो.३
 मेरे मनकी तुम सब जानो, क्या मुख बहोत कहुं. ...हो.४
 कहे'जसविजय' करोत्युंसाहिब, ज्युं भवदुःखनलहुं. ...हो.५

७० अबोलडा शाना लीधा छे राज..... (२)

अबोलडा शाना लीधा छे राज, जीव जीवन प्रभु माहरा,
 तमे अमारा अमे तमारा, वास निगोदमां रहेतां. ...अ.१
 काळ अनंतना स्नेही प्यारा, कदीये न अंतर करतां,
 बादर-स्थावरमां बेउ आपण, काळ असंख्य निगमतां. ...अ.२
 विकलेन्द्रियमां काळ संख्यातां, विसर्या नवि विसरतां,
 नरकस्थाने रह्या बेउ साथे, तिहां पण बहु दुःख सहेतां. ...अ.३

निर्मळ चित्त ए महामूली मूडी छे, कोईपण भोगे तेनुं जतन करवुं ज रहुं

७१ जिणंदा प्यारा, मुणिंदा प्यारा. (४)

जिणंदा प्यारा, मुणिंदा प्यारा, देखोरे जिणंदा भगवान,
 देखो रे जिणंदा प्यारा. ...देखो.१
 सुंदर रूप स्वरूप बिराजे, स्वरूप बिराजे,
 जगनायक भगवान. ...देखो.२
 दरस सरस निरख्यो जिनजीको. निरख्यो जिनजीको,
 दायक चतुर सुजाण. ...देखो.३
 शोक संताप मिट्यो अब मेरो... मिट्यो अब मेरो,
 पायो अविचल भाण. ...देखो.४
 सफल भई मेरी आजकी घडीयां, आजकी घडीयां,
 सफल भये नैन प्राण. ...देखो.५
 दरिसण देख मिट्यो दुःख मेरो... मिट्यो दुःख मेरो,
 'आनंदघन' अवतार. ...देखो.६

७२ क्युं कर भक्ति करुं प्रभु तेरी..... (५)

क्युं कर भक्ति करुं प्रभु तेरी..... क्युं.१
 क्रोध लोभ मद मान विषयरस, छांडत गेल न मेरी.. क्युं.२
 कर्म नचावे तिमहि नाचत, मायावश नट चेरी.. क्युं.३
 द्रष्टि राग द्रढ बंधन बांध्यो, नीकसन न लही सेरी.. क्युं.४
 करत प्रशंसा सब मिल अपनी, परनिंदा अधिकेरी.. क्युं.५
 कहत 'मान' जिन भाव भगति बिन, शिवगति होत न मेरी.. क्युं.६

क्षमा आपवी कठण छे अने अथीय कपर काम छे क्षमा आपीने भूली जवुं.

७३ तमे पुण्य करो पुण्यवंत..... (पर्युषण पर्वनुं)

सुणजो साजन संत, पजुसण आव्या रे,
तमे पूण्य करो पुण्यवंत, भविक मन भाव्यां रे.
वीर जिणेंसर अति अलवेसर, व्हाला मारा परमेश्वर एम बोले रे,
पर्वमांहे पजुसण मोटा, अवर न आवे तस तोले रे. ५
चौपदमां जेम केसरी मोटो, व्हाला मारा खगमां गरुड ते कहीए रे,
नदीमांहे जेम गंगा मोटी, नगमां मेरु लहीए रे. ५
भूपतिमां भरतेश्वर भाख्यो, व्हाला मारा देवमांहे सुर ईंद्र रे,
तीरथमां शेत्रुंजो दाख्यो, ग्रह गणमां जेम चंद्र रे. ५
दशेरा दिवालीने वळी होळी, व्हाला मारा अखात्रीज दिवासो रे,
बळेव प्रमुख बहुलां छे बीजां, पण नहि मुक्तिनो वासो रे. ५
ते माटे तमे अमर पळावो, व्हाला मारा अठाई महोच्छव कीजे रे,
अठ्ठम तप अधिकाई ए करीने, नरभव लाहो लीजे रे. ५
ढोल ददामां भेरी नफेरी, व्हाला मारा कल्पसूत्रने जगावो रे,
झांझरना झमकार करीने, गोरीनी टोली मली आवो रे. ५
सोना रुपाना फूलडे वधावो, व्हाला मारा कल्पसूत्रने पूजो रे,
नव वखाण विधिं सांभळतां, पाप मेवासी धुज्या रे. ५
एम अठाई महोच्छव करतां, व्हाला मारा बहु जन जग उद्धरिया रे,
विबुध 'विमल' वर सेवक एहथी, नवनिधि रिद्धि सिद्धि वरिया रे. ५

बात बात में बम बरसता है, पानी महंगा और खून सस्ता है.

७४ श्री ज्ञानपंचमीनुं स्तवन

पंचमी तप तमे करो रे प्राणी, जेम पामो निर्मल ज्ञान रे,
पहेलुं ज्ञान ने पछी क्रिया, नहीं कोई ज्ञान समान रे. ...पं.१
नंदीसूत्रमां ज्ञान वखाण्युं, ज्ञानना पांच प्रकार रे,
मति श्रुत अवधि ने मनःपर्यव, केवल एक उदार रे. ...पं.२
मति अठ्ठावीश श्रुत चउदह वीश, अवधि छ असंख्य प्रकार रे,
दोय भेदे मनःपर्यव दाख्युं, केवल एक उदार रे. ...पं.३
चंद्र सूर्य ग्रह नक्षत्र तारा, एकथी एक अपार रे,
केवल ज्ञान समुं नहीं कोई, लोका लोक प्रकाश रे. ...पं.४
पारसनाथ प्रसादे करीने, म्हारी पुरो उमेद रे,
'समयसुंदर' कहे हुं पण पामुं, ज्ञाननो पांचमो भेद रे. ...पं.५

७५ श्री अष्टमीनुं स्तवन

श्री राजगृही शुभ ठाम, अधिक दीवाजे रे,
विचरंता वीर जिणंद, अतिशय छाजे रे,
तिहां चोत्रीस अने पांत्रीश, वाणी गुण लावे रे,
पधार्या वधामणी जाय, श्रेणिक आवे रे. ...१.
तिहां चोसठ सुरपति आवीने, त्रिगडुं बनावे रे,
तेमां बेसीने उपदेश, प्रभुजी सुणावे रे,
तिहां सुरनर नारी तिर्यच, निज निज भाषा रे,
मन समजीने भव तीर, पामे सुख खासा रे. ...२.

खाते वक्त 'स्वाद' नहीं, खाने के बाद 'प्रमाद' नहीं, तो जीवन 'बरबाद' नहीं.

तिहां ईंद्र भूति गणधार, श्री गुरु वीरने रे,
पूछे अष्टमीनो महिमा य, कहो प्रभु अमने रे,
तव भाखे वीर जिणंद, सुणो सहु प्राणी रे,
आठम दिन जिननां कल्याण, धरो चित्त आणी रे. ...३.

(ढाळ-बीजी)

श्री ऋषभनुं जन्म कल्याण रे, वळी चारित्र लह्युं भले वान रे,
त्रीजा संभवनुं च्यवन कल्याण, भवि तुमे अष्टमी तिथि सेवो रे,
ए छे शिववधू वरवानो मेवो. ...भवि.१
श्रीअजितसुमति जिन जन्म्या रे, अभिनंदन शिवपद पाम्या रे,
जिन सातमा च्यवन पाम्या. ...भवि.२
वीशमां मुनिसुव्रतस्वामी रे, तेहनो जन्म होय गुणधामी रे,
बावीशमां शिव विशरामी. ...भवि.३
पारसजिन मोक्ष महंता रे, ईत्यादिक जिन गुणवंता रे,
कल्याणक मोक्ष कहंता. ...भवि.४
श्री वीरजिणंदनी वाणी रे, सुणी समज्या बहु भव्य प्राणी रे,
आठम दिन अति गुणखाणी. ...भवि.५
आठ कर्म ते दूरे पलाय रे, अथी अड सिद्धि अड बुद्धि थाय रे,
तेणे कारण सेवो चित्त लाय. ...भवि.६
श्री उदयसागर सूरिराय रे, गुरु शिष्य विवेक ध्याया रे,
तस 'न्यायसागर' जस गाया. ...भवि.७

'सादु' जीवन जीनारा... 'साधु' जीवन सहजताथी जीवी शके.

७६ एकादशीनुं स्तवन

पंचम सूरलोकना वासी रे, नव लोकांतिक सुविलासी रे,
करे विनति गुणनी रासी,
मल्लिजिननाथजीव्रतलीजेरे, भविजीवनेशिवसुखदीजे...मल्लि.१
तमे करुणारस भंडार रे, पाम्या छो भवजल पार रे,
सेवकनो करो उद्धार. ..मल्लि.२
प्रभुदान संवत्सरी आपे रे, जगतना दारिद्र दुःख कापे रे,
भव्यत्वपणे तस थापे. ..मल्लि.३
सुरपति सघळा मळी आवे रे, मणि रयण सोवन वरसावे रे,
प्रभु चरणे शीश नमावे. ..मल्लि.४
तीर्थोदक कुंभा लावे रे, प्रभुने सिंहासन ठावे रे,
सुरपति भगते नवरावे. ..मल्लि.५
वस्त्राभरणे शणगारे रे, फुलमाला हृदय पर धारे रे,
दुखडा ईद्राणी उवारे. ..मल्लि.६
मळ्यासुरनरकोडाकोडीरे, प्रभु आगेरह्या करजोडीरे,
करे भक्ति युक्ति मद मोडी. ..मल्लि.७
मृगशिर सुदिनी अजुआली रे, एकादशी गुणनी आली रे,
वर्या संयम वधू लटकाली रे. ..मल्लि.८
दीक्षा कल्याणक एह रे, गातां दुःख न रहे रेह रे,
कहे 'रूपविजय' ससनेह ..मल्लि.९

तुम औरों को क्या देते हो बता दो, तुम्हें क्या मिलेगा मैं तुम्हें बता दुंगा.

૭૭ નવપદ ધરજો ધ્યાન..... (શ્રી નવપદજીનું સ્તવન)

નવપદ ધરજો ધ્યાન, ભવિતુમે નવપદ ધરજો ધ્યાન,
 એ નવપદનું ધ્યાન ધરંતા, પામે જીવ વિશ્રામ. ..ભવિ.૧
 અરિહંત સિદ્ધ આચારજ પાઠક, સાધુ સફળ ગુણખાણ. ..ભવિ.૨
 દર્શન જ્ઞાન ચારિત્ર એ ઉત્તમ, તપ તપો બહુ માન. ..ભવિ.૩
 આસો ચૈત્રની સુદી સાતમથી, પૂનમ લગી પ્રમાણ. ..ભવિ.૪
 એમ એકાશી આંબિલ કીજે, વરસ સાડા ચારનું માન. ..ભવિ.૫
 પડિક્કમણાં દોય ટંકનાં કીજે, પડિલેહણ બે વાર. ..ભવિ.૬
 દેવવંદન ત્રણ ટંકના કીજે, દેવ પૂજો ત્રિકાલ. ..ભવિ.૭
 બાર આઠ છત્રીશ પચવીસનો, સત્તાવીશ સડસઠ સાર. ..ભવિ.૮
 એકાવન સિત્તેર પચાસનો, કાઠસ્સગ્ગ કરો સાવધાન. ..ભવિ.૯
 ઈંણ વિધ જે એ તપ આરાધે, તે પામે ભવપાર. ..ભવિ.૧૦
 કરજોડી સેવક ગુણ ગાયે, મોહન ગુણ મણિમાલ. ..ભવિ.૧૧
 તાસશિષ્યમુનિ 'હેમ' કહે પ્રભુ, જન્મમરણદુઃખ ટાલ. ..ભવિ.૧૨

દેવતત્ત્વ	ગુરુતત્ત્વ	ધર્મતત્ત્વ
અરિહંત, સિદ્ધ	આચાર્ય, ઉપાધ્યાય, સાધુ	દર્શન, જ્ઞાન, ચારિત્ર, તપ

આયંબિલનો તપ આહારસંજ્ઞા પર કાબુ મેલવવા માટે છે.

૭૮ દીવાળીનું સ્તવન

મારે દિવાળી થઈ આજ, જિન મુખ જોવાને,
 સર્યા સર્યા સેવકના કાજ, ભવ દુઃખ યોવાને,
 મહાવીર સ્વામી મુક્તે પહોતાં ગૌતમ કેવલજ્ઞાન,
 ધન્ય અમાવશ્યા, ધન્ય દિવાળી.

મારે વીર પ્રભુ નિરવાળ. જિન મુખ જોવાને.. ...૧.
 ચારિત્ર પાઠ્યું નિર્મલું ને, ટાલ્યાં વિષય કષાય રે,
 એવા મુનિને વાંદીએ તો, ઉતારે ભવ પાર. ..જિન.૨.
 બાકુલા વહોર્યા વીરજી એ, તારી ચંદનબાળા રે,
 કેવલ લઈ પ્રભુ મુક્તે પહોંચ્યા, પામ્યા ભવનો પાર. ..જિન.૩.
 એવા મુનિને વાંદીએ જે, પંચ જ્ઞાનને ધરતાં રે,
 સમવસરણ દઈ દેશના રે, પ્રભુ તાર્યા નર ને નાર. ..જિન.૪.
 ચોવીસમાં જિનેસરુ ને, મુક્તિ તળાં દાતાર રે,
 કરજોડી 'કવિ' એમ ભણે પ્રભુ, ભવનાં ફેરા ટાલ. ..જિન.૫.

માણસ પૈસાને બચાવે તે જરૂરી છે પણ બચાવેલા પૈસાથી, માણસ
 માણસને બચાવે તે વધારે જરૂરી શું નથી લાગતું આપને ?

લોભ એ એવી વસ્તુ છે, જે છતે પૈસે વ્યક્તિને ભિચારી બનાવી શકે છે.

થોય (સ્તુતિ) વિભાગ—૫૫

૧ શ્રી શત્રુંજયની ચાર થોય

શત્રુંજય મંડન, ઋષભ જિણંદ દયાલ,
 મરુદેવા નંદન, વંદન કરું ત્રણ કાલ,
 એ તીરથ જાણી, પૂર્વ નવ્વાણું વાર,
 આદીશ્વર આવ્યા, જાણી લાભ અપાર. ...૧.
 ત્રેવીશ તીર્થકર, ચઢીયા ઈંણ ગિરિરાય,
 એ તીરથના ગુણ, સુર અસુરાદિક ગાય,
 એ પાવન તીરથ, ત્રિભુવન નહિ તસ તોલે,
 એ તીરથના ગુણ, સીમંધર મુખ બોલે. ...૨.
 પુંડરીકગિરિ મહિમા, આગમમાં પ્રસિદ્ધ,
 વિમલાચલ ભેટી, લહીએ અવિચલ રિદ્ધ,
 પંચમી ગતિ પહોંચ્યાં, મુનિવર ક્રોડા ક્રોડ,
 ઈંણે તીરથે આવી, કર્મ વિપાક વિછોડ. ...૩.
 શ્રી શત્રુંજય કેરી, અહોનિશ રક્ષાકારી,
 શ્રી આદિ જિનેશ્વર, આળ હૃદયમાં ધારી,
 શ્રી સંઘ વિઘ્નહર, કવડજક્ષ ગણ ભૂર,
 શ્રી 'રવિબુધસાગર', સંઘના સંકટ ચૂર. ...૪.

'સંત' ન બની શકીએ તો કોઈ નહીં, જીવનમાં 'શાંત' તો જરૂર બનીએ.

૨ શ્રી શત્રુંજયની થોય

શ્રી શત્રુંજય તીરથ સાર, ગિરિવરમાં જેમ મેરુ ઉદાર,
 ઠાકુર રામ અપાર,
 મંત્રમાંહે નવકાર જ જાણું, તારામાં જેમ ચંદ્ર વખાણું,
 જલધર જલમાં જાણું,
 પંચીમાંહે જેમ ઉત્તમ હંસ, કુલમાંહે જેમ ઋષભનો વંશ,
 નાભિતળો એ અંશ,
 ક્ષમાવંતમાં શ્રી અરિહંત, તપશુરામાં મહામુનિવંત,
 શત્રુંજય ગિરિ ગુણવંત.

૩ શ્રી શત્રુંજયની થોય

સવિ મઠી કરી આવો, ભાવના ભવ્ય ભાવો,
 વિમલગિરિ વધાવો, મોતીયા થાલ લાવો,
 જો હોઈ શિવજાવો, ચિત્ત તો વાત ભાવો,
 ન હોય દુશ્મન દાવો, આદિ પૂજા રચાવો.

૪ શ્રી પુંડરીક સ્વામીજીની થોય

પંચ કોટી મુનિ સાથે સિધ્યા, પ્રણમો પુંડરીક સ્વામીજી,
 તીર્થકર ને મુનિ અનંતા, સિધ્યા કેવલ પામીજી,
 જિન આગમમાં ગિરિવર મહિમા, હું વંદુ શિર નામીજી,
 ચક્રેશ્વરી જિન શાસન દેવી, ઉદય કરો દુઃખ વામીજી.
 (આ સ્તુતિ ચાર વાર બોલી શકાય છે)

જે નાની નાની વાતમાં છોટું લગાડે, એને મિત્ર બનાવતાં પહેલાં વિચાર કરજો.

૫ શ્રી પુંડરીક સ્વામીજીની થોય

पुंडरीक गणधर पाय प्रणमीजे, आदीश्वर जिनचंदाजी,
नेम विना त्रेवीश तीर्थकर, गिरि चढीया, आणंदाजी,
आगममांहे पुंडरीक महिमा, भाख्यो ज्ञानदिणंदाजी,
चैत्री पूनमदिन देवी चक्केश्वरी, सौभाग्य द्यो सुखकंदाजी
(आ स्तुति चार वार बोली शकाय छे)

૫ શ્રી રાયણ પગલાંની થોય

श्री शत्रुंजय आदिजिन आव्या, पूर्व नव्वाणुं वारजी,
अनंत लाभ ईहां जिनवर जाणी, समोसर्या निरधारजी,
विमलगिरिवर महिमा मोटो, सिद्धाचल ईणे ठामजी,
कांकरे कांकरे अनंता सिध्या, एकसो ने आठ गिरिनामजी.

૭ શ્રી ઋષભદેવ ભગવાનની થોય

आदि जिनवर राया, जास सोवन्न काया,
मरुदेवी माया, धोरी लंछन पाया,
जगत स्थिति निपाया, शुद्ध चारित्र पाया,
केवल सिरि राया, मोक्ष नगरे सिधाय।

तुं मन मुकीने कर देव-गुरुनी भक्ति..... तने मळशे अपूर्व शक्ति.

८ श्री ऋषभदेव भगवाननी थोय

प्रह उठी वंदु, ऋषभदेव गुणवंत,
 प्रभु बेठा सोहे, समवसरण भगवंत,
 त्रण छत्र बिराजे, चामर ढाळे ईंद्र,
 जिनना गुण गावे, सुरनरनारीना वृंद.

९ श्री अजितनाथ भगवाननी थोय

विजया सुत वंदो, तेजथी ज्युं दिणंदो,
शीतलताए चंदो, धीरताए गिरिंदो,
मुख जिम अरविंदो, जास सेवे सुरिंदो,
लहो परमाणंदो, सेवना सुख कंदो.

૧૦ શ્રી સંભવનાથ ભગવાનની થોય

संभव सुखदाता, जेह जगमां विख्याता,
 षट् जीवना त्राता, आपता सुखसाता,
 माता ने भ्राता, केवल ज्ञान ज्ञाता,
 दुःख दोहग त्राता, जास नामे पलाता.

माणस पैसाने बचावे ते जरूरी छे पण...

बचावेला पैसाथी माणसने बचावे ते वधारे जरूरी छे.

સંસારી દુઃખનો 'અંત' શોધે છે, જ્યારે સંતો દુઃખનું 'કારણ' શોધે છે.

૧૧ અભિનંદન સ્વામીની થોય

संवर सुत साचो, जास स्याद्वाद वाचो,
थयो हीरो जाचो, मोहने देई तमाचो,
प्रभु गुण गण माचो, एहना ध्याने राचो,
जिन पद सुख साचो, भव्य प्राणी निकाचो.

૧૨ શ્રી સુમતિનાથ ભગવાનની થોય

सुमति सुमति दाई, मंगला जास माई,
मेरुने वली राई, ओर एहने तुलाई,
क्षय कीधा धाई, केवलज्ञान पाई,
नहि उणिम कांई, सेविये ए सदाई.

१३ श्री पद्मप्रभ भगवाननी थोय

अढीसं धनुष्य काया, त्यक्त मद मोहमाया,
सुसिमा जस माया, शुक्ल जे ध्यान ध्याया,
केवल वर पाया, चामरादि धराया,
सेवे सुरराया, मोक्ष नगरे सिधाया.

છદ્વસ્થાવી જગતની દરેક વ્યક્તિમાં 'દોષ' પળ પડેલા છે અને 'ગુણ' પણ પડેલા છે. ચેક કરજો, આપણી દ્રષ્ટિ શેના પર વધ જલ્દી સ્થિર થાય છે.

આઠસ, અજ્ઞાન અને અંધશ્રદ્ધા આ ત્રણથી હંમેશા બચવા જેવું છે.

૧૪ શ્રી સુપાર્શ્વનાથ ભગવાનની થોય

सुपार्श्व जिन वाणी, सांभळे जेह प्राणी,
हृदये पहेंचाणी, ते तर्या भव्य प्राणी,
पांत्रीश गुण खाणी, सूत्रमां जे गुंथाणी,
षट् द्रव्यशुं जाणी, कर्म पीले ज्युं घाणी.

१५ श्री चंद्रप्रभ भगवाननी थोय

सेवे सुरवर वृंदा, जास चरणारविंदा,
अठुम जिन चंदा, चंदवर्ण सोहंदा,
महसेन नृप नंदा, कापता दुःख दंदा,
लंछन मिष चंदा, पाय मानुं सेविंदा,

૧૬ શ્રી સુવિધિનાથ ભગવાનની થોય

• નરદેવ ભાવ દેવો, જેહની સારે સેવો,
જેહ દેવાધિદેવો, સાર જગમાં જ્યું મેવો,
જોતાં જગ એહવો, દેવ દીઠો ન તેહવો,
સુવિધિ જિન જેહવો, મોક્ષ દે તત્તુ ખેવો.

देव, गुरु, धर्मरूपी जैन शासन आपणने मळ्युं खरुं
पण फळ्युं खरुं ? शांतिथी विचारजो.

क्रोधीने शांत करवानो सचोट उपाय... आपणे मौन थई जवूं.

૧૭ શ્રી શીતલનાથ ભગવાનની થોય

શીતલ જિન સ્વામી, પુણ્યથી સેવ પામી,
પ્રભુ આતમરામી, સર્વ પરભાવ વામી,
જે શિવગતિ ગામી, શાશ્વતાનંદ ધામી,
ભવિ શિવસુખ કામી, પ્રણમીએ શિશ નામી.

૧૮ શ્રી શ્રેયાંસનાથ ભગવાનની થોય

વિષ્ણુ જસ માત, જેહના વિષ્ણુ તાત,
પ્રભુના અવદાત, ત્રીન ભુવનમેં વિખ્યાત,
સુરપતિ સંઘાત, જાસ નિકટે આયાત,
કરી કર્મનો ઘાત, પામીઆ મોક્ષ શાત.

૧૯ શ્રી વાસુપૂજ્ય સ્વામીની થોય

વિશ્વના ઉપગારી, ધર્મના આદિકારી,
ધર્મના દાતારી, કામ ક્રોધાદિ હારી,
તાર્યા નર નારી, દુઃખ દોહગ વારી,
વાસુપૂજ્ય નિહારી, જાડું હું નિત્ય વારી.

જ્યાંપાપનોપારનહીં, સંતાપનોસુમારનહીં, શાંતિક્ષણવારનહીં,
એવા સંસારમાં... કંઈ સાર નહીં.

હે માનવ ! જીવનમાં શાંતિથી જીવવું હોય, તો મનની 'સ્વછંદતા' છોડી દેજે.

૨૦ શ્રી વિમલનાથ ભગવાનની થોય

વિમલ જિન જુહારો, પાપ સંતાપ વારો,
શ્યામાંબ મલ્હારો, વિશ્વ કીર્તિ વિસ્તારો,
યોજન વિસ્તારો, જાસ વાળી પ્રસારો,
ગુણગણ આધારો, પુણ્યના એ પ્રકારો.

૨૧ શ્રી અનંતનાથ ભગવાનની થોય

અનંત અનંત નાળી, જાસ મહિમા ગવાળી,
સુરનર તિરિ પ્રાળી, સાંભળે જાસ વાળી,
એક વચન સમજાળી, જેહ સ્યાદ્વાદ જાળી,
તર્યા તે ગુણ જાળી, પામીઆ સિદ્ધિ રાળી.

૨૨ શ્રી ધર્મનાથ ભગવાનની થોય

ધરમ ધરમ ધોરી, કર્મના પાસ તોરી,
કેવલ શ્રી જોરી, જેહ ચોરે ન ચોરી,
દર્શન મદ છોરી, જાય ભાગ્યા સટોરી,
નમે સુરનર કોરી, તે વરે સિદ્ધિ ગોરી.

ધર્મમેં 'નો-ટાઈમ' કહેનેવાલોં કો પૂછના હૈ, ટી.વી. વીડીઓ દેખનેકા
ટાઈમ કહાં સે મિલતા હૈ ? 'નો-ટાઈમ' નહીં 'નો-ઈન્ટરેસ્ટ' કહો.

જીવનમાં 'સફલ' બનવું આસાન છે, પણ 'સરલ' બનવું મુશ્કેલ છે.

૨૩ શ્રી શાંતિનાથ ભગવાનની થોય

શાંતિ સુહંકર સાહિબો, સંયમ અવધારે,
સુમિત્રાને ઘેર પારણું, ભવ પાર ઉતારે,
વિચરંતા અવની તલ્લે, તપ ઉગ્ર વિહારે,
જ્ઞાનધ્યાન એક તાનથી, તિર્યંચને તારે.

૨૪ શ્રી શાંતિનાથ ભગવાનની થોય

વંદો જિન શાંતિ, જાસ સોવન્ન કાંતિ,
ટાલે ભવ ભ્રાંતિ, મોહ મિથ્યાત્વ શાંતિ,
દ્રવ્યભાવ અરિ પાંતિ, તાસ કરતા નિકાંતિ,
ધરતા મન જાંતિ, શોક સંતાપ વાંતિ.

૨૫ શ્રી કુંથુનાથ ભગવાનની થોય

કુંથુ જિન નાથ, જે કરે છે સનાથ,
તારે ભવ પાથ, જે ગ્રહી ભવ્ય બાથ,
એહનો તજે સાથ, બાવલ દીએ હાથ,
તરે સુરનર સાથ, જે સુળે એક ગાથ.

આબરુ પ્રમાણે નહીં, પણ આવક પ્રમાણે જીવશો તો શાંતિ પામશો.
નહીં તો આબરુ સાચવવામાં દેવાના ડુંગર નીચે દબાઈને તમે બેઆબરુ બની જશો.

જગતનો મિત્ર, જાતનો પવિત્ર, ડુંગર હોય જેનું ચારિત્ર એનું નામ ભક્ત.

૨૬ શ્રી અરનાથ ભગવાનની થોય

અર જિનવર રાયા, જેહની દેવી માયા,
સુદર્શન નૃપ તાયા, જાસ સુવર્ણ કાયા,
નંદાવર્ત પાયા, દેશના શુદ્ધ દાયા,
સમવસરણ વિરચાયા, ર્દ્ર-ર્દ્રાણી ગાયા.

૨૭ શ્રી મલ્લિનાથ ભગવાનની થોય

મલ્લિજિન નમીયે, પુરવલાં પાપ ગમીયે,
ઈંદ્રિય ગણ દમીયે, આળ જિનની ન ક્રમીયે,
ભવમાં નવિ ભમીયે, સર્વ પરભાવ વમીયે,
નિજ ગુણમાં રમીયે, કર્મ મલ સર્વ દમીયે.

૨૮ શ્રી મુનિસુવ્રત સ્વામીની થોય

મુનિસુવ્રત નામે, જે ભવિ ચિત્ત કામે,
સવિ સંપત્તિ પામે, સ્વર્ગનાં સુખ જામે,
દુર્ગતિ દુઃખ વામે, નવિ પડે મોહ ભામે,
સવિ કર્મ વિરામે, જઈ વસે સિદ્ધિ ધામે.

લોકોમાં આપણે સારા દેખાવા જેટલો પ્રયત્ન કરીએ છીએ,
એટલો પ્રયત્ન સારા બનવા માટે કરીએ છીએ છતાં ?

સમય વિના કહેલી સાચી વાત પણ, શક્તિ અસર અને મુલ્ય ગુમાવે છે.

૨૯ શ્રી નમિનાથ ભગવાનની થોય

નમીએ નમિ નેહ, પુણ્ય થાયે જ્યું દેહ,
અઘ સમુદય જેહ, તે રહે નાહીં રેહ,
લહે કેવલ તેહ, સેવના કાર્યે એહ,
લહે શિવપુર ગેહ, કર્મનો આળી છેહ.

૩૦ શ્રી નેમિનાથ ભગવાનની થોય

રાજુલ વર નારી, રુપથી રતિ હારી,
તેહના પરિહારી, બાલથી બ્રહ્મચારી,
પશુઆ ડગારી, હુઆ ચારિત્રધારી,
કેવલ શ્રી સારી, પામીઆ ઘાતી વારી.

૩૧ શ્રી નેમિનાથ ભગવાનની થોય

સુર અસુર વંદીત પાય પંકજ, મયણ મલ્લમ્ શોભિતમ્,
ધન સુઘન શ્યામ શરીર સુંદર, શંખ લંછન શોભિતમ્,
શિવાદેવી નંદન ત્રિજગવંદન, ભવિક કમલ દિનેશ્વરમ્,
ગિરનાર ગિરિવર શિખર વંદુ, શ્રી નેમિનાથ જિનેશ્વરમ્.

બીજાના દુઃખે દુઃખી થવાની વાત પછી કરજો, પહેલા મનને પૂછો કે એ
બીજાના સુખે સુખી થવા તૈયાર છે અથવા ? કેવું ઈર્ષ્યાભર્યું મન છે આપણું ?

ભાવથી (મનથી) થાય તે 'ભક્તિ', કાયાથી (તનથી) થાય તે 'ક્રિયા'.

૩૨ શ્રી પાર્શ્વનાથ ભગવાનની થોય (ચાર થોય)

શંખેશ્વર પાસજી પુજીએ, નરભવનો લાહો લીજીએ,
મનવાંછિત પૂરણ સુરતરુ, જય વામાસુત અલવેસરુ. ...૧.
દોયરાતાજિનવર અતિ ભલા, દોયધોઝાજિનવર ગુણનીલા,
દોયનીલા દોયશામઢ કહ્યા, સોઢેજિન કંચનવર્ણલહ્યા. ...૨.
આગમ તે જિનવર ભાંચિયો, ગણધર તે હઈંડે રાંચિયો,
તેહનો રસ જેણે ચાંચિયો, તે હુવો શિવસુખ સાંચિયો. ...૩.
ધરણેન્દ્રરાય પદાવતી, પ્રભુ પાર્શ્વતણા ગુણ ગાવતી,
સહુ સંઘના સંકટ ચૂરતી, નયવિમલના વાંછિત પૂરતી. ...૪.

૩૩ શ્રી પાર્શ્વનાથ ભગવાનની થોય

ભીડભંજન પાર્શ્વ પ્રભુ સમરો, અરિહંત અનંતનું ધ્યાન ધરો,
જિન આગમ અમૃત પાન કરો, શાસન દેવી સવિ વિઘ્ન હરો.

(આ સ્તુતિ ચાર વખત બોલી શકાય)

૩૪ શ્રી પાર્શ્વનાથ ભગવાનની થોય

પાસજિણંદા વામાનંદા, જબ ગરબે ફઢી,
સુપના દેખે અર્થ વિશેષે, કહે મઘવા મઢી,
જિનવર જાયા સુર હુલરાયા, હુઆ રમણી પ્રિયે,
નેમિરાજી ચિત્ત વિરાજી, વિલોકિત વ્રત લીયે.

જીવન નાના બાઢક જેવું શું ન બનાવી શકીયે આપણે ? નિખાલસ અને નિષ્પાપ.

૩૫ શ્રી પાર્શ્વનાથ ભગવાનની થોય

સકલ સુરાસુર સેવે પાયા, નયરી વાણારસી નામ સોહાયા,
અશ્વસેન કુલ આયા.
દશ ને ચાર સુપન દિખલાયા, વામાદેવી માતાએ જાયા,
લંછન નાગ સોહાયા.
છપ્પન દિક્કુમારી હુલરાયા, ચોસઠ ઈંદ્રાસન ડોલાયા,
મેરુશિખર નવરાયા.
નીલવરણ તનું સોહે કાયા, શ્રી વિજયસેન સુરીશ્વરરાયા,
પાસ જિનેશ્વર ગાયા.

૩૫ શ્રી પાર્શ્વનાથ ભગવાનની થોય

ભીલડીપુર મંડન, સોહીયે પાર્શ્વજિણંદ,
તેને તમે પૂજો, સુર નર નારીના વંદ,
તે તુઠ્યો આપે, ધન કન કંચન કોડ,
તે શિવ પદ પામે, કર્મ તણા ભય છોડ.

૩૭ શ્રી મહાવીર સ્વામીની થોય

મહાવીર જિણંદા, રાય સિદ્ધાર્થ નંદા,
લંછન મૃગ-ઈંદા, જાસ પાયે સોહંદા,
સુર નર વર ઈંદા, નિત્ય સેવા કરંદા,
ટાઢે ભવ ફંદા, સુખ આપે અમંદા.

જીવનમાં રાખો હંમેશા, પાપ પ્રત્યે ભીતિ (ડર) અને પ્રભુ પ્રત્યે પ્રીતિ.

૩૮ શ્રી મહાવીર સ્વામીની થોય

જય જય ભવિ હિતકર, વીર જિનેશ્વર દેવ,
સુરનરના નાયક, જેહની સારે સેવ,
કરુણારસ કંદો, વંદો આનંદ આળી,
ત્રિશલા સુત સુંદર, ગુણમણી કેરો ઢાળી.

૩૯ શ્રી સીમંધર સ્વામીની થોય

શ્રી સીમંધર જિનવર, સુખકર સાહિબ દેવ,
અરિહંત સકલની, ભાવ ધરી કરું સેવ,
સકલાગમ પારગ, ગણધરભાષિત વાળી,
જયવંતી આળા, જ્ઞાનવિમલ ગુણઢાળી.

(આ સ્તુતિ ચાર વખત બોલી શકાય)

૪૦ શ્રી સીમંધર સ્વામીની થોય

મહાવિદેહ ક્ષેત્રમાં સીમંધરસ્વામી, સોનાનું સિંહાસનજી,
રુપાના ત્યાં છત્ર બિરાજે, રત્નમણીના દીવા દીપેજી,
કુમકુમ વરણી ત્યાં ગહુંલી બિરાજે, મોતીના અક્ષતઃ સારજી,
ત્યાં બેઠા સીમંધરસ્વામી, બોલે મધુરી વાળીજી,
કેસર ચંદન ભર્યા કચોઢા, કસ્તુરી બરાસેજી,
પહેલી રે પૂજા અમારી હોજો, ડગમતે પ્રભાતેજી.

બધી વસ્તુ માટે આગાહી કરી શકો પણ, માણસ માટે આગાહી ન કરી શકો.

४१ श्री सीमंधरस्वामीनी शोय

सो क्रोड साधु, सो क्रोड साध्वी जाण,
ऐसे परिवारे, श्री सीमंधर भगवान,
दश लाख कह्या केवळी, प्रभुजीनो परिवार,
वाचक यश वंदे, नित वंदु वारं वार.

४२ श्री सीमंधरस्वामीनी शोय

अजुवाली ते बीज सोहावे रे, चंदा रुप अनुपम लावे रे,
चंदा विनतडी चित्त धरजो रे, श्री सीमंधरने वंदना कहेजो रे.

४३ श्री शाश्वता जिननी शोय

ऋषभ चंद्रानन वंदन कीजे, वारीषेण दुःख वारेजी,
वर्धमान जिनवर वळी प्रणमो, शाश्वता नाम ए चारेजी.
भरतादिक क्षेत्रे मळी होवे, चार नाम चित्त धारेजी,
तिणे चारे ए शाश्वत जिनवर, नमिऐ नित्य सवारेजी.

४४ कल्लाणकंदंनी शोय

कल्लाणकंदं पढमं जिणंदं, संतिं तओ नेमिजिणं मुणिंदं,
पासं पयासं सुगुणिक्कठाणं, भत्तीई वंदे सिरिवद्धमाणं.

जिनाज्ञा पालन ए मोक्षे जवानो... श्रेष्ठ राजमार्ग छे.

४५ संसारदावानी शोय

संसार दावानल दाहनीरं, संमोहधूली हरणे समीरं,
माया रसा दारण सारसीरं, नमामि वीरं गिरि सार धीरं.

४६ स्नातस्यानी शोय

स्नातस्या प्रतिमस्य मेरु शिखरे, शच्या विभोः शैशवे,
रुपा लोकन विस्मया हतरस, भ्रान्त्या भ्रमच्चक्षुषा,
उन्मुष्टं नयन प्रभाधवलितं, क्षीरोदकाशङ्कया,
वक्त्रं यस्य पुनः पुनः स जयति, श्री वर्द्धमानो जिनः

४७ पर्युषण पर्वनी शोय

पुन्यनुं पोषण पापनुं शोषण, पर्व पजुषण पामीजी,
कल्प घरे पधरावो स्वामी, नारी कहे शिरनामीजी,
कुंवर गयवर खंध चढावी, ढोल निशान वजडावोजी,
सद्गुरु संगे चढते रंगे, वीर चरित्र सुणावोजी.

४८ श्री बीजनी शोय

दिन सकल मनोहर, बीज दिवस सुविशेष,
राय राणा प्रणमे, चंद्र तणी जिहां रेख,
तिहां चंद्र विमाने, शाश्वत जिनवर जेह,
हुं बीज तणे दिन, प्रणमुं आणी नेह.

संसार भावथी विराम पामवानुं चणतर... एनुं ज नाम साचुं भणतर.

४९ श्री पंचमीनी शोय

श्रावण सुदि दिन पंचमी ए, जनम्या नेम जिणंद तो,
श्याम वरण तनु शोभतुं ए, मुख शारदको चंद तो,
सहस वरस प्रभु आउखुं ए, ब्रह्मचारी भगवंत तो,
अष्ट करम हेला हणीए, पहोंता मुक्ति महंत तो.

५० श्री आठमनी शोय

मंगल आठ करी जस आगळ, भाव धरी सुर राजजी,
आठ जातिना कळशा भरीने, नवरावे जिनराजजी,
वीर जिनेश्वर जन्म महोत्सव, करता शिवसुख साधेजी,
आठमनुं तप करता अमघर, मंगल कमला वाधेजी.

५१ श्री एकादशीनी शोय

एकादशी अति रुडी, गोविंद पूछे नेम,
किण कारण ए पर्व मोटुं, कहोने मुजशुं तेम,
जिनवर कल्याणक अति घणां, एकसो ने पचास
तेणे कारण ए पर्व मोटुं, करो ने मौन उपवास.

‘धर्म’ तो जीवनमां घणो कर्यो छे, परंतु ‘अधर्म’ ओछो कर्यो नथी,
माटे ज आपणुं भवभ्रमण अनादि काळथी चालु ने चालु ज छे.

साचो श्रावक साचा धन तरीके धर्मने गणे, धननी पोटलीने नहीं.

५२ श्री नवपदजीनी शोय

अरिहंत नमो, वळी सिद्ध नमो, आचारज वाचक साहु नमो,
दर्शन, ज्ञान, चारित्र नमो, तप ए सिद्धचक्र सदा प्रणमो

५३ श्री नवपदजीनी शोय

प्रह उठी वंदु, सिद्धचक्र सदाय,
जपीए नवपदनो, जाप सदा सुखदाय,
विधिपूर्वक ए तप, जे करे थई उझमाळ,
ते सवि सुख पामे, जेम मयणा श्रीपाळ.

५४ श्री वीश स्थानकनी शोय

वीश स्थानक तप विश्वमां मोटो, श्रीजिनवर कहे आपजी,
बांधे जिनपद त्रीजा भवमां, करीने स्थानक जापजी,
थया थशे सवि जिनवर अरिहा, ए तपने आराधीजी,
केवलज्ञान दर्शन सुख पाम्या, सर्वे टाली उपाधिजी.

५५ श्री दीवाळीनी शोय

मनोहर मूर्ति महावीर तणी, जिणे सोळ पहेर देशना पभणी,
नवमल्ली नवलच्छी नृपति सुणी, कहे शिव पाम्या त्रिभुवन धणी.

सुकृतना साधनथी दुष्कृतो सेवे ए दिवानो.

छंद विभाग—२

१ श्री शंखेश्वर पार्श्वनाथ भगवाननो छंद

पास शंखेश्वरा सार कर सेवका, देव ! कां एवडी वार लागे,
कोडी कर जोडी दरबार आगे खडा, ठाकुरा चाकुरा मान मांगे.

...पास शंखेश्वरा...१

प्रगट था पासजी मेली पडदो परो, मोड असुराणने आप छोडो,
मुज महीराण मंजुषमां पेसीने, खलकना नाथजी बंध खोलो.

...पास शंखेश्वरा...२

जगतमां देव ! जगदीश ! तुं जागतो, एम शुं आज जिनराज उंघे ?
मोटा दानेश्वरी तेहने दाखीए, दान दे जेह जग काळ मोंघे.

...पास शंखेश्वरा...३

भीड पडी जादवा जोर लागी जरा, तत् क्षणे त्रिकमे तुजने संभार्यो,
प्रगट पातालथी पलकमां ते प्रभु, भक्तजन तेहनो भय निवार्यो.

...पास शंखेश्वरा...४

आदि अनादि अरिहंत तुं एक छे, दीन दयाळ छे कोण दुजो ?
'उदयरत्न' कहे प्रगट प्रभु पासजी, पामी भय भंजनो एह पूजो.

...पास शंखेश्वरा...५

गुमावेली 'तक' अने 'पळ' कदी पाछी आवती नथी, माटे प्रमाद न करो.

२ श्री गौतम स्वामीनो छंद

वीर जिनेश्वर केरो शिष्य, गौतम नाम जपो निशदिश,
जो कीजे गौतमनुं ध्यान, तो घर विलसे नवे निधान.....१
गौतम नामे गयवर चढे, मनवांछित हेला संपजे.
गौतम नामे नावे रोग, गौतम नामे सर्व संयोग.....२
जे वैरी विरुआ वंकडा, तस नामे नावे ढुंकडा,
भूत प्रेत नवि छंडे प्राण, ते गौतमना करुं वखाण.....३
गौतम नामे निर्मळ काय, गौतम नामे वाधे आय,
गौतम जिनशासन शणगार, गौतम नामे जयजयकार.....४
साल दाल सुरहा धृत गोळ, मनवांछित कापड तंबोल,
घरे सुधरणी निर्मळ चित्त, गौतम नामे पुत्र विनीत.....५
गौतम उदयो अविचळ भाण, गौतम नाम जपो जग जाण,
म्होटां मंदिर मेरु समान, गौतम नामे सफळ विहाण.....६
घर मयगल घोडानी जोड, वारु प्होंचे वंछित कोड,
महियल माने मोटा राय, जो तूटे गौतमना पाय.....७
गौतम प्रणम्या पातिक टळे, उत्तम नरनी संगत मळे,
गौतम नामे निर्मळ ज्ञान, गौतम नामे वाधे वान.....८
पुण्यवंत अवधारो सह, गुरु गौतमनां गुण छे बहु,
कहे 'लावण्य' समय कर जोड, गौतम तूटे संपत्ति कोड.....९

विद्या विनयथी शोभे छे. विनय सर्व गुणोनुं मूळ छे.

भक्तिगीत विभाग—५

(१) देव मारा आजथी तारो बनीने जाउं छुं,
दीलडाना देव मारुं दिल दर्ईने जाउं छुं,
मनडानी भक्तिनी आ म्हेंक मुक्तो जाउं छुं,
अंतरना आपेल आशिष अंतरमां लई जाउं छुं.....१

✽ फरी फरी मळवानो दादा कोल दर्ईने जाउं छुं,
निभाववानो भार तारे माथे मुक्तो जाउं छुं,
श्वासे श्वासे समरीश तमने एवी भावना भावुं छुं,
जुग जुग जीवो झाझी खम्मा चरणे नमतो जाउं छुं.....२

(२) आव्यो दादाने दरबार, करो भवोदधि पार,
खरो तुं छे आधार, मोहे तार तार तार.....१

✽ आत्म गुणोनो भंडार, तारा महिमानो नहीं पार,
देख्यो सुंदर देदार, करो पार पार पार.....२

✽ तारी मूर्ति मनोहार, हरे मनना विकार,
खरो हैयानो हार, वंदु वार वार वार.....३

✽ आव्यो देरासर मोझार, कर्यो जिनवर जुहार,
प्रभु चरण आधार, खरो सार सार सार.....४

✽ 'आत्मकमल' सुधार, तारी लब्धि छे अपार,
एनी खुबीनो नहीं पार, विनंती धार धार धार.....५

काळ बगड्यो छे तेनां करतां पण वधु आपणुं काळजुं बगड्युं छे.

(३)

✽ आ भव मळीया ने परभव मळजो,
सेवा तमारी भवोभव मळजो.....१
✽ डगमग डोले आ नैया अमारी,
सुकानी थईने तारजो स्वामी.....२
✽ श्रद्धा धरी नथी अन्य कने में,
आशा करी नथी अन्य कने में.....३
✽ कुम कुम पगले आप पधारो,
हृदयमंदिरमां नाथ बीराजो.....४
✽ हुं छुं अनाथ ने, तमे मारा नाथ,
हाथ झालोने ओ दीनानाथ.....५
✽ हुं छुं रागी ने तमे वितरागी,
सेवकनां ल्यो काज सुधारी.....६
✽ सफळ थयो नर जन्म अमारो,
अंतरथी गुण गाया तमारा.....७

आ भव मळीयाने परभव मळजो.....

शासन तमारुं भवोभव मळजो.....

शरणुं तमारुं भवोभव मळजो.....

संघ तमारो भवोभव मळजो.....

सेवा तमारी भवोभव मळजो.....

मनुष्य "जन्म" से नहीं "कर्म" से महान बनता है.

(રાગ... તમે દેરાસર એવા રે ગજાવજો...)

પ્રભુજી માંગુ તારી પાસ, મારી પૂરી કરજો આશ.
 માંગી માંગી માંગુ હું બસ એટલું
 મને આવતો ભવ એવો આપજો..... ॥૧॥
 જન્મ મહાવિદેહમાં હોય, વઢી તીર્થકર કુલ હોય.
 પારણામાં નવકાર સંભળાય જો. મને ॥૨॥
 વર્ષ આઠમું જ હોય, પ્રભુ સમોસર્યા હોય.
 ડમંગે વ્યાખ્યાન જવાય જો. મને ॥૩॥
 સુળતાં વૈરાગ્ય જ થાય, વઢી અનુજ્ઞા મઢી જાય.
 કોઈ આવે નહીં અંતરાય જો. મને ॥૪॥
 પ્રભુ હાથે દીક્ષા થાય, હજારો સાથે લેવાય.
 અને ચૌદ પૂરવ ભણાય જો. મને ॥૫॥
 જિનકલ્પીપણું હોય, ડગ્ર અભિગ્રહ હોય.
 માસ-માસક્ષમણ કરાય જો. મને ॥૬॥
 ક્ષપકશ્રેણીએ ચઢાય, ઘાતી કર્મ ખપાય.
 કેવલજ્ઞાનઉત્પન્ન થઈ જાય જો. મને ॥૭॥
 માનવ જન્મ મઢી જાય, એવી કરણી કરાય.
 અને મુક્તિપુરીમાં જવાય જો. મને ॥૮॥

પરભાવમાં જાઓ એટલે આત્માનો પરાભવ.

હે શંખેશ્વર સ્વામી, પ્રભુ જગ અંતર્યામી,
 તમને વંદન કરીએ, શિવ સુખના સ્વામી... હે શંખે.૧
 મારો નિશ્ચય એકજ સ્વામી, બનું તમારો દાસ (૨)
 તારા નામે ચાલે, મારા શ્વાસોચ્છવાસ... હે શંખે.૨
 દુઃખસંકટને કાપો સ્વામી, વાંછિતને આપો (૨),
 પાપ અમારા હરજો, શિવસુખને દેજો... હે શંખે.૩
 નિશિદિન હું માંગુ હું સ્વામી, તુમ ચરણે રહેવા (૨),
 ધ્યાન તમારું ધ્યાવું, સ્વીકારજો સેવા... હે શંખે.૪
 રાત દિવસ ઝંખું હું સ્વામી, તમને મઢવાને (૨),
 આતમ અનુભવ માંગુ, ભવદુઃખ ટઢવાને... હે. શંખે.૫
 કરુણાના છો સાગર સ્વામી, કૃપાતણા ભંડાર (૨),
 ત્રિભુવનના છો નાયક, જગના તારણહાર... હે શંખે.૬

આજના માનવી પાસે સુખ સંપત્તિના સાધનો મર્યાદીત કે
 ઓછા છે, માટે તે દુઃખી નથી, પરંતુ પોતાના કરતા બીજા પાસે
 સુખ સંપત્તિના સાધનો ઘણા અને વધારે છે, તેવી વિચારધારા અને
 માન્યતાના કારણે જ આજનો માનવી દુઃખી દુઃખી છે.

બીજાના દોષો જોવાથી, આપણાં જ ગુણોની હાનિ થાય છે. (કેવો છોટનો ધંધો)

પચ્ચક્ષાણ વિભાગ

(પચ્ચક્ષાણ કરનારે 'પચ્ચક્ષામિ' અને 'વોસિરામિ' શબ્દ બોલવો.)

નમુક્કારસહિઅં મુદ્દિસહિઅં

ડગ્રએ સૂરે, નમુક્કારસહિઅં મુદ્દિસહિઅં પચ્ચક્ષાઈ
 (પચ્ચક્ષામિ) ચડવ્વિહંપિ આહારં, અસણં, પાણં, ડાઈમં,
 સાઈમં, અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં,
 સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં, વોસિરઈ (વોસિરામિ).

પોરિસિ-સાઢુપોરિસિ-પુરિમઢુ-અવઢુ

ડગ્રએ સૂરે, નમુક્કારસહિઅં, પોરિસિં, સાઢુપોરિસિં સૂરે ડગ્રએ
 પુરિમઢુ, અવઢુ મુદ્દિસહિઅં, પચ્ચક્ષાઈ (પચ્ચક્ષામિ),
 ચડવ્વિહંપિ આહારં અસણં, પાણં, ડાઈમં, સાઈમં, અન્નત્થણાભોગેણં,
 સહસાગારેણં, પચ્છન્નકાલેણં, દિસામોહેણં, સાહુવયણેણં,
 મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં, વોસિરઈ (વોસિરામિ).

ચડવિહાર ઉપવાસ

સૂરે ડગ્રએ અબ્ધત્તદું પચ્ચક્ષાઈ (પચ્ચક્ષામિ) ચડવ્વિહંપિ
 આહારં, અસણં, પાણં, ડાઈમં, સાઈમં, અન્નત્થણાભોગેણં,
 સહસાગારેણં, પારિટ્ટાવણિયાગારેણં, મહત્તરાગારેણં,
 સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં, વોસિરઈ (વોસિરામિ)

મનમાં રોજ મનન કરો— અંતર્મુખી સદા સુખી, બહિર્મુખી સદા દુઃખી

આયંબિલ-નિવિ-એકાસણું-બિયાસણું

(સૂચના : જો બિયાસણાનું પચ્ચક્ષાણ કરવું હોય તો બિયાસણં અને
 એકાસણાનું પચ્ચક્ષાણ કરવું હોય તો એકાસણં નો પાઠ કહેવો.)

ડગ્રએ સૂરે, નમુક્કારસહિઅં, પોરિસિં, સાઢુપોરિસિં સૂરે ડગ્રએ, પુરિમઢુ,
 અવઢુમુદ્દિસહિઅં, પચ્ચક્ષાઈ (પચ્ચક્ષામિ), ચડવ્વિહંપિ આહારં,
 અસણં, પાણં, ડાઈમં, સાઈમં, અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં,
 પચ્છન્નકાલેણં, દિસામોહેણં, સાહુવયણેણં,
 મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં, આયંબિલંનિવિગઈઅંવિગઈઓ
 પચ્ચક્ષાઈ (પચ્ચક્ષામિ) અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, લેવાલેવેણં,
 ગિહત્થસંસટ્ટેણં, ડક્ખિત્તવિવેગેણં, પઢુચ્ચમક્ખિણં
 પારિટ્ટાવણિયાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં, એકાસણં,
 'બિયાસણં' પચ્ચક્ષાઈ, (પચ્ચક્ષામિ) તિવિહંપિ આહારં, અસણં,
 ડાઈમં, સાઈમં, અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, સાગારિયાગારેણં,
 આડંટણપસારેણં, ગુરુઅબ્ધુટ્ટાણેણં, પારિટ્ટાવણિયાગારેણં, મહત્તરાગારેણં,
 સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં, પાણસ્સ લેવેણ વા, અલેવેણ વા, અચ્છેણ વા,
 બહુલેવેણ વા, સસિત્થેણ વા, અસિત્થેણ વા, વોસિરઈ (વોસિરામિ).

તિવિહાર ઉપવાસ

સૂચના : બે ઉપવાસ માટે અબ્ધત્તદું ને બદલે છટ્ટભત્તં, ત્રણ માટે અટ્ટમભત્તં,
 આ રીતે પાઠ બોલવો... એક થી વધુ ઉપવાસનું પચ્ચક્ષાણ સાથે લેનારે
 બીજાદિવસથી 'પાણહાર' નું પચ્ચક્ષાણ લેવું 'પાણહાર' નું પચ્ચક્ષાણ
 લેવા 'પાણહાર પોરિસિ' થી 'વોસિરઈ' સુધીનો પાઠ બોલવો.)

નાના પળ પચ્ચક્ષાણ વગરનો માનવી શું પશુ સમાન ન કહી શકાય ?

સૂરે-ઝગ્ગાએ, અબ્ધત્તદ્વં, પચ્ચક્ખાઈ, (પચ્ચક્ખામિ) તિવિહંપિ આહારં, અસણં, ખાઈમં, સાઈમં, અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, પારિટ્ઠાવણિયાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં, પાણહાર પોરિસિ, સાહુપોરિસિ, સૂરે ઝગ્ગાએ પુરિમદ્વં, અવદ્વં મુદ્ધિસહિઅં પચ્ચક્ખાઈ (પચ્ચક્ખામિ), અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, પચ્છન્નકાલેણં, દિસામોહેણં, સાહુવયણેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં, પાણસ્સ લેવેણવા, અલેવેણવા, અચ્છેણવા, બહુલેવેણવા, સસિત્થેણવા, અસિત્થેણવા, વોસિરઈ (વોસિરામિ).

દેશાવગાસિક (ચૌદ નિયમની ધારણા કરનાર માટે)

દેશાવગાસિયં, ઉવભોગં, પરિભોગં, પચ્ચક્ખાઈ (પચ્ચક્ખામિ) અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં, વોસિરઈ (વોસિરામિ).

સાંજના પચ્ચક્ખાણો

પાણહાર

પાણહાર દિવસચરિમં પચ્ચક્ખાઈ (પચ્ચક્ખામિ) અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં, વોસિરઈ (વોસિરામિ).

ચઝવિહાર/તિવિહાર

દિવસચરિમં પચ્ચક્ખાઈ (પચ્ચક્ખામિ) ચઝવિહંપિ આહારં, તિવિહંપિ આહારં, અસણં, પાણં, ખાઈમં, સાઈમં, અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં વોસિરઈ (વોસિરામિ).

પશુ પંચી ન બોલી શકવાના કારણે દુઃખ વેટે છે, અને ઘણાં માનવી બોલવાના કારણે.

પ્ર પચ્ચક્ખાણનો સમય પ્ર આ સમય મુંબઈના સ્ટા. ટાઈમ પ્રમાણે છે.

માસ	સુર્યોદય ક.મિ.	સૂર્યાસ્ત ક.મિ.	નવકારશી ક.મિ.	પોરસી ક.મિ.	સાઢપોરસી ક.મિ.	પુરિમદ્વ ક.મિ.	અવદ્વ ક.મિ.
જાન્યુ. ૧	૭.૧૩	૬.૧૧	૮.૦૧	૧.૫૭	૧૧.૨૦	૧૨.૪૨	૩.૨૬
૧૬	૭.૧૬	૬.૨૦	૮.૦૪	૧૦.૦૨	૧૧.૨૫	૧૨.૪૮	૩.૩૪
ફેબ્રુ. ૧	૭.૧૫	૬.૩૦	૮.૦૩	૧૦.૦૩	૧૧.૨૮	૧૨.૫૨	૩.૪૧
૧૬	૭.૦૮	૬.૩૮	૭.૫૬	૧૦.૦૦	૧૧.૨૬	૧૨.૫૩	૩.૪૫
માર્ચ ૧	૭.૦૦	૬.૪૩	૭.૪૮	૧.૫૬	૧૧.૨૪	૧૨.૫૧	૩.૪૭
૧૬	૬.૪૮	૬.૪૭	૭.૩૬	૧.૪૮	૧૧.૧૮	૧૨.૪૮	૩.૪૭
એપ્રિલ ૧	૬.૩૫	૬.૫૧	૭.૨૩	૧.૩૧	૧૧.૧૧	૧૨.૪૩	૩.૪૬
૧૬	૬.૨૩	૬.૫૪	૭.૧૧	૧.૩૧	૧૧.૦૫	૧૨.૩૯	૩.૪૭
મે ૧	૬.૧૩	૬.૫૧	૭.૦૧	૧.૨૪	૧૧.૦૦	૧૨.૩૬	૩.૪૭
૧૬	૬.૦૬	૭.૦૪	૬.૫૪	૧.૨૦	૧૦.૫૮	૧૨.૩૫	૩.૪૯
જૂન ૧	૬.૦૩	૭.૧૦	૬.૫૧	૧.૧૮	૧૦.૫૮	૧૨.૩૯	૩.૫૭
૧૬	૬.૧૩	૭.૧૫	૬.૫૧	૧.૨૧	૧૧.૦૦	૧૨.૪૫	૩.૫૧
જુલાઈ ૧	૬.૦૬	૭.૧૮	૬.૫૪	૧.૨૪	૧૧.૦૩	૧૨.૪૨	૪.૦૦
૧૬	૬.૨૧	૭.૦૫	૭.૦૧	૧.૩૨	૧૧.૦૮	૧૨.૪૩	૩.૫૪
ઓગ. ૧	૬.૧૭	૭.૧૩	૭.૦૫	૧.૩૧	૧૧.૦૮	૧૨.૪૫	૩.૫૧
૧૬	૬.૨૧	૭.૦૫	૭.૦૧	૧.૩૨	૧૧.૦૮	૧૨.૪૩	૩.૫૪
સપ્ટે. ૧	૬.૨૫	૬.૫૩	૭.૧૩	૧.૩૨	૧૧.૦૫	૧૨.૩૯	૩.૪૬
૧૬	૬.૨૭	૬.૪૦	૭.૧૫	૧.૩૦	૧૧.૦૨	૧૨.૩૪	૩.૩૭
ઓક્ટો ૧	૬.૩૦	૬.૨૭	૭.૧૮	૧.૨૧	૧૦.૫૧	૧૨.૨૯	૩.૨૮
૧૬	૬.૩૪	૬.૧૫	૭.૨૨	૧.૨૧	૧૦.૫૭	૧૨.૨૪	૩.૨૦
નવે ૧	૬.૪૦	૬.૦૫	૭.૨૮	૧.૩૧	૧૦.૫૭	૧૨.૨૨	૩.૧૩
૧૬	૬.૪૭	૫.૫૧	૭.૩૫	૧.૩૫	૧૦.૫૧	૧૨.૨૩	૩.૧૧
ડીસે. ૧	૬.૫૭	૫.૫૧	૭.૪૫	૧.૪૨	૧૦.૦૫	૧૨.૨૮	૩.૧૩
૧૬	૭.૦૬	૬.૦૨	૭.૫૪	૧.૫૦	૧૧.૧૨	૧૨.૩૪	૩.૧૭

બીજા ગામોમાં જે સ્ટાન્ડર્ડ ટાઈમ થતો હોય તે પ્રમાણે પચ્ચક્ખાણ કરવું.

ભૌતિક પદાર્થોની પ્રીત આ ભવમાં રોવડાવવે, પરભવમાં રખડાવે.

પ્ર પચ્ચક્ખાણનો સમય પ્ર આ સમય અમદાવાદના સ્ટા. ટાઈમ પ્રમાણે છે.

માસ	સુર્યોદય ક.મિ.	સૂર્યાસ્ત ક.મિ.	નવકારશી ક.મિ.	પોરસી ક.મિ.	સાઢપોરસી ક.મિ.	પુરિમદ્વ ક.મિ.	અવદ્વ ક.મિ.
જાન્યુ. ૧	૭.૨૨	૬.૦૫	૮.૧૦	૧૦.૦૩	૧૧.૨૪	૧૨.૪૪	૩.૨૫
૧૬	૭.૨૫	૬.૧૫	૮.૧૩	૧૦.૦૮	૧૧.૨૯	૧૨.૫૦	૩.૩૩
ફેબ્રુ. ૧	૭.૨૧	૬.૨૭	૮.૦૯	૧૧.૩૧	૧૨.૫૪	૧૨.૪૧	૩.૪૧
૧૬	૭.૧૩	૬.૩૬	૮.૦૧	૧૦.૦૪	૧૧.૩૦	૧૨.૫૪	૩.૪૬
માર્ચ ૧	૭.૦૪	૬.૪૨	૭.૫૨	૧.૫૧	૧૧.૨૬	૧૨.૫૩	૩.૪૮
૧૬	૬.૫૦	૬.૪૮	૭.૩૮	૧.૫૦	૧૧.૨૦	૧૨.૪૯	૩.૪૯
એપ્રિલ ૧	૬.૩૨	૬.૫૪	૭.૨૨	૧.૩૧	૧૧.૧૨	૧૨.૪૪	૩.૪૯
૧૬	૬.૨૦	૭.૦૦	૭.૦૮	૧.૩૦	૧૧.૦૫	૧૨.૪૦	૩.૫૦
મે ૧	૬.૦૮	૭.૦૬	૬.૫૬	૧.૨૩	૧૧.૦૦	૧૨.૩૭	૩.૫૨
૧૬	૬.૦૦	૭.૧૩	૬.૪૮	૧.૧૧	૧૦.૫૮	૧૨.૩૭	૩.૫૫
જૂન ૧	૫.૫૫	૭.૨૦	૬.૪૩	૧.૧૭	૧૦.૫૮	૧૨.૩૮	૩.૫૧
૧૬	૫.૫૪	૭.૨૬	૬.૪૨	૧.૧૭	૧૦.૫૧	૧૨.૪૦	૪.૦૩
જુલાઈ ૧	૫.૫૮	૭.૨૧	૬.૪૬	૧.૨૧	૧૧.૦૩	૧૨.૪૪	૪.૦૭
૧૬	૬.૦૪	૭.૨૮	૬.૫૨	૧.૨૫	૧૧.૦૬	૧૨.૪૬	૪.૦૭
ઓગ. ૧	૬.૧૧	૭.૨૧	૬.૫૧	૧.૨૧	૧૧.૦૮	૧૨.૪૬	૪.૦૪
૧૬	૬.૧૭	૭.૧૧	૭.૦૫	૧.૩૧	૧૧.૦૮	૧૨.૪૪	૩.૫૮
સપ્ટે. ૧	૬.૨૩	૬.૫૭	૭.૧૧	૧.૩૨	૧૧.૦૬	૧૨.૪૦	૩.૪૯
૧૬	૬.૨૭	૬.૪૨	૭.૧૫	૧.૩૧	૧૧.૦૩	૧૨.૩૫	૩.૩૯
ઓક્ટો ૧	૬.૩૩	૬.૨૭	૭.૨૧	૧.૩૨	૧૧.૦૧	૧૨.૩૦	૩.૨૯
૧૬	૬.૩૮	૬.૧૩	૭.૨૬	૧.૩૨	૧૦.૫૧	૧૨.૨૬	૩.૨૦
નવે ૧	૬.૪૬	૬.૦૧	૭.૩૪	૧.૩૫	૧૧.૦૦	૧૨.૨૪	૩.૧૩
૧૬	૬.૫૫	૫.૫૪	૭.૪૩	૧.૪૦	૧૧.૦૩	૧૨.૨૫	૩.૧૦
ડીસે. ૧	૭.૦૫	૫.૫૨	૭.૫૩	૧.૪૭	૧૧.૦૮	૧૨.૨૧	૩.૧૧
૧૬	૭.૧૫	૫.૫૬	૮.૦૩	૧.૫૬	૧૧.૧૬	૧૨.૩૬	૩.૧૬

બીજા ગામોમાં જે સ્ટાન્ડર્ડ ટાઈમ થતો હોય તે પ્રમાણે પચ્ચક્ખાણ કરવું.

સંસાર ઉપરથી મન ઊઠી જાય એનું મોક્ષ માટે બુકીંગ થાય.

કરવા જેવું ચિંતન..... (દિવસમાં એક વાર..... પછી વારંવાર)

હે પરમાત્મા...!

હું હિંસક છું..... મને અહિંસક બનાવો.

હું જુઠો છું..... મને સત્યનિષ્ઠ બનાવો.

હું કૃપણ છું..... મને ઉદાર બનાવો.

હું કામી છું..... મને બ્રહ્મચારી બનાવો.

હું ક્રોધી છું..... મને ક્ષમાશીલ બનાવો.

હું માની છું..... મને વિનયી બનાવો.

હું લોભી છું..... મને સંતોષી બનાવો.

હું રાગી છું..... મને વીતરાગી બનાવો.

હું પ્રમાદી છું..... મને અપ્રમત્ત બનાવો.

હું નિષ્ઠુર છું..... મને દયાલુ બનાવો.

હું ભોગી છું..... મને ત્યાગી બનાવો.

હું સંસારી છું..... મને સિદ્ધ બનાવો.

હું માયાવી છું..... મને સરલ બનાવો.

હું પરનિદંક છું..... મને સ્વનિદંક બનાવો.

હું કર્મથી યુક્ત છું..... મને કર્મથી મુક્ત બનાવો.

અધિક નહિ પળ, અનિયમિત / અવ્યવસ્થિત કામ માનવીને નિરાશ કરી દે છે.

ગદ્ય પ્રાર્થના

ઘાલા સાથે ઘાલી વાતો.....

હે ત્રણ ભુવનના નાથ ! હે મારા જીવનના આધાર !

હે કરુણારસના ભંડાર !

મારી ઉપર કરુણા વરસાવો, હું દીન છું, હીન છું, કંગાલ છું, ચાર ગતિમાં રખડતો અને રજાઝાતો પ્રચંડ પુણ્યનાં ઉદયથી આ મનુષ્યનો અવતાર હું પામ્યો છું. મનુષ્યભવમાં પણ પરમતારક એવું તારું શાસન અમને મળવાથી હું ધન્યાતિધન્ય બની ગયો છું.

વીતરાગ અને સર્વજ્ઞ એવા 'દેવ' મને મળ્યા !

કંચન અને કામિનીના ત્યાગી એવા 'ગુરુ' મને મળ્યા !

વીતરાગદેવે ફરમાવેલો તરણતારણહાર 'ધર્મ' મને મળ્યો !

મારા ભાગ્યની હવે કોઈ અવધિ નથી, મારા જેવો બડભાગી આ જગતમાં બીજો કોઈ નથી.

હે દેવાધિદેવ ! આ જગતમાં બીજું કોઈ મારે શરણ નથી, આપ જ મારા શરણ છો.

હું દુઃખોથી ઘેરાયેલો છું, હું પાપોથી ઘેરાયેલો છું.

ઈચ્છા જેવું કોઈ દુઃખ નથી અને સંતોષ જેવું કોઈ સુખ નથી.

હું દોષોથી ઘેરાયેલો છું,

આપ વીતરાગી છો, હું ક્રોધને આધીન છું,

આપ અનંત જ્ઞાનના ધણી છો,

હું અજ્ઞાનના અંધારામાં અથડાઉં છું,

આપ વીતરાગી છો, હું વિષયરસમાં આસક્ત છું,

આપ સુખની ટોચે બેઠેલા છો, હું સંસારના કૂવામાં પડેલો છું,

આપના માર્ગથી હું લાખો યોજન દૂર છું,

હે દેવાધિદેવ,

આપની 'કૃપાનો' વરસાદ વરસાવી મારા આ બધા મેલને આપ ધોઈ નાંખો,

આપના 'પ્રભાવની' ચિનગારી ફેંકીને મારા આ બધા કચરાને આપ બાઢી નાંખો,

હે પ્રભુ ! મને પૂર્ણ શ્રદ્ધા છે કે આપના ચરણનું શરણ જ મને ઉગારશે માટે,

મારી એક જ પ્રાર્થના છે કે...

ભવોભવ મને આપનું શરણ મળો.

ભવોભવતુમચરણોની સેવા...હું તો માંગુ છું દેવાધિદેવા.

રોગ ઘટાડે તે દવા અને દોષ ઘટાડે તે ધર્મ.

જિન દર્શન-પૂજન વિધિ અભીયાન

સંઘના અગ્રણી-કાર્યકરો તથા આરાધકો જોગ.....

વર્ષોથી દેરાસરમાં આરાધના કરવા આવતા ભાગ્યશાળીઓને “જિન દર્શન પૂજન વિધિ” તથા “દેરાસરમાં ધ્યાન રાખવા લાયક સૂચનો” નો સંપૂર્ણ ધ્યાન તથા જાણકારી ન હોવાથી ઘણી બધી અવિધિ-અશાતના જોવા મળે છે.

તે અવિધિ-અશાતના દૂર કરવા માટે આ પુસ્તકમાં આપેલ “જિન દર્શન પૂજન વિધિ” (પાનુ નં.૫) તથા “દેરાસર સંબંધી સૂચનો” (પાનુ નં.૧૧)

સંઘના Black-Board પર ક્રમસર થોડા-થોડા લખવા માટે સંઘના અગ્રણી-કાર્યકરો/આરાધકોને નમ્રભર્યું સૂચન છે. શ્રદ્ધા છે કે આપનું આ કાર્ય આપની આ મહેનત સંઘના આરાધકોને અવશ્ય ઉપયોગી થશે..... જ !

ધન્યવાદ્

આ પુસ્તકની પ્રભાવના આપ ક્યાં ક્યાં કરી શકશો ?

શ્રી સંઘ... મંડલ તથા વ્યક્તિ દ્વારા...

- 1 ઉપધાન તપ... વર્ષોતપ... નવપદજીની ઓઢી... પર્યુષણ પર્વની વિવિધ તપશ્ચર્યા તથા સાંજી નિમિત્તે...
- 2 છ 'રિપાલીત સંઘ... નવ્વાણુયાત્રા...યાત્રા પ્રવાસ... તથા ચતુર્માસની આરાધના નિમિત્તે...
- 3 સંઘના દરેક ઘરોમાં... સામાયિક મંડલમાં... શિબીરમાં... તથા પાઠશાળાનાં બાલકોને પ્રભાવના કરવા નિમિત્તે...
- 4 સ્નેહી...સ્વજનની પુણ્યતિથી...નિમિત્તે...

૫ ૫ ૫

(મુખપૃષ્ઠ નં.2 થી આગલ.....) પુસ્તકમાં આપેલ

- (1) જિન દર્શન પૂજન વિધિ (પાના નં.૫)
- (2) જિનાલયની સૂચનાઓ (પાના નં.૧૧) અને
- (૩) પરમાત્માની પૂજા કરતાં સમયે ભાવવા જેવી ભાવના વિ. (પાના નં.૪૪)

એકચિત્તે શાંતિથી વાંચી... વિચારી... સમજીને... ગઈકાલ સુધી ક્રિયા કરવામાં... ક્યાં ક્યાં અવિધિ અને ભુલો થતી હતી મારાથી ? તેનું આત્મનિરીક્ષણ કરી... અવિધિ... ભુલોને સુધારવાનો પ્રયત્ન કરશું તો, પરમાત્માની આજ્ઞા અને બહુમાનપૂર્વકની દરેક વિધિ આપણાં મનને પ્રસન્નતા... સ્વસ્થતા કે સ્થિરતાં આપવામાં ઉપયોગી બનશે જ, આ વાતમાં શંકાને સ્થાન નથી... !

: પ્રકાશક :

જયન્તીભાઈ ગાંધી (U.S.A)

: નિમિત્ત :

પ્રેમલતાબેન, ટીનાકુમારી, મમતાકુમારીએ કરેલ
વિવિધ તપશ્ચર્યા નિમિત્તે

સં. ૨૦૬૦ વૈશાખ સુદ-૩ (અક્ષયતૃતીયા)

તા. ૨૨-૪-૨૦૦૪, ગુરુવાર

અનંત ઉપકારી પરમાત્મા શ્રી ઋષભદેવ પ્રભુએ દીક્ષા લીધા પછી શુદ્ધ આહાર ન મળવાના કારણે સતત 13 મહીનાથી પળ અધિક દિવસોના ઉપવાસ કર્યા. આત્મામાં બંધાયેલાં કર્મો તોડવામાં “તપશ્ચર્યા” એ અમોઘ સાધન છે. પૂજ્ય વીરવિજયજી મ. સાહેબે નવપદની પૂજામાં કહ્યું છે કે “તે તપ કર્મ નિકાચિત તપવે, ક્ષમા સહિત જે મુનિ રાયા રે”

વર્તમાનકાળમાં જૈન સમાજમાં અનેક પ્રકારના તપ થાય છે તેમાં ઋષભદેવ પ્રભુએ કરેલા વર્ષીતપને અનુસારે ઘણા ભાઈ બહેનો વર્ષીતપ કરે છે. ફક્ત તેઓએ સતત ઉપવાસ કર્યો અને અત્યારે તેવા પ્રકારનું શારીરિક અને માનસિક બલ ન હોવાથી વચ્ચે વચ્ચે બેસણું કરીને વર્ષીતપ કરાય છે. તેર મહીના સુધી આવી ઉગ્ર તપશ્ચર્યા કરવી એ એક મહાન, કઠીન અને દુષ્કર કાર્ય છે.

સોનાનું કોડીયું, રૂપાની વાટ
આદીશ્વરનું નામ લેતા, સુખે જાય રાત

નવકાર, નવકાર તું મારો ભાઈ
તારે મારે ઘણી સગાઈ
અંત સમયે યાદ આવશોજી
મારી ભાવના શુદ્ધ રાખશોજી.

કાને મારા-કુંથુનાથ, આંખે મારા-અરનાથ
નાકે મારા-નેમનાથ, મુખે મારા-મલ્લિનાથ
સહાય કરે શાંતિનાથ, પરચો પુરે પાર્શ્વનાથ

જ્ઞાન મારા ઓશીકે, શીયળ મારા સંથારે
ભરનિદ્રામાં કાલ કરું તો, વોસિરે વોસિરે વોસિરે.

Printed At : BHARAT GRAPHICS

New Market, Panjarapole, Relief Road,
Ahmedabad-1(India). Ph. : 22134176, 22124723

અમેરિકા જેવો દેશ કે જ્યાં સાધુ સંતોનો યોગ નથી, કેવલ ભોગભૂમિ જ છે. સ્વચ્છંદતા ઘણી છે. આર્યસંસ્કૃતિનો અભાવ છે તેથી જ સંયુક્ત કુટુંબ પ્રથા નથી છતાં આવા દેશમાં આજીવિકા માટે વસતા ધર્મપ્રિય ભાઈ બહેનો અનેક પ્રકારની ધર્મ આરાધના કરે છે.

અમેરિકાના ઈરીઝોના રાજ્યમાં “ફીનીક્ષ” ગામમાં રહેતું “શ્રી જયંતીભાઈ ગાંધી”નું એક કુટુંબ બહુ જ ધર્મપ્રિય અને સંસ્કારના રંગોથી રંગાણું છે. તેમના ધર્મપત્ની “શ્રી પ્રેમલતાબેન ગાંધી” એ આ વર્ષે “વર્ષીતપ”ની ધર્મારાધના કરેલ છે. તથા રાજસ્થાનમાં રહેતાં તેમની બહેન “શ્રી ટીનાકુમારી ગાંધી”એ પણ વર્ષીતપ કરેલ છે. તે બન્ને બહેનોનાં પારણાં વૈશાખ સુદ-૩ તા ૨૨-એપ્રિલ-૨૦૦૪ હસ્તિનાપુરમાં થશે. આ પ્રસંગે સર્વે આત્માઓ ધર્મમાર્ગમાં વધારે જોડાયેલા પવિત્ર આશયથી પરમાત્માની ભક્તિ-ભાવના રૂપ સ્તવન- સ્તુતિ આદિની આ એક નાની પુસ્તિકા પ્રકાશિત કરીને વર્ષીતપના મંગલમય પારણા પ્રસંગે ભેટ આપવામાં આવે છે.

પુસ્તક મેટ કરનાર પરિવારનો પરિચય

૧. શ્રી જયંતીલાલ ગાંધી, સુપુત્ર કેસરીમલજી એવં તુલસીબેન ગાંધી જન્મસ્થાન-તલવાડા(બાંસવાડા) રાજસ્થાન.
૨. પ્રેમલતાબેન ગાંધી, સુપુત્રી ધનરાજજી એવં લક્ષ્મીદેવી શેઠ । જન્મસ્થાન બોડીગામા બડા (ડુંગરપૂર) રાજસ્થાન.
૩. પ્રયાસકુમાર ગાંધી સુપુત્ર જયંતીલાલ ગાંધી એવં પ્રેમલતાબેન ગાંધી જેનો જન્મ અમેરિકામાં ફીનીક્ષ (એરીઝોનામાં) થયેલ છે.

પ્રેમલતા બહેને છેલ્લાં દશ વર્ષોથી પોતાના જીવનને ધર્મની આરાધનામય બનાવ્યું છે. વિશેષ તપશ્ચર્યા પળ સારી કરી છે.

૧. સને ૧૯૯૪માં અઢાઈ, ૧૯૯૬માં સોલભત્તું

૨. સને ૧૯૯૮માં ૪૫ ઉપવાસ, (પૂજ્ય આચાર્યદેવ શ્રી અશોકસાગરસૂરિજી મ. સાહેબની નિશ્રામાં, પાલીતાણામાં

૩. સને ૨૦૦૦માં માસક્ષમણ.

૪. સને ૨૦૦૩-૨૦૦૪માં વર્ષીતપ

તેમની બહેન ટીનાકુમારી એ માસક્ષમણ તથા વર્ષીતપ કરેલ છે. બીજી બહેન મમતાકુમારીએ પણ ૨૦૦૦માં માસક્ષમણ કરેલ છે. આ સમસ્ત પરિવાર દાન-શીયલ-તપ અને ભાવ એમ ચાર પ્રકારના ધર્મના રંગમાં ખુબ જ રંગાણો છે. શાસનદેવ તેઓને ધર્મનાં ઘણાં કાર્યો કરવાની તથા શાસનની પ્રભાવના થાય તેવાં મોટાં કામો કરવાની શક્તિ આપે એજ પ્રાર્થના—

૭૦૨, રામસા ટાવર,
ગંગા-જમના એપાર્ટમેન્ટ પાસે,
અડાજણ પાટીયા, સુરત
(ઈન્ડિયા).

લિ.

ધીરજલાલ ડી. મહેતા
Ph. : (0261)2688943

ચાલો ચૈત્યવંદન કરીએ અ-નુ-ક્ર-મ-પિ-કા

વિભાગ-૧ : આરાધના ફલ વિભાગ....(પૃષ્ઠ ૧-૪)
નવકાર મંત્ર જાપનું ફલ-૧, જિનાલયે જવાનું ફલ-૨, પચ્ચક્ષાણનું ફલ-૩, રાત્રિભોજનના પાપનું ફલ-૪
વિભાગ-૨ : વિધિ તથા સુચના વિભાગ (પૃષ્ઠ ૫-૨૦)
જિનદર્શન-પૂજન વિધિ-૫, જિનાલય સંબંધી સૂચના-૧૧
વિભાગ-૩ : દુહા વિભાગ.....(પૃષ્ઠ ૨૧-૨૩)
શ્રી સિદ્ધાચલજી તીર્થના દુહા-૨૧, શ્રી સીમંધરસ્વામીજીના દુહા-૨૨, ત્રણ પ્રદક્ષિણાના દુહા-૨૩
વિભાગ-૪ : સ્તુતિ વિભાગ.....(પૃષ્ઠ ૨૪-૩૦)
ભાવવાહી સુંદર સ્તુતિઓ-૨૪, અરિહંત વંદનાવલીની સ્તુતિઓ-૨૮, રત્નાકર પચ્ચીસીની સ્તુતિઓ-૨૯, પ્રભુ પાસે હૃદયની એક વ્યથા (દયા સિન્ધુ)-૩૦
વિભાગ - ૫ : પૂજાના દુહા વિભાગ..... (પૃષ્ઠ ૩૧-૪૬)
પૂજાત્રિ-૩૧, અષ્ટપ્રકારી પૂજાના દુહા ફોટા સાથે-૩૨, નવાંગી પૂજા દુહા ચિંતન સાથે-૪૩, પૂજા કરતા સમયે ભાવવાની ભાવના-૪૪

વિભાગ - ૬ : ચૈત્યવંદન વિધિ વિભાગ (પૃષ્ઠ ૪૯-૬૦)
મુદ્રા ત્રિક ફોટા સાથે-૪૭, ચૈત્યવંદનનાં સૂત્રો ભાવાર્થ સાથે-૪૯
વિભાગ - ૭ : ચૈત્યવંદન વિભાગ (પૃષ્ઠ ૬૧-૮૩)
વિભાગ - ૮ : સ્તવન વિભાગ (પૃષ્ઠ ૮૪-૧૫૦)
શ્રી શત્રુંજય તીર્થના સ્તવનો (૮૪-૯૫), શ્રી ઋષભદેવ ભગવાનના સ્તવનો (૯૫-૧૨૨), શ્રી પાર્શ્વનાથ ભગવાનના સ્તવનો (૧૨૩-૧૩૧), શ્રી મહાવીર સ્વામી ભગવાનના સ્તવનો (૧૩૨-૧૩૬), શ્રી સીમંધર સ્વામીના સ્તવનો (૧૩૭-૧૪૧), શ્રી સામાન્ય જિન સ્તવનો (૧૪૨-૧૫૦)
વિભાગ - ૯ થોય (સ્તુતિ) વિભાગ (પૃષ્ઠ ૧૫૧-૧૬૮)
વિભાગ - ૧૦ : છંદ વિભાગ..... (પૃષ્ઠ ૧૬૯-૧૭૦)
પાસ શંખેશ્વરા સાર (શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ સ્વામી)-૧૬૯, વીર જીનેશ્વર કેરો શિષ્ય (શ્રી ગૌતમ સ્વામીજી)-૧૭૦
વિભાગ-૧૧ : ભક્તિગીત વિભાગ...(પૃષ્ઠ ૧૭૧-૧૭૪)
દેવ મારા આજથી તારો-૧૭૧, આવ્યો દાદાને દરબાર-૧૭૧, આ ભવ મઝીયાને-૧૭૨, માંગી માંગી માંગુ છું બસ એટલું રે-૧૭૩, હે શંખેશ્વર સ્વામી-૧૭૪
વિભાગ-૧૨ : પચ્ચક્ષાણ વિભાગ (પૃષ્ઠ ૧૭૫-૧૮૨)

દેવ ગુરુ પછી આપણાં પર ઉપકાર કોનો

- △ હયાત માતા-પિતાની છત્ર-છાયામાં બેસી પેટભરી પ્રેમથી તેમને નીરખી લેજો.
- △ સાચા હૃદયથી એક ક્ષણ માટે પણ તેમને ભેટી લેજો.
- △ કાઢની કારમી થપાટ લાગ્યા પછી પસ્તાશો....
- △ આંસુ સારી સંભારશો તો પણ એ વાત્સલ્યનો પ્રેમાળ હાથ તમારા મસ્તક પર નહીં ફરે.
- △ અમૃતના અઘૂટ ખજાના સમા માતા-પિતાની શીતલ છાયામાં વરસો સુધી રહેવાનું સદ્ભાગ્ય ભાગ્યશાળી સંતાનોના નસીબમાં જ હોય છે.
- △ આવા 'તીર્થ' સ્વરૂપ માતા-પિતાને નિત્ય વંદન કરી તેમના અંતરના આશીર્વાદથી પાવન થઈએ.

ગઢ્યું ગઢ્યું ઢાતા શીખેલો આજનો માનવી....
જો ગઢ્યું બોલતા અને કો'કના કહેલાં કડવા વચન ગઢી
જતાં શીખી જાય તો તેનું જીવન સુંદર નંદનવન જેવું બની જાય

> // મંગલ પ્રાર્થના // <

અરિહા શરણં, સિદ્ધા શરણં, સાહુ શરણં વરીએ,
ધમ્મો શરણં પામી વિનયે, જિન આજ્ઞા શિર ધરીએ.
અરિહા શરણં મુજને હોજો, આતમ શુદ્ધિ કરવા,
સિદ્ધા શરણં મુજને હોજો, રાગ-દ્વેષને હણવા;
સાહુ શરણં મુજને હોજો, સંયમે શુરા બનવા,
ધમ્મો શરણં મુજને હોજો, ભવોદધિથી તરવા.
મંગલમય ચારેનું શરણું, સઘણી આપદા ટાળે,
ચિદ્ધન કેરી ડૂબતી નૈયા, શાશ્વત નગરે વાળે.
ભવોભવના પાપોને મારા, અંતરથી હું નીંદું છું;
સર્વ જીવોના સુકૃતોને, અંતરથી અનુમોદું છું.
જગમાં જે જે દુર્જન જન છે, તે સઘણા સજ્જન થાઓ,
સજ્જન જનને મનસુખદાયી, શાંતિનો અનુભવ થાઓ;
શાંત જીવો આધિ-વ્યાધિને, ઉપાધિથી મુક્ત બનો,
મુક્ત બનેલા પુરુષોત્તમ આ, સકલ વિશ્વને મુક્ત કરો.

k

.....અરિહા શરણં

१

२

३

४